

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 889/2008**

z dnia 5 września 2008 r.

ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli

(Dz.U. L 250 z 18.9.2008, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1254/2008 z dnia 15 grudnia 2008 r.	L 337	80	16.12.2008
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 710/2009 z dnia 5 sierpnia 2009 r.	L 204	15	6.8.2009
► <u>M3</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 271/2010 z dnia 24 marca 2010 r.	L 84	19	31.3.2010
► <u>M4</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 344/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r.	L 96	15	9.4.2011
► <u>M5</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 426/2011 z dnia 2 maja 2011 r.	L 113	1	3.5.2011
► <u>M6</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 126/2012 z dnia 14 lutego 2012 r.	L 41	5	15.2.2012
► <u>M7</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 203/2012 z dnia 8 marca 2012 r.	L 71	42	9.3.2012
► <u>M8</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 505/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r.	L 154	12	15.6.2012
► <u>M9</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 392/2013 z dnia 29 kwietnia 2013 r.	L 118	5	30.4.2013
► <u>M10</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 519/2013 z dnia 21 lutego 2013 r.	L 158	74	10.6.2013
► <u>M11</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1030/2013 z dnia 24 października 2013 r.	L 283	15	25.10.2013
► <u>M12</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1364/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.	L 343	29	19.12.2013
► <u>M13</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 354/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 r.	L 106	7	9.4.2014
► <u>M14</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 836/2014 z dnia 31 lipca 2014 r.	L 230	10	1.8.2014
► <u>M15</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1358/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r.	L 365	97	19.12.2014
► <u>M16</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/673 z dnia 29 kwietnia 2016 r.	L 116	8	30.4.2016
► <u>M17</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1842 z dnia 14 października 2016 r.	L 282	19	19.10.2016
► <u>M18</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/838 z dnia 17 maja 2017 r.	L 125	5	18.5.2017

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 129 z 28.5.2009, s. 21 (889/2008)
- **C2** Sprostowanie, Dz.U. L 29 z 5.2.2015, s. 16 (889/2008)
- **C3** Sprostowanie, Dz.U. L 243 z 21.9.2017, s. 23 (889/2008)
- **C4** Sprostowanie, Dz.U. L 243 z 21.9.2017, s. 23 (392/2013)

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 889/2008

z dnia 5 września 2008 r.

ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli

Spis treści

Tytuł I	Przepisy początkowe
Tytuł II	Przepisy dotyczące produkcji, konserwowania, przetwarzania, pakowania, transportu i przechowywania produktów ekologicznych
Rozdział 1	Produkcja roślinna
Rozdział 1a	Produkcja wodorostów morskich
Rozdział 2	Produkcja zwierzęca
Sekcja 1	Pochodzenie zwierząt
Sekcja 2	Pomieszczenia inwentarskie i praktyki hodowlane
Sekcja 3	Pasza
Sekcja 4	Opieka weterynaryjna
Rozdział 2a	Produkcja zwierzęca w sektorze akwakultury
Sekcja 1	Ogólne zasady
Sekcja 2	Pochodzenie zwierząt akwakultury
Sekcja 3	Praktyki gospodarcze w sektorze akwakultury
Sekcja 4	Hodowla
Sekcja 5	Pasza dla ryb, skorupiaków i szkarłupni
Sekcja 6	Szczegółne zasady dotyczące mięczaków
Sekcja 7	Zapobieganie chorobom i opieka weterynaryjna
Rozdział 3	Produkty konserwowane i przetwarzane
Rozdział 3a	Szczegółowe przepisy dotyczące produkcji wina
Rozdział 4	Pakowanie, transport, przechowywanie produktów
Rozdział 5	Zasady konwersji
Rozdział 6	Szczegółne zasady produkcji
Sekcja 1	Ograniczenia klimatyczne, geograficzne lub strukturalne
Sekcja 2	Brak dostępności ekologicznych środków produkcji

▼B

Sekcja 3	Szczególne problemy w zakresie zarządzania ekologiczną produkcją zwierząt
Sekcja 3a	Odstępstwa od zasad produkcji związane ze stosowaniem szczególnych produktów i substancji w przetwórstwie zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (WE) nr 834/2007
Sekcja 4	Okoliczności katastroficzne
Rozdział 7	Baza danych nasion
Tytuł III	Znakowanie
Rozdział 1	Unijne logo produkcji ekologicznej
Rozdział 2	Szczegółowe wymagania w zakresie znakowania paszy
Rozdział 3	Inne szczegółowe wymagania w zakresie znakowania
Tytuł IV	Kontrola
Rozdział 1	Minimalne wymagania ► C1 kontrolne ◀
Rozdział 2	Wymagania ► C1 kontrolne ◀ w odniesieniu do roślin i produktów roślinnych
Rozdział 2a	Szczególne wymogi kontroli w odniesieniu do wodorostów morskich
Rozdział 3	Wymagania ► C1 kontrolne ◀ w odniesieniu do zwierząt gospodarskich i produktów ► C1 pochodzenia zwierzęcego ◀
Rozdział 3a	Szczególne wymogi kontroli w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury
Rozdział 4	Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek przetwórstwa produktów roślinnych, z wodorostów morskich, pochodzenia zwierzęcego i pochodzących ze zwierząt akwakultury oraz składających się z nich środków spożywczych
Rozdział 5	Wymagania kontroli w odniesieniu do przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich
Rozdział 6	Wymagania ► C1 kontrolne ◀ w odniesieniu do jednostek posługujących się umowami ze stronami trzecimi
Rozdział 7	Wymagania ► C1 kontrolne ◀ w odniesieniu do jednostek zajmujących się przetwórstwem pasz
Rozdział 8	Naruszenia prawa i wymiana informacji
Rozdział 9	Nadzór właściwych organów
Tytuł V	Przekazywanie informacji, przepisy przejściowe i końcowe
Rozdział 1	Przekazywanie informacji Komisji
Rozdział 2	Przepisy przejściowe i końcowe

▼B

TYTUŁ I

PRZEPISY POCZĄTKOWE*Artykuł 1***Przedmiot i zakres**

1. Niniejsze rozporządzenie określa szczegółowe zasady dotyczące produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli produktów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

▼M2

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- a) gatunków zwierząt gospodarskich innych niż gatunki, o których mowa w art. 7; oraz
- b) zwierząt akwakultury innych niż te, o których mowa w art. 25a.

Jednakże do momentu ustanowienia szczegółowych zasad produkcji w odniesieniu do tych produktów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 834/2007 stosuje się tytuł II, tytuł III oraz tytuł IV z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

▼B*Artykuł 2***Definicje**

W uzupełnieniu definicji zawartych w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „nieekologiczny”: oznacza nie pochodzący lub niezwiązany z produkcją określoną przepisami rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i niniejszego rozporządzenia;
- b) „weterynaryjne produkty lecznicze”: oznacza produkty określone w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych;
- c) „importer”: oznacza osobę fizyczną lub prawną w obrębie Wspólnoty zgłaszającą samodzielnie lub przez przedstawiciela przesyłkę do dopuszczenia do swobodnego obrotu we Wspólnocie;
- d) „pierwszy odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, której dostarczana jest przywożona przesyłka i która otrzymuje ją w celu dalszego przetworzenia lub wprowadzenia do obrotu;
- e) „gospodarstwo rolne” oznacza wszystkie jednostki produkcyjne funkcjonujące pod jednolitym zarządem w celu wytwarzania produktów rolnych;

▼M2

- f) „jednostka produkcyjna” oznacza wszystkie środki wykorzystywane w danym sektorze produkcji takie jak obiekty produkcyjne, grunty rolne, pastwiska, obszary na wolnym powietrzu, budynki dla zwierząt gospodarskich, stawy rybne, zamknięte systemy dla wodorostów i zwierząt akwakultury, koncesjonowane obszary nadbrzeżne oraz dna morskiego, obiekty do składowania płodów rolnych, produktów upraw, produktów z wodorostów morskich, produktów pochodzenia zwierzęcego, surowców i innych środków produkcji związanych z tym sektorem produkcji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 1.

▼B

- g) „produkcja hydroponiczna” oznacza metodę uprawy roślin z korzeniami znajdującymi się jedynie w roztworze substancji odżywczej lub w podłożu obojętnym, takim jak perlit, żwir lub wełna mineralna, do którego dodawana jest substancja odżywcza;
- h) „opieka weterynaryjna” oznacza wszelkie cykle opieki leczniczej lub profilaktycznej przeciwko jednemu wystąpieniu danej choroby;
- i) „pasze w okresie konwersji” oznaczają pasze będące w okresie konwersji na produkcję ekologiczną, z wyjątkiem pasz zbieranych w ciągu 12 miesięcy następujących po rozpoczęciu okresu konwersji, o którym mowa w art. 17 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007;

▼M2

- j) „zamknięte urządzenie produkcji akwakultury z systemem recyrkulacji” oznacza urządzenie, w którym akwakultura ma miejsce w zamkniętym środowisku, na lądzie lub na statku, wymagającym recyrkulacji wody i zależnym od stałych zewnętrznych dostaw energii w celu stabilizacji środowiska dla zwierząt akwakultury;
- k) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza odnawialne, niekopalne źródła energii: energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię fal, prądów i pływów morskich, hydroenergię, energię pozyskiwaną z gazu pochodzącego ze składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);
- l) „wylęgarnia” oznacza miejsce rozmnażania, wylęgu i chowu przez wczesne etapy życia zwierząt akwakultury, w szczególności ryb oraz mięczaków, skorupiaków i szkarłupni;
- m) „podchowalnia” oznacza miejsce, w którym prowadzi się pośredni etap produkcji pomiędzy wylęgarnią a etapem wzrostowym. Etap podchowalni musi się zakończyć w pierwszej z trzech części cyklu produkcji z wyjątkiem gatunków przechodzących proces smoltyfikacji;
- n) „zanieczyszczenie” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznacza bezpośrednie lub pośrednie wprowadzenie do środowiska wodnego substancji lub energii zdefiniowanych odpowiednio w dyrektywie 2008/56/WE ⁽¹⁾ i dyrektywie 2000/60/WE ⁽²⁾ w zależności od tego do jakich wód się stosują;
- o) „polikultura” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznacza chów dwóch lub więcej gatunków zazwyczaj z różnych poziomów troficznych w tej samej jednostce chowu;
- p) „cykl produkcyjny” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznacza długość życia zwierzęcia akwakultury lub wodorostu morskiego od najwcześniejszego etapu życia do chwili odłowu lub zbioru;
- q) „gatunki występujące lokalnie” w ramach produkcji w sektorze akwakultury i wodorostów morskich oznaczają gatunki, które nie są gatunkami obcymi ani niewystępującymi miejscowo zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 708/2007 ⁽³⁾. Gatunki wymienione w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 708/2007 można uznać jako występujące lokalnie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

⁽²⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 168 z 28.6.2007, s. 1.

▼ M2

- r) „gęstość obsady” w ramach akwakultury oznacza wagę żywych zwierząt na metr sześcienny wody w dowolnym momencie etapu wzrostowego a w przypadku płastug i krewetek – wagę na metr kwadratowy powierzchni;

▼ M9

- s) „dokumentacja dotycząca kontroli” oznacza wszystkie informacje i dokumenty przekazywane do celów systemu kontroli właściwym organom państwa członkowskiego lub organom kontrolnym i jednostkom certyfikującym przez podmiot gospodarczy podlegający systemowi kontroli, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w tym wszystkie istotne informacje i dokumenty dotyczące tego podmiotu gospodarczego lub jego działalności będące w posiadaniu właściwych organów, organów kontrolnych i jednostek certyfikujących, z wyjątkiem informacji lub dokumentów, które nie mają wpływu na funkcjonowanie systemu kontroli;

▼ M17

- t) „konserwowanie” oznacza dowolne działanie, inne niż uprawy i zbiory, przeprowadzane w odniesieniu do produktów, ale niekwalifikujące się jako przetwarzanie zdefiniowane w lit. u), w tym wszystkie działania, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. n) rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, ale z wyłączeniem pakowania i etykietowania produktu;
- u) „przetwarzanie” oznacza dowolne działanie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. m) rozporządzenia (WE) nr 852/2004, w tym wykorzystanie substancji, o których mowa w art. 19 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Operacje pakowania i etykietowania nie są uznawane za przetwarzanie.

TYTUŁ II

PRZEPISY DOTYCZĄCE PRODUKCJI, KONSERWOWANIA, PRZETWARZANIA, PAKOWANIA, TRANSPORTU I PRZECZOWYWANIA PRODUKTÓW EKOLOGICZNYCH

▼ B

ROZDZIAŁ 1

*Produkcja roślinna**Artykuł 3***Gospodarowanie glebą i nawożenie**

1. W przypadku gdy potrzeby odżywcze roślin nie mogą być zaspokojone przy pomocy środków określonych w art. 12 ust. 1 lit. a), b) i c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w produkcji ekologicznej można używać – tylko w koniecznym zakresie – wyłącznie nawozów i środków poprawiających właściwości gleby wymienionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą potrzebę użycia danego środka.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).

▼B

2. Zawartość azotu w oborniku zwierzęcym, określona w dyrektywie Rady 91/676/EWG ⁽¹⁾ dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, stosowanym w gospodarstwie nie może przekroczyć 170 kg rocznie na 1 hektar użytków rolnych. Limit ten stosuje się wyłącznie do użycia obornika gospodarskiego, suchego obornika i odwodnionego nawozu od drobiu, kompostowanych odchodów zwierzęcych, w tym nawozu od drobiu, przekompostowanego obornika i płynnych odchodów zwierzęcych.

3. ►C2 Gospodarstwa ekologiczne mogą zawierać pisemne umowy współpracy w zakresie zastosowania nadmiaru nawozu naturalnego pochodzącego z produkcji ekologicznej wyłącznie z innymi gospodarstwami i przedsiębiorstwami przestrzegającymi zasad produkcji ekologicznej. ◄ Maksymalny limit, o którym mowa w ust. 2, wylicza się z uwzględnieniem wszystkich jednostek produkcji ekologicznej zaangażowanych w taką współpracę.

4. Aby poprawić ogólny stan gleby lub dostępność składników odżywczych w glebie lub w uprawach, można stosować odpowiednie ►C1 preparaty mikroorganizmów. ◄

5. Do aktywacji kompostu mogą być stosowane odpowiednie preparaty na bazie roślin lub preparaty mikroorganizmów.

*Artykuł 4***Zakaz produkcji hydroponicznej**

Zabrania się produkcji hydroponicznej.

*Artykuł 5***Zwalczanie szkodników, chorób i chwastów**

1. W przypadku gdy odpowiednia ochrona roślin przed szkodnikami i chorobami nie jest możliwa z wykorzystaniem środków określonych w art. 12 ust. 1 lit. a), b), c) oraz g) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w produkcji ekologicznej można stosować jedynie środki, o których mowa w załączniku II do niniejszego rozporządzenia. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą potrzebę użycia danego środka.

2. Jeżeli chodzi o środki stosowane w pułapkach i dozownikach, z wyjątkiem dozowników feromonów, pułapki lub dozowniki te muszą zapobiegać przenikaniu substancji do środowiska oraz zapobiegać stykaniu się tych substancji z uprawianymi roślinami. Pułapki po użyciu należy zebrać oraz pozbyć się ich w sposób bezpieczny.

*Artykuł 6***Szczegółowe zasady produkcji grzybów**

W przypadku ►C1 produkcji ◄ grzybów dopuszczalne jest stosowanie podłoża, które zawierają wyłącznie poniższe części składowe:

a) obornik gospodarski i ekskrementy zwierzęce:

(i) pochodzące z gospodarstw produkujących zgodnie z ekologicznymi metodami produkcji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

▼ B

- (ii) lub określone w załączniku I wyłącznie wtedy, gdy produkt określony w ppkt (i) nie jest dostępny; i pod warunkiem że ich waga nie przekracza 25 % łącznej wagi wszystkich komponentów podłoża, z wyłączeniem materiału pokrywającego i dodanej wody, przed kompostowaniem;
- b) produkty rolne inne niż ujęte w lit. a) pochodzące z gospodarstw produkujących zgodnie z metodami produkcji ekologicznej;
- c) torf niepoddany obróbce chemicznej;
- d) drewno nieimpregnowane środkami chemicznymi po ścięciu;
- e) produkty mineralne wymienione w załączniku I, woda i gleba.

▼ M2*ROZDZIAŁ 1a****Produkcja wodorostów morskich*****▼ M16***Artykuł 6a***Zakres**

Niniejszy rozdział ustanawia szczegółowe zasady produkcji wodorostów morskich.

Do celów niniejszego rozdziału „wodorosty morskie” obejmują wielokomórkowe algi morskie, fitoplankton oraz mikroalgi.

▼ M2*Artykuł 6b***Odpowiednie środowisko wodne i plan zrównoważonego zarządzania**

1. Działalność jest zlokalizowana w miejscach, które nie są skażone produktami lub substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej bądź zanieczyszczeniami, które zagrażają ekologicznemu charakterowi produktów.

2. Ekologiczne i nieekologiczne jednostki produkcyjne powinny być odpowiednio oddzielone. Oddzielenie takie powinno opierać się na naturalnych okolicznościach, osobnych sieciach dystrybucji wody, odległości, prądzie pływowym oraz umieszczeniu ekologicznej jednostki produkcyjnej w górnym lub dolnym biegu. Organy państw członkowskich mogą wskazać miejsca lub obszary, które uznają za nieodpowiednie dla ekologicznej akwakultury lub uprawy wodorostów morskich oraz mogą ustanowić minimalne odległości oddzielające ekologiczne i nieekologiczne jednostki produkcyjne.

Jeżeli takie minimalne odległości są ustalone, państwa członkowskie przekazują tę informację podmiotom gospodarczym, innym państwom członkowskim oraz Komisji.

▼ **M2**

3. W odniesieniu do każdego nowego podmiotu mającego prowadzić produkcję ekologiczną i produkować rocznie powyżej 20 ton produktów akwakultury wymagana jest proporcjonalna względem wielkości jednostki produkcyjnej ocena środowiskowa, aby zapewnić odpowiednie warunki dla jednostki produkcyjnej i jej bezpośredniego otoczenia oraz określić potencjalne skutki tej działalności. Podmiot gospodarczy przedstawia ocenę środowiskową jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu. Treść oceny środowiskowej należy opracować na podstawie załącznika IV do dyrektywy Rady 85/337/EWG ⁽¹⁾. Jeżeli jednostka podlegała już wcześniej równoważnej ocenie, należy zezwolić na jej wykorzystanie do tego celu.

4. Podmiot gospodarczy przedkłada proporcjonalny względem wielkości jednostki produkcyjnej plan zrównoważonego zarządzania zbiorami akwakultury i wodorostów morskich.

Plan jest aktualizowany każdego roku i zawiera szczegóły dotyczące skutków środowiskowych prowadzonej działalności, monitoringu środowiskowego, który należy rozpocząć, oraz wyszczególnia środki, które należy podjąć w celu zminimalizowania niekorzystnych skutków dla otaczającego środowiska wodnego i lądowego, w tym - gdzie stosowne - zrzuty związków odżywczych do środowiska w każdym cyklu produkcyjnym lub rocznie. Plan uwzględnia kwestie nadzoru i napraw technicznego wyposażenia.

5. Podmioty gospodarcze w obszarze akwakultury i wodorostów morskich powinny preferować stosowanie odnawialnych źródeł energii oraz wtórnie wykorzystywać materiały, a także sporządzają w ramach swoich planów zrównoważonego zarządzania harmonogram ograniczania odpadów, który wdrożą wraz z rozpoczęciem działalności. Jeżeli to możliwe, używanie ciepła odpadowego jest ograniczone do energii ze źródeł odnawialnych.

6. W odniesieniu do zbioru wodorostów morskich należy dokonać na początku jednorazowej szacunkowej oceny biomasy.

*Artykuł 6c***Zrównoważone zbiory wodorostów morskich dziko rosnących**

1. W jednostce lub w obiektach przechowuje się dokumentację księgową, na podstawie której podmiot może określić, a jednostka certyfikująca lub organ kontrolny zweryfikować, czy zbieracze dostarczyli wyłącznie wodorosty morskie dziko rosnące wyprodukowane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 834/2007.

2. Zbiorów dokonuje się w taki sposób, aby zebrane ilości nie wywierały znaczącego oddziaływania na stan środowiska wodnego. Należy określić takie środki jak technikę zbierania, minimalną wielkość, wiek, cykle reprodukcyjne bądź też pozostające zasoby wodorostów, które gwarantują, że wodorosty morskie mogą odrosnąć.

3. Jeżeli zbiorów dokonuje się na dzielonym lub wspólnym obszarze zbiorów, dostępna musi być dokumentacja wykazująca, że całkowite zbiory są zgodne z przepisami rozporządzenia.

4. W odniesieniu do art. 73b ust. 2 lit. b) i c) zapisy w rejestrach muszą dowodzić zrównoważonego zarządzania i braku długofalowego oddziaływania na obszary zbiorów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40.

▼ **M2***Artykuł 6d***Uprawa wodorostów morskich**

1. Uprawa wodorostów morskich w morzu wykorzystuje wyłącznie związki odżywcze naturalnie znajdujące się w środowisku lub pochodzące z ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury położonej najlepiej w bliskiej odległości jako część systemu polikultury.
2. W urządzeniach na lądzie, w których stosuje się zewnętrzne źródła związków odżywczych, poziom związków odżywczych w wodach wypływających powinien być potwierdzalnie taki sam lub niższy niż w wodach wpływających. Stosować można wyłącznie związki odżywcze pochodzenia roślinnego lub mineralnego wymienione w załączniku I.
3. Rejestruje się gęstość uprawy lub intensywność działalności, które utrzymują integralność środowiska wodnego poprzez zagwarantowanie, że nie przekracza się maksymalnej ilości wodorostów morskich, które mogą rosnąć w danym miejscu bez wywierania niekorzystnych skutków na środowisko.
4. Sznury oraz pozostały sprzęt wykorzystywane do uprawy wodorostów morskich powinny być, jeśli to możliwe, powtórnie wykorzystane lub poddane recyklingowi.

*Artykuł 6e***Środki antyporostowe i czyszczenie wyposażenia i urządzeń produkcyjnych**

1. Organizmy porastające należy usuwać wyłącznie mechanicznie lub ręcznie i w stosownych przypadkach wrzucić ponownie do morza w pewnej odległości od miejsca uprawy.
2. Wyposażenie i urządzenia produkcyjne czyści się mechanicznie lub ręcznie. Jeżeli jest to niewystarczające, stosować można jedynie substancje wymienione w załączniku VII sekcja 2

▼ **B***ROZDZIAŁ 2***Produkcja zwierzęca***Artykuł 7***Zakres**

Niniejszy rozdział ustanawia szczegółowe zasady produkcji w odniesieniu do następujących gatunków: bydło, włącznie z gatunkami *bubalus* i bizon, zwierzęta z rodziny koniowatych, trzoda chlewna, owce, kozy, drób (gatunki wymienione w załączniku III) i pszczoły.

*Sekcja 1***Pochodzenie zwierząt***Artykuł 8***Pochodzenie zwierząt ekologicznych**

1. Przy wyborze ras lub linii należy brać pod uwagę zdolność zwierząt do przystosowania się do miejscowych warunków, ich żywotność i odporność na choroby. Dodatkowo należy kierować się możliwością uniknięcia określonych chorób lub problemów zdrowotnych

▼B

związanych z niektórymi rasami lub liniami wykorzystywanymi w intensywnej produkcji, takich jak zespół napięcia u świń, zespół PSE (mięso jasne, miękkie, ciekące), nagła śmierć, spontaniczne poronienie oraz trudne porody wymagające cesarskiego cięcia. Pierwszeństwo należy dać rodzimym rasom i liniom.

2. W przypadku pszczoł pierwszeństwo przysługuje rasom europejskim *Apis mellifera* i ich miejscowym ekotypom.

*Artykuł 9***Pochodzenie zwierząt nieekologicznych**

1. Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 zwierzęta nieekologiczne mogą być wprowadzone do gospodarstwa w celach hodowli jedynie wtedy, gdy nie są dostępne w wystarczającej liczbie zwierzęta ekologiczne oraz z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–5 niniejszego artykułu.

2. W przypadku gdy stado jest utworzone po raz pierwszy, młode ssaki nieekologiczne należy chować zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej natychmiast po odsadzeniu. Ponadto od dnia, w którym zwierzęta są wprowadzane do stada, stosuje się następujące ograniczenia:

- a) bawoły, cielęta oraz źrebięta muszą być w wieku poniżej szóstego miesiąca życia;
- b) jagnięta i kozłeta muszą być w wieku poniżej sześćdziesięciu dni;
- c) prosięta muszą ważyć mniej niż 35 kg.

3. W przypadku odnawiania stada samce i samice nieródki ssaków chowanych nieekologicznie muszą być od momentu wprowadzenia do stada chowane zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej. Ponadto liczba samic ssaków podlega następującym rocznym ograniczeniom:

- a) maksymalnie 10 % dorosłych zwierząt koniowatych lub bydła, włączając gatunki *bubalus* i bizon, oraz 20 % dorosłych świń, owiec i kóz mogą stanowić samice;
- b) w przypadku jednostek składających się z mniej niż 10 sztuk koniowatych lub bydła, lub mniej niż pięciu świń, owiec lub kóz, odnowienie, o którym mowa powyżej, ogranicza się do maksymalnie jednego zwierzęcia w roku.

Niniejszy przepis niniejszego ustępu zostanie zweryfikowany w 2012 r. w celu uchylenia go.

4. Odsetki określone w ust. 3 mogą być zwiększone do 40 % po uzyskaniu wcześniejszej zgody właściwego organu w następujących szczególnych przypadkach:

- a) kiedy znacznie zwiększa się gospodarstwo;
- b) kiedy zmienia się rasę;

▼B

- c) kiedy rozwija się nową specjalizację w chowie zwierząt gospodarskich;
- d) kiedy rasy zagrożone są wyginięciem, jak określono w załączniku IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 ⁽¹⁾, przy czym w takim przypadku zwierzęta tej rasy nie muszą być nieródkami.

5. Przy odnowie pasiek dopuszcza się włączanie do jednostki produkcji ekologicznej rocznie 10 % ►C1 matek pszczelich ◄ i rojów nieekologicznych, z zastrzeżeniem, że te ►C1 matki pszczele ◄ i roje zostaną umieszczone w ulach zawierających plastry lub węzę pochodzące z jednostek produkcji ekologicznej.

S e k c j a 2

Pomieszczenia inwentarskie i praktyki gospodarskie*Artykuł 10***Zasady dotyczące warunków w pomieszczeniach inwentarskich**

1. Izolacja, ogrzewanie i wentylacja budynków muszą zapewniać utrzymanie obiegu powietrza, poziomu kurzu, temperatury, względnej wilgotności powietrza oraz stężenia gazów nieszkodliwego dla zwierząt. Budynek musi umożliwiać wydajną naturalną wentylację i dopływ naturalnego światła.
2. Pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich nie są obowiązkowe na terenach o odpowiednich warunkach klimatycznych umożliwiających zwierzętom przebywanie na otwartej przestrzeni.
3. Obsada zwierząt gospodarskich w budynkach musi zapewniać im komfort i dobrostan oraz spełnienie specyficznych dla danego gatunku potrzeb, które w szczególności zależą od gatunku, rasy i wieku zwierząt. Należy także uwzględnić sposób zachowania zwierząt, który zależy w szczególności od wielkości grupy i płci zwierząt. ►C1 Wielkość obsady zapewnia zwierzętom dobrostan poprzez udostępnienie im wystarczającej przestrzeni do stania w naturalnej pozycji, ◄ łatwego kładzenia się, obracania, czyszczenia się, zakładając możliwość przyjmowania wszystkich naturalnych pozycji oraz wykonywania wszystkich naturalnych ruchów, takich jak przeciąganie się czy machanie skrzydłami.

▼C1

4. Minimalne powierzchnie oraz inne właściwości pomieszczeń i otwartych wybiegów oraz budynków dla różnych gatunków oraz kategorii zwierząt określono w załączniku III.

▼B*Artykuł 11***Szczegółowe warunki dotyczące pomieszczeń inwentarskich oraz praktyk gospodarskich dla ssaków**

1. W pomieszczeniach inwentarskich podłoga musi być gładka, ale nie śliska. Przynajmniej połowa powierzchni podłogi określona w załączniku III musi być lita, to znaczy nie może być zbudowana z listew ani krat.

⁽¹⁾ Dz.U. L 368 z 23.12.2006, s. 15.

▼B

2. W pomieszczeniu musi być wystarczająco dużo wygodnej, czystej i suchej powierzchni do leżenia/wypoczynku o konstrukcji litej bez listew. Na powierzchni wypoczynkowej musi znajdować się obszerne, suche miejsce do leżenia wyłożone ściółką. Ściółka musi składać się ze słomy lub innego odpowiedniego naturalnego materiału. Ściółka może być ulepszona i wzbogacona dowolnymi produktami mineralnymi wyszczególnionymi w załączniku I.

3. Niezależnie od art. 3 ust. 3 dyrektywy Rady 91/629/EWG ⁽¹⁾ trzymanie cieląt w wieku powyżej tygodnia życia w indywidualnych boksach jest zabronione.

4. Niezależnie od art. 3 ust. 8 dyrektywy Rady 91/630/EWG ⁽²⁾ maciory należy trzymać w grupach, z wyjątkiem końcowego okresu ciąży i w okresie karmienia.

5. Prosiąt nie można trzymać na płaskich podestach ani w klatkach.

6. Wybiegi muszą umożliwiać trzodzie chlewnej załatwianie potrzeb i rycie. Do celów rycia można stosować różne podłoża.

Artykuł 12

Szczegółowe warunki dotyczące pomieszczeń oraz praktyk gospodarskich dla drobiu

1. Zabrania się trzymania drobiu w klatkach.

2. ►C1 Ptactwo wodne ◄ musi mieć dostęp do strumienia, stawu, jeziora lub sadzawki w każdym przypadku, gdy pozwalają na to warunki atmosferyczne i higieniczne, tak aby możliwe było zaspokojenie potrzeb specyficznych dla określonych gatunków i spełnienie warunków w zakresie dobrostanu zwierząt.

3. Kurniki muszą spełniać następujące warunki:

a) przynajmniej jedna trzecia powierzchni podłogi musi być lita, to znaczy nie może być zbudowana z listew ani krat, oraz musi być pokryta ściółką, taką jak słoma, wióry drzewne, piasek lub torf;

b) powierzchnia pomieszczeń dla kur niosek musi zapewniać miejsce do gromadzenia odchodów;

c) muszą być wyposażone w grzędy w ilości i rozmiarach proporcjonalnych do wielkości grupy i ptaków, jak ustanowiono w załączniku III;

d) muszą mieć otwory wejściowe/wyjściowe o rozmiarach dostosowanych do wielkości ptaków, łączna długość tych otworów musi wynosić przynajmniej 4 m na 100 m² powierzchni pomieszczeń przeznaczonych dla ptaków;

⁽¹⁾ Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 28.

⁽²⁾ Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 33.

▼B

- e) w żadnym kurniku nie może przebywać więcej niż:
 - (i) 4 800 kurcząt;
 - (ii) 3 000 kur niosek;
 - (iii) 5 200 perliczek;
 - (iv) 4 000 samic kaczki piżmowej lub kaczki pekińskiej lub 3 200 samców kaczki piżmowej lub kaczki pekińskiej bądź innych kaczek;
 - (v) 2 500 kapłonów, gęsi lub indyków;
 - f) całkowita powierzchnia użytkowa kurników dla drobiu przeznaczonego do produkcji mięsnej w jednej jednostce nie może przekraczać 1 600 m²;
 - g) kurniki muszą być skonstruowane w sposób umożliwiający ptakom łatwy dostęp do obszarów na otwartej przestrzeni.
4. Światło naturalne może być uzupełnione światłem sztucznym, tak aby maksymalny czas oświetlenia w ciągu doby wynosił 16 godzin z nieprzerwanym 8-godzinnym okresem odpoczynku nocnego bez światła sztucznego.
5. Aby zapobiec stosowaniu intensywnych metod produkcji, należy zapewnić, aby chów drobiu trwał do osiągnięcia przez drób minimalnego wieku ubojowego, albo aby utrzymywano wolno rosnące rasy i linie drobiu. W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy nie korzysta z wolno rosnących ras i linii drobiu, obowiązuje następujący minimalny wiek ubojowy:
- a) 81 dni w przypadku kurcząt;
 - b) 150 dni w przypadku kapłonów;
 - c) 49 dni w przypadku kaczek pekińskich;
 - d) 70 dni w przypadku samic kaczek piżmowych;
 - e) 84 dni w przypadku samców kaczek piżmowych;
 - f) 92 dni w przypadku kaczek mulard;
 - g) 94 dni w przypadku perliczek;
 - h) 140 dni w przypadku indyków i gęsi przeznaczonych do pieczenia; oraz
 - i) 100 dni w przypadku samic indyka.

▼C1

Właściwy organ określa kryteria dotyczące ras i linii wolno rosnących lub sporządza ich wykaz, a także udostępnia te informacje podmiotom gospodarczym, innym państwom członkowskim i Komisji.

▼ **C1***Artykuł 13***Szczegółowe wymagania i warunki dotyczące pomieszczeń w pszczelarstwie**

1. Pasieka musi być tak zlokalizowana, aby w promieniu 3 km od pasieki źródłami nektaru i pyłku były zasadniczo rośliny uprawiane metodami ekologicznymi lub roślinność naturalna lub rośliny uprawiane metodami o niewielkim wpływie na środowisko odpowiadającymi metodom opisanym w art. 36 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 ⁽¹⁾ lub w art. 22 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 ⁽²⁾, które nie stanowią zagrożenia dla kwalifikacji pasiek jako ekologicznych. Powyższe wymogi nie dotyczą obszarów, na których nie ma kwitnienia lub ule są w stanie uśpienia.
2. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć regiony lub obszary, na których praktykowanie pszczelarstwa spełniającego zasady produkcji ekologicznej nie jest możliwe.
3. Ule należy wykonywać zasadniczo z naturalnych materiałów niestwarzających ryzyka skażenia środowiska ani produktów ► **C1** pszczelich. ◀
4. Wosk pszczeli stosowany do nowych węż musi pochodzić z jednostek produkcji ekologicznej.
5. Bez uszczerbku dla art. 25 w ulach dopuszcza się stosowanie wyłącznie produktów naturalnych, takich jak propolis, wosk i oleje roślinne.
6. Zabrania się stosowania syntetycznych repelentów podczas czynności pozyskiwania miodu.
7. Zabrania się pozyskiwania miodu z plastrów zawierających czerwie.

*Artykuł 14***Dostęp do obszarów na otwartej przestrzeni**

1. Obszary na otwartej przestrzeni mogą być częściowo zakryte.
2. Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 zwierzęta roślinożerne muszą mieć zapewniony dostęp do pastwisk, kiedy tylko pozwalają na to warunki.
3. W przypadku gdy zwierzęta roślinożerne mają dostęp do pastwisk w okresie wypasu, a system pomieszczeń zimowych daje zwierzętom swobodę ruchu, w miesiącach zimowych można odstąpić od obowiązku zapewnienia im obszarów na wolnym powietrzu.
4. Niezależnie od przepisów ust. 2, należy zapewnić dostęp do pastwisk lub terenów na wolnym powietrzu bykom ponadrocznym.

▼ **B**

5. Drób musi mieć dostęp do terenów na wolnym powietrzu przynajmniej przez jedną trzecią część życia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, s. 80.

▼B

6. Otwarte zagrody dla drobiu muszą być głównie pokryte roślinnością oraz być wyposażone w urządzenia zabezpieczające, a także umożliwiać ptakom łatwy dostęp do poidel i karmników.

7. Jeżeli drób jest trzymany w pomieszczeniach zamkniętych w związku z ograniczeniami lub zobowiązaniami nałożonymi prawodawstwem wspólnotowym, ptaki muszą mieć stały dostęp do wystarczających ilości suchej paszy objętościowej i odpowiedniego materiału pozwalającego ptakom na zaspokojenie swoich potrzeb etologicznych.

*Artykuł 15***Obsada zwierząt**

1. Należy przyjąć taką łączną obsadę zwierząt, aby nie przekroczyć rocznego limitu 170 kg azotu na hektar użytków rolnych, o którym mowa w art. 3 ust. 2.

2. W celu wyznaczenia właściwej obsady zwierząt gospodarskich, o której mowa powyżej, właściwy organ ustala jednostki inwentarskie odpowiadające powyższemu limitowi, biorąc jako wytyczne wartości ustanowione w załączniku IV lub odpowiednie przepisy prawa krajowego przyjęte na mocy dyrektywy 91/676/EWG.

*Artykuł 16***Zakaz produkcji zwierzęcej bez gruntów rolnych**

Zabrania się produkcji zwierzęcej bez gruntów rolnych, w przypadku której dany podmiot gospodarczy nie gospodaruje gruntami rolnymi lub nie zawarł pisemnego porozumienia o współpracy z innym podmiotem gospodarczym zgodnie z art. 3 ust. 3.

*Artykuł 17***Jednoczesna produkcja zwierząt ekologicznych i nieekologicznych**

1. Zwierzęta nieekologiczne mogą być obecne w gospodarstwie, pod warunkiem że są one chowane w jednostkach, których budynki i działki są wyraźnie oddzielone od jednostek produkujących zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej i chów obejmuje inny gatunek zwierząt.

2. Zwierzęta nieekologiczne mogą każdego roku korzystać, w ograniczonym czasie, z pastwisk ekologicznych pod warunkiem, że zwierzęta te pochodzą z systemu chowu określonego w ust. 3 lit. b) i pod warunkiem że zwierzęta ►C1 ekologiczne ◄ nie są w tym samym czasie obecne na pastwisku.

3. Zwierzęta ►C1 ekologiczne ◄ można wypasać na wspólnym terenie, pod warunkiem, że:

- a) na gruntach w ciągu ostatnich trzech lat nie stosowano produktów innych niż dozwolone w produkcji ekologicznej;
- b) zwierzęta nieekologiczne korzystające z danych obszarów pochodzą z systemu chowu odpowiadającego systemom opisanym w art. 36 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 lub w art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999;
- c) produkty ►C1 pochodzenia zwierzęcego ◄ wytworzone przez zwierzęta ekologiczne w trakcie korzystania z tych obszarów nie są uznawane za produkty ekologiczne, chyba że zostanie przedstawiony przekonujący dowód wskazujący na odpowiednie odizolowanie tych zwierząt.

▼B

4. Zwierzęta można wypasać na obszarach nieekologicznych w trakcie spędu, gdy są pędzone z jednego pastwiska do drugiego. Ilość paszy nieekologicznej w postaci trawy i innych roślin, na których wypasane są zwierzęta w tym okresie, nie może przekraczać 10 % łącznej rocznej dawki pokarmowej. Ilość tę oblicza się w stosunku rocznym jako udział procentowy suchej masy pasz pochodzenia rolniczego.

5. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą zastosowanie przepisów określonych w niniejszym artykule.

*Artykuł 18***Zarządzanie produkcją zwierzęcą**

1. W rolnictwie ekologicznym zabronione jest rutynowe wykonywanie takich działań jak mocowanie elastycznej taśmy do ogonów owiec, przycinanie ogona i piłowanie zębów, kształtowanie dziobów lub usuwanie rogów. Niektóre z tych czynności mogą być w indywidualnych przypadkach dopuszczone przez właściwy organ ze względów bezpieczeństwa lub w celu poprawy zdrowia, dobrostanu lub higieny zwierząt gospodarskich.

Cierpienie zwierząt należy ograniczyć do minimum poprzez zastosowanie odpowiedniego znieczulenia lub analgezji i zaangażowanie wykwalifikowanego personelu do przeprowadzania zabiegów, a także wykonywanie zabiegów w najbardziej odpowiednim wieku zwierzęcia.

2. Dopuszcza się przeprowadzanie zabiegów kastracyjnych w przypadkach uzasadnionych utrzymaniem jakości produktów i tradycyjnymi praktykami produkcyjnymi, ale wyłącznie zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 akapit drugi.

3. Zabrania się okaleczania pszczoł, takiego jak przycinanie skrzydeł ►C1 matce pszczelej. ◄

4. Załadunek i rozładunek zwierząt odbywa się bez stosowania przymusu ►C1 z wykorzystaniem ◄ elektrycznej stymulacji. Stosowanie środków uspokajających, zarówno przed, jak i podczas transportu, jest zabronione.

Sekcja 3**Pasza****▼M8***Artykuł 19***Pasza pochodząca z własnego gospodarstwa lub z innych źródeł**

1. W przypadku zwierząt roślinożernych, z wyjątkiem corocznego okresu, gdy zwierzęta są na sezonowym wypasie zgodnie z art. 17 ust. 4, przynajmniej 60 % paszy pochodzi z gospodarstwa rolnego utrzymującego te zwierzęta lub, w przypadku gdy nie jest to możliwe, jest produkowane we współpracy z innymi gospodarstwami ekologicznymi znajdującymi się zasadniczo w tym samym regionie.

2. W przypadku świń i drobiu przynajmniej 20 % pasz pochodzi z gospodarstwa rolnego utrzymującego te zwierzęta lub, w przypadku gdy nie jest to możliwe, jest produkowane w tym samym regionie we współpracy z innymi gospodarstwami ekologicznymi i przedsiębiorstwami paszowymi.

▼M8

3. W przypadku pszczoł na zakończenie sezonu produkcyjnego w ulach należy zostawiać zapas miodu i pyłku wystarczające do przetrwania zimy.

Dopuszcza się sztuczne dokarmianie rodziny pszczelej, gdy jej przetrwanie jest zagrożone w wyniku warunków klimatycznych. W dokarmianiu należy stosować ekologiczny miód, ekologiczny syrop cukrowy lub ekologiczny cukier.

▼B*Artykuł 20***Pasza zaspokajająca potrzeby odżywcze zwierząt**

1. Wszystkie młode ssaki należy karmić naturalnym mlekiem, najlepiej mlekiem matki przez okres, który powinien wynosić, zależnie od gatunku, co najmniej trzy miesiące dla bydła, łącznie z gatunkami *bubalus* i bizon, i zwierząt z rodziny koniowatych, 45 dni dla owiec i kóz oraz 40 dni dla świń.

2. System chowu zwierząt roślinożernych należy oprzeć na najwyższym wykorzystaniu pastwisk, stosownie do ich dostępności w różnych porach roku. Co najmniej 60 % suchej masy dziennej dawki pokarmowej zwierząt roślinożernych powinna stanowić pasza objętościowa, zielona, susz paszowy lub kiszonka. Dopuszcza się obniżenie udziału tych pasz do 50 % dla zwierząt przeznaczonych do produkcji mlecznej na okres powyżej trzech miesięcy we wczesnej laktacji.

3. Do dziennej dawki pokarmowej świń i drobiu należy dodawać paszę objętościową, zieloną, susz paszowy lub kiszonkę.

4. Trzymanie zwierząt gospodarskich w warunkach, które mogą prowadzić do anemii, lub stosowanie diety powodującej taki skutek jest zabronione.

5. Tucz musi być odwracalny na każdym etapie procesu chowu. Zabronione jest wymuszone karmienie zwierząt.

*Artykuł 21***Pasze w okresie konwersji****▼M1**

1. Średnio do 30 % składu dawek pokarmowych mogą stanowić pasze pochodzące z produkcji w okresie konwersji. W przypadku gdy pasze z produkcji w okresie konwersji pochodzą z jednostki w samym gospodarstwie, odsetek ten można zwiększyć do 100 %.

▼M2

2. Do 20 % całkowitej średniej ilości pasz, którymi żywione są zwierzęta gospodarskie, może pochodzić z wypasania lub zbiorów na pastwiskach trwałych, działkach z uprawami roślin wieloletnich lub roślin wysokobiałkowych zasianych na gruntach zarządzanych ekologicznie w pierwszym roku konwersji, pod warunkiem, że są one częścią samego gospodarstwa i że nie stanowiły części ekologicznej jednostki produkcyjnej w tym gospodarstwie w ostatnich pięciu latach. Jeżeli stosuje się zarówno paszę w konwersji jak i paszę z działek w pierwszym roku konwersji, całkowity łączny odsetek takich pasz nie przekracza maksymalnych poziomów ustalonych w ust. 1.

▼B

3. Liczby wspomniane w ust. 1 i 2 są obliczane corocznie jako procent suchej masy pasz pochodzenia roślinnego.

▼M8*Artykuł 22***Stosowanie niektórych produktów i substancji w paszach**

Dla celów art. 14 ust. 1 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 do przetwarzania pasz ekologicznych i żywienia zwierząt ekologicznych można stosować wyłącznie następujące substancje:

- a) nieekologiczne materiały paszowe pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego albo inne materiały paszowe wymienione w sekcji 2 załącznika V, pod warunkiem że:
 - (i) zostały wyprodukowane lub przygotowane bez rozpuszczalników chemicznych; oraz
 - (ii) przestrzegane są ograniczenia ustanowione w art. 43 lub art. 47 lit. c);
- b) nieekologiczne przyprawy, zioła i melasy, pod warunkiem że:
 - (i) nie są dostępne w postaci ekologicznej;
 - (ii) zostały wyprodukowane lub przygotowane bez rozpuszczalników chemicznych; oraz
 - (iii) ich stosowanie jest ograniczone do 1 % dawki pokarmowej dla danego gatunku, obliczanej corocznie jako procent suchej masy pasz pochodzenia rolnego;
- c) ekologiczne materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego;
- d) materiały paszowe pochodzenia mineralnego, wymienione w sekcji 1 załącznika V;
- e) produkty zrównoważonego rybołówstwa, pod warunkiem że:
 - (i) zostały wyprodukowane lub przygotowane bez rozpuszczalników chemicznych;
 - (ii) ich stosowanie jest ograniczone do zwierząt innych niż zwierzęta roślinożerne; oraz
 - (iii) stosowanie hydrolizatu białka ryb ograniczone jest wyłącznie do młodych zwierząt;
- f) sól jako sól morską, gruba sól kamienna;
- g) dodatki paszowe wymienione w załączniku VI.

▼B*Sekcja 4***Zapobieganie chorobom i opieka weterynaryjna***Artykuł 23***Zapobieganie chorobom**

1. Bez uszczerbku dla art. 24 ust. 3 zabronione jest profilaktyczne stosowanie syntetycznych alopacyjnych weterynaryjnych produktów leczniczych lub antybiotyków.
2. Stosowanie stymulatorów wzrostu lub produktywności (w tym antybiotyków, kokcydiostatyków lub innych sztucznych środków wspomagających wzrost) oraz stosowanie hormonów lub podobnych środków służących kontroli reprodukcji lub innym celom (np. wywołaniu lub synchronizowaniu rui) jest zabronione.
3. W przypadku pozyskiwania zwierząt z jednostek nieekologicznych można stosować, odpowiednio do miejscowych warunków, specjalne środki, takie jak badania przesiewowe lub okresy kwarantanny.

▼B

4. Pomieszczenia, kojce, sprzęt i wyposażenie należy prawidłowo czyścić i dezynfekować, aby zapobiec przenoszeniu infekcji i rozwojowi organizmów przenoszących choroby. Odchody, mocz, niezjedzone lub rozsypane jedzenie należy usuwać tak często, jak to jest niezbędne dla zminimalizowania odoru i uniknięcia gromadzenia się owadów lub gryzoni.

Do celów art. 14 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, do czyszczenia i dezynfekcji budynków oraz urządzeń inwentarskich można używać wyłącznie środków wymienionych w załączniku VII. Do likwidacji owadów i innych szkodników w pomieszczeniach i urządzeniach dla zwierząt gospodarskich można używać środków gryzoniodobójczych (wyłącznie w pułapkach) i środków wymienionych w załączniku II.

5. Budynki należy opróżnić ze zwierząt gospodarskich przed wprowadzeniem nowej partii chowanego drobiu. W tym czasie budynki i urządzenia należy wyczyścić i zdezynfekować. Ponadto po zakończeniu chowu każdej partii drobiu ►C1 wybiegi ◄ należy pozostawić puste w celu odtworzenia roślinności. Państwa członkowskie ustalają okres, przez jaki ►C1 wybiegi ◄ należy pozostawiać puste. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą przestrzeganie tego okresu. Wymagania te nie dotyczą przypadków niewielkich ilości drobiu, który nie jest trzymany ►C1 na wybiegach ◄ i porusza się swobodnie przez cały dzień.

*Artykuł 24***Opieka weterynaryjna****▼C1**

1. Jeżeli pomimo wprowadzenia wszystkich środków zapobiegawczych, mających na celu zapewnienie zdrowia zwierząt, określonych w art. 14 ust. 1 lit. e) ppkt (i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, zwierzęta zachorują lub ulegną zranieniu, należy natychmiast przystąpić do ich leczenia i, w razie konieczności, odizolować w odpowiednich do tego celu pomieszczeniach.

▼M13

2. Leki roślinne i produkty homeopatyczne, pierwiastki śladowe oraz produkty wymienione w załączniku V sekcja 1 i załączniku VI sekcja 3 mają pierwszeństwo przed syntetycznymi alopacyjnymi weterynaryjnymi produktami leczniczymi lub antybiotykami, przy założeniu, że ich działanie terapeutyczne jest skuteczne dla danego gatunku zwierząt oraz w warunkach, w jakich mają być one zastosowane.

▼B

3. Jeżeli zastosowanie środków, o których mowa w ust. 1 i 2, jest nieskuteczne w walce z chorobą lub obrażeniami, a leczenie jest konieczne w celu zapobieżenia cierpieniu lub stresowi zwierząt, dopuszcza się zastosowanie syntetycznych alopacyjnych weterynaryjnych produktów leczniczych lub antybiotyków na odpowiedzialność lekarza weterynarii.

4. Z wyjątkiem szczepień, leczenia chorób pasożytniczych i innych obowiązkowych programów eliminowania chorób, w przypadku gdy zwierzę lub grupa zwierząt przechodzi więcej niż trzy kuracje syntetycznymi weterynaryjnymi produktami leczniczymi lub antybiotykami w okresie 12 miesięcy lub więcej niż jedną kurację, jeżeli ich cykl produkcyjny jest krótszy niż rok, dane zwierzęta gospodarskie ani produkty z nich otrzymane nie mogą być wprowadzane do obrotu jako produkty ekologiczne, a chów zwierząt gospodarskich musi zostać poddany konwersji w okresie określonym w art. 38 ust. 1.

Na potrzeby organu ►C1 kontrolnego ◄ lub jednostki certyfikującej należy prowadzić ewidencję dokumentacji potwierdzającej wystąpienie tego rodzaju okoliczności.

▼C1

5. Okres karencji między podaniem zwierzęciu ostatniej dawki alopacyjnego weterynaryjnego produktu leczniczego w normalnych warunkach stosowania a produkcją ekologiczną produktów pochodzących od lub z tego zwierzęcia ma być dwukrotnie dłuższy niż prawnie obowiązujący okres karencji określony w art. 11 dyrektywy 2001/82/WE, a w przypadku gdy taki okres nie został określony – 48 godzin.

▼B*Artykuł 25***Szczegółowe zasady zapobiegania chorobom oraz opieki weterynaryjnej w pszczelarstwie**

1. Do celów ochrony ramek, uli i plastrów, w szczególności przed szkodnikami, dopuszcza się wyłącznie stosowanie środków gryzoniodobójczych (wyłącznie w pułapkach) i właściwych produktów wymienionych w załączniku II.

▼C1

2. W przypadku dezynfekcji pasiek dopuszcza się stosowanie gorącej pary oraz bezpośredniego opalania.
3. Dopuszcza się niszczenie czerwii trutowego w celu izolacji zakażenia *Varroa destructor*.

▼B

4. Jeżeli pomimo środków zapobiegawczych rodziny pszczele zachorują lub zostaną zainfekowane, należy natychmiast przystąpić do ich leczenia i, w razie konieczności, umieścić w izolowanych pasiekach.
5. Weterynaryjne produkty lecznicze można stosować w pszczelarstwie ekologicznym w zakresie, w jakim ich stosowanie jest dopuszczane w danym państwie członkowskim zgodnie ze stosowanymi przepisami wspólnotowymi lub przepisami krajowymi zgodnymi z prawem wspólnotowym.
6. W przypadkach zarażenia *Varroa destructor* dopuszcza się stosowanie kwasu mrówkowego, mlekowego, octowego i szczawiowego, a także mentolu, tymolu, eukaliptolu lub kamfory.
7. Jeżeli stosuje się leczenie syntetycznymi alopacyjnymi produktami leczniczymi, to w tym okresie rodziny pszczele poddawane leczeniu należy umieścić w izolowanych pasiekach, a cały воск wymienić na воск pochodzący z pszczelarstwa ekologicznego. Następnie dla takich rodzin pszczeli stosuje się przez okres jednego roku konwersję przewidzianą w art. 38 ust. 3.
8. Wymagania określone w ust. 7 nie dotyczą produktów wymienionych w ust. 6.

▼M2*ROZDZIAŁ 2a****Produkcja zwierzęca w sektorze akwakultury*****Sekcja 1****Ogólne zasady***Artykuł 25a***Zakres**

Niniejszy rozdział ustanawia szczegółowe zasady produkcji dla określonych gatunków ryb, skorupiaków, szkarłupni i mięczaków objętych załącznikiem XIIIa.

▼ **M2**

Stosuje się on z uwzględnieniem niezbędnych zmian do zooplanktonu, mikro skorupiaków, wrotek, robaków i innych zwierząt wodnych przeznaczonych na paszę.

*Artykuł 25b***Odpowiednie środowisko wodne i plan zrównoważonego zarządzania**

1. Do niniejszego rozdziału stosuje się przepisy art. 6b ust. 1–5.
2. Środki obronne i zapobiegawcze przeciwko drapieżnikom stosowane na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG ⁽¹⁾ oraz przepisów krajowych muszą być odnotowane w planie zrównoważonego zarządzania.
3. Podmioty sąsiadujące powinny, jeżeli to stosowne, w sposób potwierdzalny skoordynować sporządzanie swoich planów zarządzania.
4. W odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury prowadzonej w stawach rybnych, basenach lub torach wodnych, gospodarstwa powinny być wyposażone bądź w podłoża stanowiące naturalny filtr, stawy osadowe, filtry biologiczne bądź filtry mechaniczne, które będą zbierać odpadowe związki odżywcze, lub też powinny wykorzystywać wodorosty morskie lub zwierzęta (małże i algi), które przyczyniają się do poprawy jakości wód odpływowych. Jeżeli stosowne, monitorowanie wód odpływowych powinno być prowadzone w regularnych odstępach czasu.

*Artykuł 25c***Równoczesny ekologiczny i nieekologiczny chów zwierząt akwakultury**

1. Właściwy organ może zezwolić na chów w tych samych wylęgarniach i podchowalniach młodych osobników w ramach tego samego gospodarstwa pod warunkiem, że jednostki są wyraźnie fizycznie od siebie oddzielone i istnieją osobne sieci dystrybucji wody.
2. W przypadku zwierząt w etapie wzrostowym właściwy organ może zezwolić na funkcjonowanie ekologicznych i nieekologicznych jednostek produkcyjnych w ramach tego samego gospodarstwa pod warunkiem zapewnienia zgodności z art. 6b ust. 2 niniejszego rozporządzenia oraz jeżeli mają miejsce różne fazy produkcji oraz zwierzęta akwakultury są w różnicowanym wieku.
3. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą zastosowanie przepisów, o których mowa w niniejszym artykule.

Sekcja 2**Pochodzenie zwierząt akwakultury***Artykuł 25d***Pochodzenie ekologicznych zwierząt akwakultury**

1. Należy wykorzystywać gatunki występujące lokalnie, natomiast celem hodowli jest uzyskanie odmian lepiej dostosowanych do warunków chowu, zdrowych i dobrze wykorzystujących zasoby żywnościowe. Dokumentację potwierdzającą ich pochodzenie i traktowanie przedstawia się do kontroli jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

▼ **M2**

2. Należy wybierać takie gatunki, których chów nie spowoduje znaczących szkód w stadach dziko żyjących.

*Artykuł 25e***Pochodzenie nieekologicznych zwierząt akwakultury i zarządzanie nimi**

1. W celach hodowlanych lub w celu poprawy genetycznej stada oraz gdy nie ma dostępnych ekologicznych zwierząt akwakultury, do gospodarstwa można wprowadzać schwytane na wolności dzikie lub nieekologiczne zwierzęta sektora akwakultury. Zwierzęta te powinny być utrzymywane w warunkach zarządzania ekologicznego przez co najmniej 3 miesiące zanim można je wykorzystać do celów hodowlanych.
2. Do celów chowu oraz gdy nie ma dostępnych ekologicznych młodych osobników zwierząt akwakultury, do gospodarstwa można wprowadzać nieekologiczne młode osobniki zwierząt akwakultury. Co najmniej ostatnie dwie trzecie cyklu produkcyjnego powinno odbywać się w ramach zarządzania ekologicznego.

▼ **M16**

3. Maksymalny odsetek nieekologicznych młodych osobników zwierząt akwakultury wprowadzonych do gospodarstwa wynosi 80 % do dnia 31 grudnia 2011 r., 50 % do dnia 31 grudnia 2014 r. i 0 % do dnia 31 grudnia 2016 r.

▼ **M15**

4. Pozyskiwanie młodych dziko żyjących osobników zwierząt akwakultury na potrzeby odchowu ogranicza się do następujących przypadków:
 - a) naturalnego napływu ryb lub larw i młodych osobników skorupiaków w trakcie napełniania stawów, systemów zamkniętych i zagród;
 - b) węgorza europejskiego, pod warunkiem że istnieje zatwierdzony plan zarządzania węgorzem, a sztuczna reprodukcja węgorza pozostaje kwestią nierozwiązaną;
 - c) pozyskiwania gatunków innych niż węgorz europejski w celach odchowu w tradycyjnej ekstensywnej akwakulturze na terenach podmokłych, takich jak stawy ze słonawą wodą, obszary pływowe i laguny przybrzeżne, zamykane wałami przeciwpowodziowymi i nasypami, pod warunkiem że:
 - (i) zarybianie jest zgodne ze środkami zarządzania zatwierdzonymi przez właściwe organy odpowiedzialne za zarządzanie przedmiotowymi stadami w celu zapewnienia zrównoważonej eksploatacji danych gatunków; oraz
 - (ii) ryby karmione są wyłącznie z pożywieniem naturalnie dostępnym w środowisku.

▼ **M2****Sekcja 3****Praktyki gospodarcze w sektorze akwakultury***Artykuł 25f***Ogólne zasady gospodarskie w sektorze akwakultury**

1. Otoczenie gospodarskie zwierząt akwakultury powinno być zaprojektowane w taki sposób, aby – zgodnie ze szczególnymi potrzebami określonych gatunków – zwierzęta akwakultury:
 - a) miały wystarczającą przestrzeń zapewniającą im dobrostan;

▼ M2

- b) były utrzymywane w wodzie dobrej jakości z odpowiednią zawartością tlenu, oraz
- c) były utrzymywane w temperaturze i warunkach oświetlenia zgodnie z wymogami dla danego gatunku z uwzględnieniem lokalizacji geograficznej;
- d) w przypadku ryb słodkowodnych rodzaj dna powinien być możliwie zbliżony do występującego w warunkach naturalnych;
- e) w przypadku karpia dno powinna stanowić naturalna gleba.

▼ M15

2. Gęstość obsady i praktyki gospodarskie są określone w załączniku XIIIa w podziale na gatunki lub grupy gatunków. Uwzględniając wpływ gęstości obsady i praktyk gospodarskich na dobrostan chowanych ryb, należy monitorować stan ryb (np. uszkodzenia płetw, inne zranienia, tempo wzrostu, zachowanie i ogólny stan zdrowia) oraz jakość wody.

▼ M2

- 3. Projekt i budowa zamkniętych systemów wodnych powinny uwzględniać przepływy wody i parametry fizyko-chemiczne zapewniające zwierzętom dobry stan zdrowia i dobrostan oraz zaspokajając ich potrzeby behawioralne.
- 4. Zamknięte systemy powinny być zaprojektowane, umiejscowione i obsługiwane w sposób ograniczający do minimum ryzyko ucieczki.
- 5. Jeżeli ryby lub skorupiaki uciekną, należy podjąć odpowiednie działania w celu ograniczenia ich oddziaływania na ekosystem lokalny, włącznie z odłowieniem, gdzie stosowne. Należy przechowywać dokumentację z tym związaną.

*Artykuł 25g***Szczególne przepisy dotyczące zamkniętych systemów wodnych**

- 1. Zakazane są zamknięte urządzenia produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury z systemem recyrkulacji z wyjątkiem wylęgarni i podchowalni lub do produkcji gatunków przeznaczonych na paszę ekologiczną.
- 2. Jednostki prowadzące chów na lądzie spełniają następujące warunki:
 - a) dla systemów przepływowych powinna istnieć możliwość monitorowania i kontroli prędkości przepływu oraz jakości wody zarówno wpływającej jak i wypływającej;
 - b) co najmniej 5 % obrzeża („miejsca styku woda-ląd”) ma naturalną roślinność.
- 3. Zamknięte systemy w morzu:
 - a) są położone w miejscach, gdzie prędkość przepływu wody, głębokość i stopień wymiany wody w zbiorniku są odpowiednie dla ograniczenia do minimum oddziaływania na dno morza i otaczający zbiornik wodny;
 - b) posiadają klatki, których projekt, budowa i utrzymanie są odpowiednie do warunków środowiska, w którym się znajdują.
- 4. Sztuczne podgrzewanie i schładzanie wody dozwolone jest wyłącznie w wylęgarniach i podchowalniach. Naturalną wodę z odwiertów geotermalnych można używać do podgrzewania i schładzania wody na wszystkich etapach produkcji.

▼ **M2***Artykuł 25h***Zarządzanie zwierzętami akwakultury**

1. Wszelkie czynności przy zwierzętach akwakultury należy ograniczyć do minimum i wykonywać je bardzo ostrożnie przy użyciu odpowiednich narzędzi i procedur, dzięki którym unika się stresu i szkód fizycznych związanych z tymi czynnościami. Z każdym osobnikiem należy się obchodzić w taki sposób, aby ograniczyć do minimum szkody fizyczne i stres, i w znieczuleniu, jeżeli wskazane. Działania związane z sortowaniem ogranicza się do minimum i na tyle, ile wymaga zapewnienie rybom dobrostanu.

2. Stosowanie sztucznego oświetlenia ogranicza się w następujący sposób:

- a) przedłużenie czasu naturalnego światła dziennego nie powinno przekraczać określonego maksimum uwzględniającego potrzeby etologiczne, warunki geograficzne i ogólne zdrowie chowanych zwierząt; wymienione maksimum nie powinno przekraczać 16 godzin dziennie z wyjątkiem celów reprodukcyjnych;
- b) należy unikać nagłych zmian w intensywności światła w chwili zmiany oświetlenia poprzez stosowanie ściemniaczy lub dyskretnego oświetlenia.

3. W celu zapewnienia zwierzętom dobrostanu i zdrowia zezwala się na napowietrzanie, pod warunkiem, że mechaniczne napowietrzacze są w miarę możliwości zasilane energią ze źródeł odnawialnych.

Wszystkie takie zastosowania muszą być odnotowane w ewidencji produkcji akwakultury.

4. Stosowanie płynnego tlenu jest dozwolone w sytuacjach związanych ze zdrowiem zwierząt oraz w krytycznych okresach produkcji i transportu w następujących przypadkach:

- a) wyjątkowe przypadki wzrostu temperatury lub spadku ciśnienia atmosferycznego lub przypadkowego zanieczyszczenia,
- b) sporadyczne czynności związane z zarządzaniem stadem, takie jak pobieranie próbek i sortowanie, oraz;
- c) w celu zapewnienia przetrwania stada w gospodarstwie.

Należy przechowywać dokumentację z tym związaną

5. Należy stosować takie techniki uboju, w których ryby natychmiast tracą przytomność i stają się nieczułe na ból. Przy określaniu optymalnych metod uboju należy wziąć pod uwagę różnice w wielkości ryb, gatunkach oraz miejscach produkcji.

S e k c j a 4**H o d o w l a***Artykuł 25i***Zakaz stosowania hormonów**

Zakazane jest stosowanie hormonów i substancji pochodnych od hormonów.

▼ **M2**

Sekcja 5

Pasza dla ryb, skorupiaków i szkarłupni*Artykuł 25j***Ogólne zasady dotyczące pasz**

Sposób żywienia określa się zgodnie z następującymi priorytetami:

- a) zdrowie zwierząt;
- b) wysoka jakość produktu, włącznie ze składem odżywczym, która powinna zapewnić wysoką jakość końcowego produktu spożywczego;
- c) niewielkie oddziaływanie na środowisko.

*Artykuł 25k***Szczególne przepisy dotyczące pasz dla mięsożernych zwierząt akwakultury**

1. Pasza dla mięsożernych zwierząt akwakultury pochodzi ze źródeł zgodnie z następującymi priorytetami:

- a) ekologiczne produkty paszowe akwakultury;
- b) mączka rybna i olej rybny z ekologicznych okrawków akwakultury;
- c) mączka rybna i olej rybny oraz składniki pochodzenia rybnego z okrawków ryb już złowionych do spożycia przez ludzi w ramach zrównoważonego rybołówstwa;

▼ **M8**

- d) ekologiczne materiały paszowe pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego;

▼ **M15**

- e) produkty paszowe, otrzymywane z całych ryb złowionych w połowach certyfikowanych jako zrównoważone w ramach systemu uznanego przez właściwy organ jako zgodny z zasadami ustanowionymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 ⁽¹⁾.

▼ **M2**

- 3. Dawka żywieniowa dla wodnych gatunków wszystkożernych może zawierać maksymalnie 60 % ekologicznych produktów roślinnych.

4. Astaksantynę pochodzącą przede wszystkim ze źródeł ekologicznych, takich jak skorupa ekologicznych skorupiaków, można stosować w dziennych dawkach żywieniowych dla łososia i pstrąga w granicach ich potrzeb fizjologicznych. Jeżeli brak jest źródeł ekologicznych, można stosować naturalne źródła astaksantyny (takie jak drożdże *Phaffia*).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

▼ **M15**

5. Zezwala się na stosowanie histydyny wytwarzanej w procesie fermentacji w dawce pokarmowej ryb łososiowatych, jeżeli źródła pokarmu wymienione w ust. 1 nie zapewniają wystarczającej ilości histydyny, aby zaspokoić ich potrzeby.

▼ **M2***Artykuł 25l***Szczególne przepisy dotyczące pasz dla niektórych zwierząt akwakultury**▼ **M18**

1. Na etapie wzrostowym zwierzęta akwakultury, o których mowa w załączniku XIIIa sekcja 6, 7 i 9, są żywione pożywieniem naturalnie dostępnym w stawach i jeziorach.

▼ **M2**

2. Jeżeli naturalne źródła paszy, o jakich mowa w ust. 1, nie są dostępne w wystarczających ilościach, można stosować ekologiczne pasze pochodzenia roślinnego, najlepiej z upraw danego gospodarstwa, lub wodorosty morskie. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą potrzebę użycia dodatkowej paszy.

▼ **M15**

3. Jeżeli naturalna pasza jest suplementowana zgodnie z ust. 2:

- a) dawka pokarmowa dla suma panga (*Pangasius* spp.), o którym mowa w załączniku XIIIa sekcja 9, może zawierać maksymalnie 10 % mączki rybnej lub oleju rybnego pochodzących ze zrównoważonego rybołówstwa;
- b) dawka pokarmowa dla krewetek, o których mowa w załączniku XIIIa sekcja 7, może zawierać maksymalnie 25 % mączki rybnej lub 10 % oleju rybnego pochodzących ze zrównoważonego rybołówstwa. Aby zaspokoić ilościowe potrzeby żywieniowe krewetek, do suplementacji ich diety można również stosować ekologiczny cholesterol; jeśli ekologiczny cholesterol nie jest dostępny, można stosować cholesterol nieekologiczny pochodzący z wełny, skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych lub z innych źródeł.

*Artykuł 25la***Szczególne przepisy dotyczące pasz ekologicznych młodych osobników**

W hodowli ekologicznych młodych osobników z larw jako pasza może być stosowany tradycyjny fitoplankton i zooplankton.

▼ **M2***Artykuł 25m***Produkty i substancje, o których mowa w art. 15 ust. 1 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007**▼ **M8**

1. W akwakulturze ekologicznej można stosować materiały paszowe pochodzenia mineralnego, wyłącznie jeżeli są one wymienione w sekcji I załącznika V.

▼ **M2**

2. Dodatki paszowe, niektóre produkty używane w żywieniu zwierząt oraz środki pomocnicze używane w przetwórstwie pasz można stosować gdy są one wymienione w załączniku VI i przestrzegane są ograniczenia ustanowione w tym załączniku.

▼ **M2**

Sekcja 6

Szczególne zasady dotyczące mięczaków*Artykuł 25n***Obszar chowu**

1. Chów małży można prowadzić w tym samym obszarze wód co ekologiczny chów ryb i ekologiczną uprawę wodorostów morskich w systemie polikultury, co należy udokumentować w planie zrównoważonego zarządzania. Chów małży można również prowadzić w polikulturze razem z chowem ślimaków takich jak pobrażek.
2. Ekologiczna produkcja małży powinna być prowadzona w obszarach wyznaczonych słupkami, pływakami lub innymi wyraźnymi oznaczeniami i jeśli stosowne ograniczonymi koszami, kłatkami lub innymi sztucznymi strukturami.
3. W ekologicznym chowie skorupiaków, mięczaków i szkarłupni ogranicza się do minimum zagrożenie dla gatunków chronionych. Jeżeli stosuje się sieci przeciwko drapieżnikom, to ich budowa nie może wyrządzać krzywdy ptakom nurkującym.

*Artykuł 25o***Źródła pozyskiwania zarodków**

1. Jeżeli nie stanowi to znaczącej szkody dla otoczenia i jeśli dozwolone przez lokalne prawodawstwo, w przypadku małży można stosować dzikie jaja i/lub larwy spoza granic jednostki produkcyjnej, jeżeli pochodzą z:
 - a) kolonii, które raczej nie przetrwają w warunkach zimowych lub są nadliczbowe względem wymagań, lub
 - b) naturalnych zarodków skorupiaków, mięczaków i szkarłupni osiadłych na kolektorach.
- Należy przechowywać zapis na temat jak, gdzie i kiedy zebrano dzikie jaja i/lub larwy, aby umożliwić prześledzenie pochodzenia do obszaru zebrania.

▼ **M16**

Zarodki z nieekologicznych wylęgarni małży mogą jednak być wprowadzane do jednostek produkcji ekologicznej w następujących maksymalnych ilościach: 80 % do dnia 31 grudnia 2011 r., 50 % do dnia 31 grudnia 2014 r. i 0 % do dnia 31 grudnia 2016 r.

▼ **M2**

2. W przypadku ostrygi wielkiej *Crassostrea gigas* preferuje się stada hodowane selektywnie, aby ograniczyć składanie ikry na wolności.

*Artykuł 25p***Zarządzanie**

1. Gęstość obsady w produkcji nie przekracza gęstości obsady nieekologicznych skorupiaków, mięczaków i szkarłupni w danym miejscu. Sortowanie, przerzedzanie i dostosowywanie gęstości obsady dokonuje się na podstawie biomasy i aby zapewnić dobrostan zwierząt oraz wysoką jakość produktów.

▼ **M2**

2. Organizmy porastające należy usunąć mechanicznie lub ręcznie i jeśli stosowne wrzucić ponownie do morza z dala od hodowli skorupiaków, mięczaków i szkarłupni. W trakcie cyklu produkcji skorupiaki, mięczaki i szkarłupnie można potraktować jeden raz roztworem wapna w celu kontroli konkurujących organizmów porastających.

*Artykuł 25q***Zasady chowu**

1. Chów na sznurach lub innymi metodami wymienionymi w załączniku XIIIa sekcja 8 kwalifikuje się jako produkcja ekologiczna.

2. Chów mięczaków na dnie jest dozwolony jedynie pod warunkiem, że w miejscach zbierania i chowu nie wywiera on znaczącego oddziaływania na środowisko. Dowody minimalnego oddziaływania na środowisko muszą być poparte badaniem i sprawozdaniem dotyczącymi eksploatowanego obszaru, które podmiot gospodarczy jest zobowiązany przedstawić jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu. Sprawozdanie stanowi oddzielny rozdział w planie zrównoważonego zarządzania.

*Artykuł 25r***Szczególne zasady dotyczące chowu ostryg**

Dozwolony jest chów w koszach na stelażach. Te i inne konstrukcje, w których trzymane są ostrygi, powinny być rozstawione w taki sposób, aby nie tworzyć całkowitej bariery wzdłuż linii brzegowej. Stado umieszcza się ostrożnie na podłożu zależnie od prądu pływowego w celu optymalizacji produkcji. Produkcja spełnia kryteria wymienione w załączniku XIIIa sekcja 8.

Sekcja 7**Zapobieganie chorobom i opieka weterynaryjna***Artykuł 25s***Ogólne zasady zapobiegania chorobom**

1. Zgodnie z art. 9 dyrektywy 2006/88/WE plan zarządzania w zakresie zdrowia zwierząt zawiera szczegóły dotyczące bezpieczeństwa biologicznego i praktyk zapobiegania chorobom włącznie z pisemną umową na doradztwo zdrowotne proporcjonalne do jednostki produkcyjnej podpisaną z wykwalifikowanymi służbami zajmującymi się zdrowiem zwierząt akwakultury i odwiedzającymi gospodarstwo z częstotliwością nie mniejszą niż raz w roku, a w przypadku małży - nie mniejszą niż raz na dwa lata.

2. Odpowiednio czyści się i dezynfekuje urządzenia, w których trzyma się zwierzęta, sprzęt i narzędzia. Stosować można wyłącznie produkty wymienione w załączniku VII sekcja 2.1 do 2.2.

3. W odniesieniu do odłogowania:

a) właściwy organ określa czy konieczny jest okres odłogowania, oraz jego długość, co należy udokumentować po każdym cyklu produkcyjnym w systemie zamkniętym na otwartym morzu. Stosowanie odłogowania jest również zalecane w innych metodach produkcyjnych w zbiornikach, stawach rybnych i kłatkach;

▼ M2

- b) jego stosowanie nie jest obowiązkowe w chowie małży;
 - c) w trakcie odłogowania klatki i inne konstrukcje stosowane w produkcji zwierząt akwakultury są opróżnianie, dezynfekowane i pozostawiane puste do czasu ich kolejnego użycia.
4. Jeżeli stosowne, niezjedzona pasza dla ryb, odchody oraz martwe zwierzęta należy bezzwłocznie usunąć, aby uniknąć niebezpieczeństwa znaczącej szkody dla środowiska w odniesieniu do stanu jakości wód, ograniczyć do minimum zagrożenie chorobami oraz aby uniknąć przyciągania owadów i gryzoni.
5. Światło ultrafioletowe i ozon można stosować wyłącznie w wylęgarniach i podchowalniach.

▼ M15

6. Do biologicznej kontroli ektopasożytów preferuje się stosowanie ryb-czyszcicieli od stosowania wody słodkiej, wody morskiej i roztworów chlorku sodu.

▼ M2*Artykuł 25t***Opieka weterynaryjna**

1. Jeżeli pomimo środków zapobiegawczych, aby zapewnić zdrowie zwierząt zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. f) ppkt (i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, występuje problem zdrowotny, można stosować leczenie weterynaryjne zgodnie z następującą hierarchią:

- a) substancje roślinne, zwierzęce lub mineralne w roztworze homeopatycznym;
- b) rośliny i wyciągi z nich bez działania znieczulającego, i
- c) substancje takie jak: pierwiastki śladowe, metale, naturalne immunostymulanty lub dozwolone probiotyki.

2. Stosowanie leczenia alopacyjnego jest ograniczone do dwóch serii rocznie za wyjątkiem szczepień i obowiązkowych programów zwalczania chorób. Jednakże, jeżeli cykl produkcyjny jest krótszy niż jeden rok, leczenie alopacyjne może być zastosowane tylko jeden raz. Jeżeli wyżej wymienione ograniczenia dotyczące leczenia alopacyjnego zostaną przekroczone, danych zwierząt akwakultury nie można sprzedawać jako produktów ekologicznych.

3. Środki przeciwko pasożytom, wyłączając obowiązkowe programy kontroli chorób stosowane przez państwa członkowskie, można stosować dwa razy do roku lub jeden raz w przypadku cyklu produkcyjnego krótszego niż 18 miesięcy.

4. Okres karencji weterynaryjnego leczenia alopacyjnego i leczenia przeciwko pasożytom zgodnie z ust. 3 włącznie z leczeniem w ramach obowiązkowych programów kontroli i zwalczania chorób jest dwukrotnie dłuższy niż przepisowy okres karencji, o którym mowa w art. 11 dyrektywy 2001/82/WE, lub wynosi 48 godzin, jeżeli taki okres nie jest w ogóle określony.

▼ **M2**

5. Zawszy gdy stosuje się weterynaryjne produkty lecznicze należy to zgłosić jednostce certyfikującej lub organowi kontrolnemu przed wprowadzeniem zwierząt do obrotu jako ekologicznych. Stado poddane leczeniu musi być wyraźnie identyfikowalne.

▼ **M17***ROZDZIAŁ 3****Produkty konserwowane i przetwarzane****Artykuł 26***Przepisy dotyczące konserwowania produktów oraz produkcji przetworzonej paszy i żywności**

1. Podmioty gospodarcze konserwujące produkty lub produkujące przetworzoną paszę lub żywność ustanawiają i uaktualniają odpowiednie procedury opierające się na systematycznej identyfikacji krytycznych etapów przetwórstwa.

Stosowanie tych procedur musi w każdym momencie gwarantować, że produkty konserwowane lub przetworzone są zgodne z przepisami dotyczącymi produkcji ekologicznej.

2. Podmioty gospodarcze spełniają i wdrażają procedury, o których mowa w ust. 1. W szczególności podmioty gospodarcze:

- a) podejmują środki ostrożności w celu uniknięcia ryzyka zanieczyszczenia przez niedozwolone substancje lub środki;
- b) wdrażają odpowiednie działania w zakresie czyszczenia, monitorują ich skuteczność i prowadzą ich ewidencję;
- c) zapewniają, aby produkty nieekologiczne nie były wprowadzane do obrotu z oznaczeniem odnoszącym się do ekologicznych metod produkcji.

3. Jeżeli w danej jednostce przetwórczej są również przetwarzane lub przechowywane produkty nieekologiczne, podmiot gospodarczy:

- a) prowadzi działania w sposób ciągły aż do ich całkowitego zakończenia, w oddzielnym miejscu lub w innym terminie, w sposób zapewniający, że są one fizycznie lub chronologicznie odseparowane od podobnych działań przeprowadzanych na produktach nieekologicznych;
- b) przechowuje produkty ekologiczne, przed i po zakończeniu wyżej wspomnianych działań w sposób zapewniający, że są one fizycznie lub chronologicznie odseparowane od produktów nieekologicznych;
- c) informuje organ kontroli lub jednostkę certyfikującą o działaniach, o których mowa w lit. a) oraz b), oraz udostępnia i aktualizuje rejestr wszystkich działań i przetworzonych ilości;
- d) podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia możliwości identyfikacji partii i uniknięcia mieszania się lub zamiany z produktami nieekologicznymi;

▼M17

- e) prowadzi działania na produktach ekologicznych wyłącznie po odpowiednim oczyszczeniu urządzeń produkcyjnych.

4. Dodatki, substancje pomocnicze w przetwórstwie i inne substancje i substancje pomocnicze w przetwórstwie pasz i żywności, a także inne praktyki stosowane w przetwórstwie, takie jak wędzenie, muszą spełniać zasady dobrych praktyk produkcyjnych.

▼B*Artykuł 27***Użycie niektórych produktów i substancji w przetwórstwie żywności**

1. ►**M7** Do celów art. 19 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w przetwórstwie żywności ekologicznej, z wyjątkiem produktów z sektora wina, do których mają zastosowanie przepisy rozdziału 3a, można stosować wyłącznie następujące substancje: ◀

- a) substancje wymienione w załączniku VIII do niniejszego rozporządzenia;
- b) preparaty mikroorganizmów i enzymy zazwyczaj stosowane w przetwórstwie żywności; ►**M1** jednakże enzymy, które mają być stosowane jako dodatki do żywności, muszą być wymienione w sekcji A załącznika VIII; ◀
- c) substancje i produkty określone w art. 1 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i art. 1 ust. 2 lit. c) dyrektywy Rady 88/388/EWG ⁽¹⁾ oznakowane jako naturalne substancje zapachowe lub naturalne preparaty zapachowe zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. d) i ust. 2 tej dyrektywy;
- d) barwniki do znakowania mięsa i jaj tuszem zgodnie odpowiednio z art. 2 ust. 8 i art. 2 ust. 9 dyrektywy 94/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾;
- e) wodę pitną i sól (zawierające jako główny składnik chlorek sodu lub potasu), zazwyczaj stosowane w przetwórstwie spożywczym;
- f) wyłącznie dozwolone minerały (wraz z pierwiastkami śladowymi), witaminy, aminokwasy i mikroelementy, o ile ich użycie jest wymagane w środkach spożywczych, w skład których wchodzi.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 15.7.88, s. 61.

⁽²⁾ Dz.U. L 237 z 10.9.94, s. 13.

▼B

2. Do celów obliczeń, o których mowa w art. 23 ust. 4 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007,

- a) dodatki do żywności wyszczególnione w załączniku VIII i oznaczone gwiazdką w kolumnie zawierającej numer ►C1 identyfikacyjny ◀ dodatku do żywności należy uwzględniać jako składniki pochodzenia rolniczego;
- b) preparatów i substancji, o których mowa w ust. 1 lit. b), c), d), e) i f) niniejszego artykułu oraz substancji nieoznaczonych gwiazdką w kolumnie zawierającej numer ►C1 identyfikacyjny ◀ nie należy uwzględniać jako składników pochodzenia rolniczego;

▼M1

- c) z dniem 31 grudnia 2013 r. drożdże i produkty drożdżowe zaliczane są do składników pochodzenia rolniczego.

▼B

3. Stosowanie następujących substancji wymienionych w załączniku VIII zostanie poddane ponownej ocenie przed 31 grudnia 2010 r.:

- a) azotyn sodu i azotan potasu w sekcji A w celu wycofania tych dodatków do żywności;
- b) dwutlenek siarki i pirosiarczyny potasu wymienione w sekcji A;
- c) kwas chlorowodorowy wymieniony w sekcji B w przetwórstwie serów Gouda, Edam i Maasdammer, Boerenkaas, Friese i Leidse Nagelkaas.

Ponowne badanie, o którym mowa w lit. a), będzie uwzględniało wysiłki poczynione przez państwa członkowskie na rzecz znalezienia bezpiecznych substancji alternatywnych względem azotynów/azotanów oraz opracowania programów edukacyjnych w zakresie alternatywnych metod przetwórstwa i higieny dla wytwórców/przetwórców mięsa ekologicznego.

▼M1

4. W przypadku tradycyjnego dekoracyjnego barwienia skorup gotowanych jaj, wytwarzanych w celu wprowadzenia ich na rynek w pewnym okresie roku, właściwy organ może zezwolić na stosowanie naturalnych barwników i naturalnych substancji powlekających w powyższym okresie. Do dnia 31 grudnia 2013 r. zezwolenie może obejmować tlenki i wodorotlenki żelaza w postaci syntetycznej. Zezwolenia notyfikowane są Komisji i państwu członkowskiemu.

Artykuł 27a

Do celów stosowania art. 20 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 do produkcji drożdży, drożdżowych wyrobów cukierniczych i receptur na bazie drożdży można stosować następujące substancje:

- a) substancje wymienione w sekcji C załącznika VIII do niniejszego rozporządzenia;
- b) produkty i substancje, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. b) oraz e) niniejszego rozporządzenia.

▼B*Artykuł 28***Użycie niektórych składników nieekologicznych pochodzenia rolniczego w przetwórstwie żywności**

Do celów art. 19 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w przetwórstwie żywności ekologicznej dopuszcza się stosowanie nieekologicznych składników pochodzenia rolniczego wymienionych w załączniku IX.

*Artykuł 29***Dopuszczenie nieekologicznych składników żywności pochodzenia rolniczego przez państwo członkowskie**

1. W przypadku gdy dany składnik pochodzenia rolniczego nie jest ujęty w załączniku IX do niniejszego rozporządzenia, składnik ten może być stosowany na następujących warunkach:

- a) podmiot gospodarczy zgłosił właściwemu organowi państwa członkowskiego wszelkie niezbędne dowody wykazujące, że dany składnik nie jest produkowany w wystarczającej ilości we Wspólnocie zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej lub że nie może być przywieziony z krajów trzecich;
- b) właściwy organ państwa członkowskiego tymczasowo zezwolił na jego stosowanie w okresie najwyżej 12 miesięcy po sprawdzeniu, czy podmiot gospodarczy podjął niezbędny kontakt z dostawcami we Wspólnocie w celu upewnienia się, że dane składniki o wymaganej jakości są niedostępne;
- c) zgodnie z przepisami ust. 3 lub 4 nie została podjęta żadna decyzja o wycofaniu przyznanego zezwolenia w odniesieniu do danego składnika.

▼C1

Państwo członkowskie może maksymalnie przedłużać okres ważności zezwolenia określonego w lit. b) o 12 miesięcy, najwyżej trzy razy.

▼B

2. W przypadku gdy zezwolenie określone w ust. 1 zostało przyznane, państwo członkowskie bezzwłocznie zgłasza innym państwom członkowskim i Komisji następujące informacje:

- a) datę wydania zezwolenia oraz, w przypadku przedłużonego zezwolenia, datę wydania pierwszego zezwolenia;
- b) nazwę, adres, numer telefonu oraz w stosownych przypadkach, numer faksu i adres poczty elektronicznej podmiotu, na który zezwolenie zostało wystawione; nazwę i adres punktu kontaktowego organu, który udzielił zezwolenia;
- c) nazwę i, gdzie jest to niezbędne, dokładny opis i wymagania co do jakości danego składnika pochodzenia rolniczego;
- d) rodzaj produktu, dla którego przygotowania niezbędny jest dany składnik;
- e) potrzebne ilości oraz ich uzasadnienie;
- f) przyczyny i przewidywany okres niedoboru;

▼B

g) datę, z którą państwo członkowskie zawiadamia inne państwa członkowskie i Komisję. Komisja lub państwa członkowskie mogą podać te informacje do wiadomości publicznej.

3. Jeżeli państwo członkowskie przedstawia Komisji i państwu członkowskiemu, które przyznało zezwolenie, uwagi, które wykazują, że rezerwy są dostępne w okresie trwania niedoboru, państwo członkowskie rozważa wycofanie zezwolenia lub skrócenie przewidzianego okresu ważności zezwolenia oraz, w ciągu piętnastu dni od daty otrzymania powyższych informacji, zawiadamia Komisję i inne państwa członkowskie o podjętych działaniach.

4. Na żądanie państwa członkowskiego lub z inicjatywy Komisji sprawa jest przekazywana do zbadania komitetowi ustanowionemu zgodnie z art. 37 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 2 tego artykułu może być podjęta decyzja o cofnięciu przyznanego zezwolenia lub o zmianie okresu jego ważności bądź w stosownych sytuacjach, o objęciu tego składnika załącznikiem IX do niniejszego rozporządzenia.

5. W przypadku przedłużenia określonego w ust. 1 akapit drugi, stosuje się procedury przewidziane w ust. 2 i 3.

▼M2*Artykuł 29a***Szczególne przepisy dotyczące wodorostów morskich**

1. Jeżeli produktem końcowym mają być świeże wodorosty morskie, świeżo zebrane wodorosty morskie płucze się wodą morską.

Jeżeli produktem końcowym mają być suche wodorosty morskie, płukać je można także wodą słodką. Można używać soli do usuwania wilgoci.

2. Do suszenia zabrania się stosowania opalania, podczas którego dochodzi do bezpośredniego kontaktu wodorostów morskich z płomieniami. Jeżeli w procesie suszenia używa się sznurów lub innego wyposażenia, nie powinno na nich być środków przeciwporostowych ani substancji do czyszczenia lub dezynfekcji z wyjątkiem produktów wymienionych w załączniku VII do tego celu.

▼M7*ROZDZIAŁ 3a****Szczególne przepisy dotyczące produkcji wina****Artykuł 29b***Zakres**

1. Niniejszy rozdział ustanawia szczególne przepisy dotyczące ekologicznej produkcji produktów z sektora wina, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. l) rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾.

2. Rozporządzenia Komisji (WE) nr 606/2009 ⁽²⁾ i (WE) nr 607/2009 ⁽³⁾ mają zastosowanie, o ile niniejszy rozdział wyraźnie nie stanowi inaczej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 24.7.2009, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 193 z 24.7.2009, s. 60.

▼ **M7***Artykuł 29c***Stosowanie niektórych produktów i substancji**

1. Do celów art. 19 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 produkty z sektora wina są produkowane z surowców ekologicznych.
2. Do celów art. 19 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 do wytwarzania produktów z sektora wina, również w trakcie procesów i praktyk enologicznych, stosowane mogą być wyłącznie produkty i substancje wymienione w załączniku VIIIa do niniejszego rozporządzenia, z zastrzeżeniem warunków i obostrzeń ustanowionych w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 i rozporządzeniu (WE) nr 606/2009 oraz w szczególności w załączniku I A do tego ostatniego rozporządzenia.
3. Stosuje się produkty i substancje uzyskane z surowców ekologicznych, wymienione w załączniku VIIIa do niniejszego rozporządzenia i oznaczone asteryskiem, o ile są dostępne.

*Artykuł 29d***Praktyki i obostrzenia enologiczne**

1. Bez uszczerbku dla art. 29c oraz szczegółowych zakazów i obostrzeń przewidzianych w ust. 2–5 niniejszego artykułu, dopuszczone są jedynie enologiczne praktyki, procesy i operacje przetwarzania, w tym obostrzenia przewidziane w art. 120c i 120d rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 oraz w art. 3, 5–9 i 11–14 rozporządzenia (WE) nr 606/2009, a także w załącznikach do nich, stosowane przed dniem 1 sierpnia 2010 r.
2. Stosowanie następujących enologicznych praktyk, procesów i operacji przetwarzania jest zabronione:
 - a) częściowe zagęszczanie w drodze chłodzenia zgodnie z sekcją B pkt 1 lit. c) w załączniku XVa do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007;
 - b) eliminacja dwutlenku siarki przy zastosowaniu procesów fizycznych zgodnie z pkt 8 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009;
 - c) elektrodializa w celu zapewnienia winowej stabilizacji wina zgodnie z pkt 36 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009;
 - d) częściowe zmniejszenie zawartości alkoholu zgodnie z pkt 40 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009;
 - e) stosowanie żywic kationitowych w celu zapewnienia winowej stabilizacji wina zgodnie z pkt 43 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009.

▼ M7

3. Stosowanie następujących enologicznych praktyk, procesów i operacji przetwarzania jest dopuszczone w następujących warunkach:

- a) w przypadku obróbki termicznej zgodnie z pkt 2 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009 temperatura nie przekracza 70 °C;
- b) w przypadku odwirowywania i filtracji z obojętnym filtrującym środkiem pomocniczym lub bez tego środka zgodnie z pkt 3 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009 średnica porów nie może być mniejsza niż 0,2 mikrometra.

4. Stosowanie następujących enologicznych praktyk, procesów i operacji przetwarzania zostanie ponownie zbadane przez Komisję do dnia ►**M16** 1 sierpnia 2018 r. ◀ w celu ich wycofania lub dalszego ograniczenia:

- a) obróbka termiczna, o której mowa w pkt 2 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009;
- b) stosowanie żywiczej wymiany jonowej, o której mowa w pkt 20 załącznika I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009;
- c) odwrócona osmoza zgodnie z sekcją B pkt 1 lit. b) załącznika XVa do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007.

5. Wszelkie poprawki wprowadzone po dniu 1 sierpnia 2010 r. w odniesieniu do enologicznych praktyk, procesów i operacji przetwarzania przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 lub rozporządzeniu (WE) nr 606/2009 mogą być stosowane w ekologicznej produkcji wina wyłącznie po przyjęciu środków niezbędnych do wdrożenia przepisów dotyczących produkcji przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz, w razie potrzeby, po przeprowadzeniu procesu oceny zgodnie z art. 21 tego rozporządzenia.

▼ B*ROZDZIAŁ 4****Zbieranie, pakowanie, transport i składowanie produktów****Artykuł 30***Zbieranie i transport produktów do jednostek przetwórczych**

Podmioty gospodarcze mogą przeprowadzać zbiory produktów ekologicznych i nieekologicznych jednocześnie, o ile podjęto właściwe środki zabezpieczające przed możliwością pomieszania lub zamiany z produktami nieekologicznymi oraz zapewniające identyfikację produktów ekologicznych. Podmiot gospodarczy przechowuje informacje dotyczące dni zbioru, godzin, rejonu i daty oraz czasu przyjęcia produktów dostępne dla organu ►**C1** kontrolnego ◀ lub jednostki certyfikującej.

▼ B*Artykuł 31***Pakowanie produktów i ich transport do innych podmiotów gospodarczych lub jednostek**

1. Podmioty gospodarcze zapewnią, aby produkty ekologiczne mogły być transportowane do innych jednostek, włączając hurtowników i detalistów, tylko w odpowiednim opakowaniu, pojemnikach lub pojazdach zamkniętych w taki sposób, aby nie można było dokonać zamiany zawartości bez manipulowania lub uszkodzenia pieczęci oraz zaopatrzonych w etykiety zawierające, bez uszczerbku dla innych oznakowań wymaganych przez prawo, co następuje:

- a) nazwę i adres podmiotu gospodarczego oraz, jeśli różny, właściciela lub sprzedawcy produktu;
- b) nazwę produktu lub opis mieszanki paszowej wraz z odniesieniem do ekologicznej metody produkcji;
- c) nazwę lub numer ►**C1** identyfikacyjny ◄ jednostki certyfikującej lub organu ►**C1** kontrolnego, ◄ któremu podlega podmiot gospodarczy; oraz
- d) w stosownych przypadkach, znak identyfikacyjny partii towaru zgodnie z systemem znakowania zatwierdzonym na poziomie krajowym albo uzgodnionym z jednostką certyfikującą lub organem ►**C1** kontrolnym, ◄ który pozwala powiązać partię towaru z dokumentacją księgową określoną w art. 66.

Informacje, o których mowa w lit. a)–d) akapitu pierwszego, mogą być także zawarte w dokumencie towarzyszącym, jeśli dokument taki może być niezaprzeczalnie powiązany z opakowaniem, pojemnikiem lub pojazdem transportowym zawierającym produkt. Dokument towarzyszący zawiera informację na temat dostawcy lub przewoźnika.

2. Zamknięcie opakowania, pojemników lub pojazdów nie jest wymagane, jeśli:

- a) transport odbywa się bezpośrednio między podmiotem gospodarczym a innym podmiotem gospodarczym i obaj podlegają systemowi kontroli ekologicznej; oraz
- b) produktom towarzyszy dokument zawierający informacje wymagane na mocy ust. 1; oraz
- c) zarówno podmioty gospodarcze wysyłające jak odbierające są zobowiązane prowadzić ewidencję tych działań transportowych i udostępniać ją na żądanie jednostki certyfikującej lub organu ►**C1** kontrolnego ◄ właściwych ds. takich czynności transportowych.

*Artykuł 32***Szczególne zasady transportu paszy do innych jednostek produkcyjnych/przetwórczych lub obiektów składowania**

Oprócz przepisów art. 31, w trakcie transportu paszy do innych jednostek produkcyjnych lub przetwórczych lub obiektów składowania, podmioty gospodarcze zapewniają spełnienie następujących warunków:

- a) w czasie transportu należy skutecznie fizycznie oddzielić pasze ekologiczne od pasz w okresie konwersji i pasz nieekologicznych;

▼B

- b) pojazdy lub pojemniki, w których transportowano produkty nieekologiczne, mogą być wykorzystane do transportu produktów ekologicznych, pod warunkiem że:
- (i) przed rozpoczęciem transportu produktów ekologicznych przeprowadzono właściwe działania czyszczące, których skuteczność została sprawdzona; podmioty gospodarcze prowadzą ewidencję tych działań;
 - (ii) podmioty gospodarcze zapewniają wprowadzenie wszelkich właściwych działań stosownych do zagrożeń oszacowanych zgodnie z art. 88 ust. 3 i w miarę potrzeby, zapewniają, aby produkty nieekologiczne nie mogły być wprowadzone do obrotu z oznaczeniem odnoszącym się do produkcji ekologicznej;
 - (iii) podmioty gospodarcze prowadzą ewidencję tych działań i udostępniają ją na żądanie jednostki certyfikującej lub organu ►C1 kontrolnego; ◄
- c) transport gotowej paszy ekologicznej należy oddzielić fizycznie lub chronologicznie od transportu innych gotowych produktów;
- d) w czasie transportu ilość produktów na początku i każda oddzielna ilość dostarczona w trakcie przesyłki dostaw jest rejestrowana.

▼M2*Artykuł 32a***Transport żywych ryb**

1. Żywe ryby przewozi się w odpowiednich zbiornikach z czystą wodą, która zaspokaja ich potrzeby fizjologiczne z punktu widzenia temperatury i rozpuszczonego tlenu.
2. Przed transportem ekologicznych ryb i produktów z ryb zbiorniki należy dokładnie wyczyścić, zdezynfekować i wypłukać.
3. Należy przedsięwziąć środki ostrożności, aby ograniczyć stres. W trakcie transportu zagęszczenie zwierząt nie osiąga poziomu uznawanego za szkodliwy dla danego gatunku.
4. Należy przechowywać dokumentację związaną z przepisami ust. 1–3.

▼B*Artykuł 33***Przyjmowanie produktów od innych jednostek i innych podmiotów gospodarczych**

Podczas przyjmowania produktów ekologicznych podmiot gospodarczy sprawdza zamknięcie opakowań lub pojemników, w przypadku gdy jest to wymagane, oraz obecność oznakowania określonego w art. 31.

Podmiot gospodarczy porównuje informacje na etykiecie określonej w art. 31 z informacjami w dokumentach towarzyszących. Wynik tej weryfikacji należy wyraźnie określić w dokumentacji, o której mowa w art. 66.

▼B*Artykuł 34***Szczegółne zasady odbierania produktów z krajów trzecich**

Ekologiczne produkty należy przywozić z kraju trzeciego w odpowiednim opakowaniu lub pojemnikach, zamkniętych w sposób zabezpieczający przed zastąpieniem zawartości i zaopatrzonych w identyfikator eksportera oraz wszelkie inne oznaczenia i numery służące identyfikowaniu partii produktów oraz w świadectwo kontroli przywózowej z państw trzecich, tam gdzie to stosowne.

Otrzymując produkt ekologiczny przywożony z kraju trzeciego, pierwszy odbiorca sprawdza zamknięcia opakowania lub pojemnika, oraz w przypadku produktów przywożonych zgodnie z art. 33 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, sprawdza zgodność rodzaju produktu zawartego w przesyłce ze świadectwem określonym w tym artykule. Wynik tej weryfikacji należy wyraźnie określić w dokumentacji, o której mowa w art. 66 niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 35***Składowanie produktów**

1. Pomieszczeniami do składowania produktów należy zarządzać w taki sposób, aby zapewnić identyfikację partii towaru i uniknąć mieszania się z produktami lub substancjami niespełniającymi zasad produkcji ekologicznej lub zanieczyszczenia nimi. Należy zapewnić możliwość jednoznacznej identyfikacji produktów w dowolnym momencie.

▼M2

2. W przypadku ekologicznych jednostek produkcji roślin, wodorostów morskich, zwierząt gospodarskich i akwakultury w jednostce produkcyjnej zabrania się składowania innych środków produkcji niż środki dozwolone na mocy niniejszego rozporządzenia.

3. Zezwala się na składowanie w gospodarstwie alopacyjnych weterynaryjnych produktów leczniczych i antybiotyków, pod warunkiem że zostały one przepisane przez lekarza weterynarii w związku z leczeniem określonym w art. 14 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) lub art. 15 ust. 1 lit. f) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, oraz że są składowane w nadzorowanym miejscu i są wprowadzone do ewidencji zwierząt, o której mowa w art. 76 niniejszego rozporządzenia lub odpowiednio do ewidencji produkcji akwakultury, o której mowa w art. 79b niniejszego rozporządzenia.

▼B

4. W przypadku gdy podmioty gospodarcze składują zarówno produkty nieekologiczne, jak produkty ekologiczne, i te drugie są składowane w obiektach składowania, w których przechowywane są także inne produkty rolne lub środki żywności:

- a) produkty ekologiczne należy przechowywać oddzielnie od innych produktów rolnych lub środków spożywczych;
- b) należy podjąć wszelkie środki, aby zapewnić identyfikację przesyłek oraz zapobiec pomieszaniu lub zamianom z produktami nieekologicznymi;

▼B

- c) przed rozpoczęciem składowania produktów ekologicznych, należy podjąć właściwe środki polegające na czyszczeniu, których skuteczność została sprawdzona; podmioty gospodarcze prowadzą rejestr tych czynności.

*ROZDZIAŁ 5**Zasady konwersji**Artykuł 36***Rośliny i produkty roślinne**

1. Aby rośliny lub produkty roślinne mogły być uznane za ekologiczne, na działkach w okresie konwersji należy stosować zasady, o których mowa w art. 9, 10, 11 i 12 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i rozdziale 1 niniejszego rozporządzenia, i tam gdzie ma to zastosowanie, szczególne zasady produkcji określone w rozdziale 6 niniejszego rozporządzenia przez przynajmniej dwa lata przed wysiewem lub, w przypadku łąki lub upraw roślin wieloletnich, przez co najmniej dwa lata przed jej wykorzystaniem jako paszy z rolnictwa ekologicznego, lub, w przypadku roślin wieloletnich innych niż rośliny ►C1 na pasze, ◄ przez przynajmniej trzy lata przed pierwszym zbiorem produktów ekologicznych.

2. Właściwy organ może zdecydować o uznaniu z mocą wsteczną jako części okresu konwersji uprzedniego okresu, w którym:

- a) dana działka była przedmiotem środków określonych w programie wprowadzonym w życie na mocy rozporządzenia (EWG) nr 1257/-1999, rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 lub w innym oficjalnym programie, z zastrzeżeniem że środki te gwarantują, że na tych działkach nie stosowano środków niedopuszczonych do produkcji ekologicznej; lub
- b) działki te stanowiły obszary naturalne lub rolnicze nienawożone środkami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.

Okres, o którym mowa w lit. b) akapitu pierwszego, może być rozpatrzony z mocą wsteczną jedynie pod warunkiem, że właściwemu organowi dostarczono wystarczające dowody, aby stwierdzić, że ►C1 powyższe warunki były spełnione przez okres co najmniej trzech lat. ◄

3. W niektórych przypadkach właściwy organ może zadecydować o przedłużeniu okresu konwersji poza okres określony w ust. 1 w przypadku, gdy dany obszar został skażony środkami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.

4. Państwo członkowskie może skrócić długość okresu konwersji do okresu krótszego niż okres określony w ust. 1 w odniesieniu do działek, które już przeszły okres konwersji lub które są w trakcie procesu konwersji i które są poddane działaniu środka niedozwolonego w rolnictwie ekologicznym, w dwóch następujących przypadkach:

▼C1

- a) działek poddanych działaniu środka niedozwolonego w produkcji ekologicznej w ramach obowiązkowego zwalczania chorób lub szkodników wymaganego przez właściwy organ państwa członkowskiego;

▼B

- b) działek poddanych działaniu środka niedozwolonego w produkcji ekologicznej w ramach badań naukowych zatwierdzonych przez właściwy organ państwa członkowskiego.

W przypadkach, o których mowa w lit. a) i b) akapitu pierwszego, długość okresu konwersji wyznacza się, uwzględniając następujące czynniki:

- a) proces degradacji danego środka musi gwarantować, na końcu okresu konwersji, nieznaczny poziom jego pozostałości w glebie oraz, w przypadku zbioru roślin wieloletnich, w roślinie;
- b) plony po poddaniu działki rolniczej działaniu środka nie mogą być sprzedawane jako wytworzone według metod produkcji ekologicznej.

Dane państwo członkowskie informuje inne państwa członkowskie oraz Komisję o swojej decyzji dotyczącej żądania obowiązkowego zastosowania środków.

▼M2*Artykuł 36a***Wodorosty morskie**

1. Okres konwersji miejsca zbierania wodorostów morskich wynosi sześć miesięcy.
2. Okres konwersji jednostki uprawy wodorostów morskich wynosi sześć miesięcy lub jeden pełny cykl produkcyjny w zależności od tego, co trwa dłużej.

▼B*Artykuł 37***Szczegółowe zasady dotyczące konwersji terenów związanych z ekologiczną produkcją zwierzęcą**

1. Zasady konwersji określone w art. 36 niniejszego rozporządzenia stosuje się do całego obszaru jednostki produkcyjnej, na której wytwarzana jest pasza dla zwierząt.
2. Niezależnie od przepisów ust. 1 okres konwersji można skrócić do jednego roku dla pastwisk i obszarów na otwartej przestrzeni wykorzystywanych przez gatunki inne niż roślinożerne. Okres ten można skrócić do sześciu miesięcy, jeśli w okresie ostatniego roku na danym obszarze nie stosowano środków niedozwolonych w produkcji ekologicznej.

▼ B*Artykuł 38***Zwierzęta gospodarskie i produkty ►C1 pochodzenia zwierzęcego ◄**

1. W przypadku gdy zwierzęta ►C1 nieekologiczne ◄ zostały włączone do gospodarstwa zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz art. 9 i/lub art. 42 tego rozporządzenia oraz jeżeli produkty ►C1 pochodzenia zwierzęcego ◄ mają być sprzedawane jako produkty ekologiczne, zasady produkcji określone w art. 9, 10, 11 i 14 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i w rozdziale 2 tytułu II, a także w stosownych przypadkach, w art. 42 niniejszego rozporządzenia, należy stosować przez ►C1 co najmniej: ◄

- a) 12 miesięcy w przypadku zwierząt z rodziny koniowatych i bydła, włączając gatunki *bubalus* i bizon, przeznaczonych do produkcji mięsnej, a w każdym przypadku przez co najmniej trzy czwarte ich życia;
- b) sześć miesięcy w przypadku małych przeżuwaczy i świń oraz zwierząt przeznaczonych do produkcji mleka;

▼ C1

- c) 10 tygodni w przypadku drobiu do produkcji mięsnej, wprowadzonego przed trzecim dniem życia;

▼ B

- d) sześć tygodni w przypadku drobiu przeznaczonego do produkcji jaj.

2. W przypadku przebywania w gospodarstwie zwierząt nieekologicznych na początku okresu konwersji zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) ppkt (iii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, pochodzące od nich produkty można uważać za ekologiczne, jeśli w gospodarstwie odbywa się równoczesna konwersja całej jednostki produkcyjnej, obejmująca zwierzęta gospodarskie, pastwiska lub grunty wykorzystywane do żywienia zwierząt. Łączny okres konwersji zarówno dla istniejących zwierząt i ich potomstwa, jak i pastwisk lub gruntów wykorzystywanych do żywienia zwierząt może ulec skróceniu do 24 miesięcy, o ile zwierzęta są żywione głównie produktami pochodzącymi z tej jednostki produkcyjnej.

3. Produkty ►C1 pszczele ◄ wolno sprzedawać jako produkty wytworzone z wykorzystaniem metod produkcji ekologicznej tylko wtedy, gdy zasady rolnictwa ekologicznego stosowano co najmniej przez jeden rok.

4. Okresu konwersji dla pasiek nie stosuje się w przypadku stosowania art. 9 ust. 5 niniejszego rozporządzenia.

5. W okresie konwersji воск należy wymienić na воск pochodzący z pszczelarstwa ekologicznego.

▼ M2*Artykuł 38a***Produkcja zwierząt akwakultury**

1. Do następujących typów urządzeń wykorzystywanych w produkcji w sektorze akwakultury włącznie z istniejącymi zwierzętami akwakultury stosuje się następujące okresy konwersji jednostek produkcji akwakultury:

- a) dla urządzeń, których nie można opróżnić z wody, wyczyścić i zdezynfekować, okres konwersji wynosi 24 miesiące;
- b) dla urządzeń, które zostały opróżnione, lub które były odłogowane, okres konwersji wynosi 12 miesięcy;

▼ **M2**

- c) dla urządzeń, które zostały opróżnione, wyczyszczone i zdezynfekowane, okres konwersji wynosi 6 miesięcy;
- d) dla urządzeń w otwartych wodach włącznie z chowem małży, okres konwersji wynosi 3 miesiące.

2. Właściwy organ może zdecydować o wstecznym zaliczeniu do okresu konwersji każdego udokumentowanego okresu, w którym urządzenia nie miały styczności z produktami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.

▼ **B***ROZDZIAŁ 6**Szczególne zasady produkcji**Sekcja 1*

Szczególne zasady produkcji związane z ograniczeniami klimatycznymi, geograficznymi lub strukturalnymi zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

*Artykuł 39***Trzymanie zwierząt gospodarskich na uwięzi**

W przypadku gdy stosuje się wymagania określone w art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, właściwe organy mogą dopuścić trzymanie bydła na uwięzi w małych gospodarstwach, jeżeli nie ma możliwości podzielenia zwierząt na grupy odpowiednie do ich sposobu zachowania się, pod warunkiem że mają one dostęp do pastwisk w okresie wypasania zgodnie z art. 14 ust. 2 i mają dostęp do obszarów na otwartej przestrzeni przynajmniej dwa razy w tygodniu wtedy, gdy wypasanie nie jest możliwe.

*Artykuł 40***Produkcja równoległa**

1. W przypadku stosowania warunków określonych w art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, producenci mogą prowadzić jednostki produkcji ekologicznej i nieekologicznej na tym samym obszarze:

- a) w przypadku produkcji produktów upraw wieloletnich, które wymagają ►**C1** co najmniej trzyletniego okresu uprawy, jeśli ◄ poszczególne odmiany są trudne do rozróżnienia, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:
 - (i) dana produkcja stanowi część planu konwersji, co do którego producent podejmuje zdecydowane zobowiązanie i który przewiduje rozpoczęcie konwersji ostatniej części danego obszaru na rolnictwo ekologiczne w możliwie najkrótszym okresie, który w żadnym wypadku nie może przekroczyć pięciu lat;

▼B

- (ii) podjęto odpowiednie środki, aby zapewnić stałe odseparowanie produktów pozyskanych z każdej danej jednostki;
 - (iii) jednostka ►**C1** certyfikująca ◄ lub organ ►**C1** kontrolny ◄ informowane są o zbiorach każdego danego produktu przynajmniej z 48-godzinny wyprzedzeniem;
 - (iv) po zakończeniu zbiorów producent informuje organ ►**C1** kontrolny ◄ lub jednostkę ►**C1** certyfikującą ◄ o dokładnej ilości zebranej w danych jednostkach, a także o środkach zastosowanych w celu odseparowania produktów;
 - (v) plan konwersji i środki kontroli określone w rozdziałach 1 i 2 tytułu IV zostały zatwierdzone przez właściwy organ; zatwierdzenie to jest potwierdzane każdego roku po rozpoczęciu realizacji planu konwersji;
- b) w przypadku obszarów przeznaczonych do badań rolniczych lub formalnych działań edukacyjnych uzgodnionych przez właściwe organy państw członkowskich i pod warunkiem, że spełniono warunki wyszczególnione w lit. a) ppkt (ii) (iii) (iv) oraz odpowiedniej części ppkt (v);
- c) w przypadku produkcji nasion, wegetatywnego materiału rozmnożeniowego i transplantów pod warunkiem, że spełniono warunki wyszczególnione w lit. a) ppkt (ii) (iii) (iv) oraz odpowiedniej części ppkt (v);
- d) w przypadku łąk używanych wyłącznie do wypasu.

2. Właściwy organ może zezwolić gospodarstwu prowadzącym badania rolnicze lub formalne działania edukacyjne na chów zwierząt ekologicznych i nieekologicznych tego samego gatunku pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

▼C2

- a) zostały podjęte właściwe środki, zgłoszone wcześniej organowi kontrolnemu lub jednostce certyfikującej, aby zapewnić stałe odseparowanie zwierząt gospodarskich, produktów pochodzenia zwierzęcego, nawozu naturalnego oraz pasz z poszczególnych jednostek;

▼B

- b) producent informuje z wyprzedzeniem organ ►**C1** kontrolny ◄ lub jednostkę certyfikującą o każdej dostawie lub sprzedaży zwierząt gospodarskich lub produktów ►**C1** pochodzenia zwierzęcego; ◄
- c) podmiot gospodarczy informuje organ ►**C1** kontrolny ◄ lub jednostkę certyfikującą o dokładnych ilościach wyprodukowanych w jednostkach produkcyjnych, łącznie z pełnymi charakterystykami pozwalającymi na identyfikację produktów, oraz potwierdza zastosowanie środków podjętych celem odseparowania produktów.

*Artykuł 41***Zarządzanie jednostkami produkcji pszczelarskiej w celu zapylania**

W przypadku gdy zastosowanie mają warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, dany podmiot gospodarczy może prowadzić ►**C1** ekologiczną i nieekologiczną produkcję pszczelarską ◄ na terenie tego samego gospodarstwa do celów prowadzenia działań zapylania, pod warunkiem, że przestrzegane są wszystkie warunki produkcji ekologicznej, z wyjątkiem przepisów dotyczących lokalizacji pasiek. W takim przypadku wytworzone produkty nie mogą być sprzedawane jako ekologiczne.

▼B

Podmioty gospodarcze przechowują dokumentację potwierdzającą zastosowanie niniejszego przepisu.

S e k c j a 2

Szczególne zasady produkcji w związku z brakiem dostępności środków ekologicznych zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. b rozporządzenia (WE) nr 834/2007

*Artykuł 42***Użycie zwierząt nieekologicznych**

W przypadku gdy mają zastosowanie warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, a także po uzyskaniu wcześniejszej zgody właściwego organu,

- a) gdy stado jest po raz pierwszy tworzone, odnawiane lub odbudowywane i drób ekologiczny nie jest dostępny w wystarczającej liczbie, drób nieekologiczny może być włączony do ekologicznej jednostki produkcji ►**C1** drobiarskiej, ◀ z zastrzeżeniem że młode kury do produkcji jaj i drób przeznaczony do produkcji mięsa mają mniej niż trzy dni;
- b) młode kury nieekologiczne do produkcji jaj mające nie więcej niż 18 tygodni mogą być wprowadzone do gospodarstwa ekologicznego do dnia ►**M14** 31 grudnia 2017 r. ◀ w przypadku, gdy młode kury ekologiczne nie są dostępne i z zastrzeżeniem spełnienia odpowiednich przepisów określonych w sekcjach 3 i 4 rozdziału 2.

▼M8*Artykuł 43*

Wykorzystanie nieekologicznych pasz białkowych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego w żywieniu zwierząt

W przypadku gdy mają zastosowanie warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i jeżeli rolnicy nie są w stanie uzyskać pasz białkowych wyłącznie z produkcji ekologicznej, w żywieniu drobiu i trzody chlewnej dozwolone jest stosowanie nieekologicznych pasz białkowych w ograniczonej ilości.

▼M14

Maksymalny dozwolony procent nieekologicznych pasz białkowych w okresie 12 miesięcy dla tych gatunków wynosi 5 % w latach kalendarzowych 2015, 2016 i 2017.

▼M8

Wielkości te oblicza się w stosunku rocznym jako udział procentowy suchej masy pasz pochodzenia rolnego.

Podmioty gospodarcze przechowują dokumentację potwierdzającą potrzebę zastosowania niniejszego przepisu.

▼B*Artykuł 44***Użycie nieekologicznego wosku pszczelego**

W przypadku nowych pasiek lub w okresie konwersji nieekologiczny wosk pszczeli może zostać użyty wyłącznie:

- a) w przypadku, gdy na rynku nie ma wosku pszczelego pochodzącego z pszczelarstwa ekologicznego;
- b) jeśli dowiedziono, że jest on wolny od zanieczyszczeń substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej; oraz

▼C1

- c) z zastrzeżeniem, że pochodzi on z odsklepin uzyskanych podczas miodobrania.

▼B*Artykuł 45***Użycie nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego nieuzyskanych przy pomocy metod produkcji ekologicznej**

1. W przypadku gdy mają zastosowanie warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007,

- a) można wykorzystywać ►**C1** nasiona ◄ i wegetatywny materiał rozmnożeniowy z jednostki produkcyjnej w trakcie konwersji na produkcję ekologiczną;
- b) w przypadku gdy lit. a) nie ma zastosowania, państwa członkowskie mogą dopuścić użycie nieekologicznych nasion lub wegetatywnego materiału rozmnożeniowego, jeśli nie są one dostępne z produkcji ekologicznej. Jednakże w odniesieniu do użycia nasion i sadzeniaków ziemniaka pochodzących z produkcji nieekologicznej stosuje się poniższe ust. 2–9.

2. Można stosować nieekologiczne nasiona lub sadzeniaki ziemniaka, pod warunkiem, że nasiona lub sadzeniaki ziemniaka nie są zaprawione środkami ochrony roślin, innymi niż zatwierdzone do zaprawy nasion zgodnie z art. 5 ust. 1, chyba że chemiczna obróbka jest zalecana zgodnie z dyrektywą Rady 2000/29/WE ⁽¹⁾ do celów fitosanitarnych przez właściwy organ państwa członkowskiego w odniesieniu do wszystkich odmian danego gatunku na obszarze, na którym nasiona lub sadzeniaki ziemniaka mają być stosowane.

3. Gatunki, w stosunku do których stwierdzono, że istnieje wystarczająca ilość nasion lub sadzeniaków ziemniaka produkowanych metodami ekologicznymi w znacznej liczbie odmian w każdej części Wspólnoty, są wymienione w załączniku X.

Na gatunki wymienione w załączniku X nie można udzielać zezwoleń na podstawie ust. 1 lit. b), o ile nie znajduje to uzasadnienia w jednym z celów określonych w ust. 5 lit. d).

4. Państwa członkowskie mogą przekazać uprawnienia w zakresie przyznawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 lit. b), innym organom swojej administracji publicznej lub organom ►**C1** kontrolnym ◄ lub jednostkom certyfikującym określonym w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

⁽¹⁾ Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1.

▼B

5. Zezwolenie na stosowanie nasion lub sadzeniaków ziemniaka, które nie ►C1 zostały uzyskane ◄ zgodnie z metodami produkcji ekologicznej, może być udzielone wyłącznie w następujących przypadkach:

- a) gdy żadna odmiana gatunku, który odbiorca chce uzyskać, nie została zarejestrowana w bazie określonej w art. 48;
- b) gdy żaden dostawca, czyli podmiot gospodarczy sprzedający nasiona lub sadzeniaki ziemniaka innym podmiotom, nie jest w stanie dostarczyć nasion lub sadzeniaków ziemniaka przed zasiewami lub sadzeniem, pomimo złożenia zamówienia przez odbiorcę w stosownym czasie;
- c) w przypadku, gdy odmiana, którą odbiorca chce nabyć, nie została zarejestrowana w bazie, o której mowa w art. 48, i jest on w stanie udowodnić, że żadna zarejestrowana odmiana alternatywna tego samego gatunku nie jest odpowiednia i że zatem udzielenie zezwolenia ma duże znaczenie dla jego produkcji;
- d) w przypadku, gdy uzasadnione jest stosowanie ich do badań, prób polowych wykonywanych na niewielką skalę lub w celu zachowania odmian, po udzieleniu zgody przez właściwy organ państwa członkowskiego.

6. Zezwolenia udziela się przed siewem lub sadzeniem.

7. Zezwolenia udziela się indywidualnym odbiorcom jednorazowo na jeden sezon, przy czym organ lub jednostka odpowiedzialna za ich udzielanie rejestruje ilości nasion lub sadzeniaków ziemniaka, na których stosowanie zezwoliła.

8. Na zasadzie odstępstwa od ust. 7, właściwy organ państwa członkowskiego może udzielić ogólnego zezwolenia wszystkim odbiorcom na wykorzystywanie:

- a) danego gatunku, gdy i o ile spełniony jest warunek określony w ust. 5 lit. a);
- b) danej odmiany, gdy i o ile spełnione są warunki określone w ust. 5 lit. c).

Zezwolenia, o których mowa w akapicie pierwszym, należy wyraźnie wskazać w bazie danych określonej w art. 48.

9. Zezwolenie może być udzielone wyłącznie w okresach, w których baza danych jest uaktualniona zgodnie z art. 49 ust. 3.

Sekcja 3

Szczególne zasady produkcji związane ze szczególnymi problemami w zakresie zarządzania ekologicznym chowem zwierząt zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Artykuł 46

Szczególne problemy w zakresie zarządzania ►C1 ekologiczną produkcją zwierzęcą ◄

Końcowa faza tuczu dorosłego bydła przeznaczonego na produkcję mięsa może odbywać się w pomieszczeniach pod warunkiem, że okres spędzony w pomieszczeniu zamkniętym nie przekracza jednej piątej życia tych zwierząt, a w każdym przypadku trzech miesięcy.

▼ M1

Sekcja 3a

Odstępstwa od zasad produkcji związane ze stosowaniem szczególnych produktów i substancji w przetwórstwie zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

*Artykuł 46a***Dodawanie nieekologicznego ekstraktu drożdżowego**

W przypadku gdy zastosowanie mają warunki ustanowione w art. 22 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 zezwala się na dodawanie do podłoża (obliczonego jako masa sucha) do produkcji drożdży ekologicznych 5 % nieekologicznego ekstraktu lub autolizatu drożdżowego, w przypadku gdy producenci nie mają możliwości uzyskania ekstraktu lub autolizatu drożdżowego z produkcji ekologicznej.

Przed 31 grudnia 2013 r. dostępność ekologicznego ekstraktu bądź autolizatu drożdżowego zostanie ponownie zbadana w celu uchylenia niniejszego przepisu.

▼ B

Sekcja 4

Szczególne zasady produkcji związane z okolicznościami katastroficznymi zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

*Artykuł 47***Okoliczności katastroficzne**

Właściwy organ może tymczasowo dopuścić:

▼ M16

a) w przypadku wysokiej śmiertelności zwierząt spowodowanej okolicznościami zdrowotnymi lub katastroficznymi – odnowienie lub odbudowę stada przy użyciu zwierząt nieekologicznych, o ile zwierzęta ekologiczne są niedostępne oraz pod warunkiem że w przypadku zwierząt nieekologicznych stosuje się odpowiedni okres konwersji;

▼ B

b) w przypadku wysokiej śmiertelności pszczół spowodowanej okolicznościami zdrowotnymi lub katastroficznymi, odtworzenie pasiek przy użyciu pszczół nieekologicznych, w przypadku gdy pszczoły z pasiek ekologicznych są niedostępne;

c) użycie pasz nieekologicznych w ograniczonym okresie i na określonym obszarze przez poszczególne podmioty gospodarcze, gdy produkcję paszy utracono lub nałożono na nią ograniczenia, szczególnie w przypadku wyjątkowych warunków ► C1 meteorologicznych, ◄ epidemii chorób zakaźnych, skażenia substancjami toksycznymi lub w wyniku pożarów;

d) dokarmianie pszczół miodem, cukrem lub syropem cukrowym uzyskanymi metodami ekologicznymi w przypadku długotrwałych wyjątkowych okoliczności pogodowych lub okoliczności katastroficznych utrudniających produkcję nektaru lub spadzi;

▼ **M7**

- e) stosowanie dwutlenku siarki do maksymalnych poziomów, które należy wyznaczyć zgodnie z załącznikiem IB do rozporządzenia (WE) nr 606/2009, jeżeli wyjątkowe warunki klimatyczne w danym roku zbiorów spowodują obniżenie stanu sanitarnego winorośli uprawianych ekologicznie w określonym obszarze geograficznym z powodu dotkliwych ataków bakterii lub grzybów, co zmusi producenta wina do zastosowania większej ilości dwutlenku siarki niż w latach poprzednich w celu otrzymania produktu końcowego o porównywalnej jakości

▼ **M16**

- f) w przypadku wysokiej śmiertelności zwierząt spowodowanej okolicznościami wymienionymi w art. 57 ust. 1 lit. a)–d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 ⁽¹⁾ – odnowienie lub odbudowę zasobów akwakultury przy użyciu nieekologicznych zwierząt akwakultury, jeżeli zwierzęta hodowane ekologicznie są niedostępne oraz pod warunkiem że co najmniej ostatnie dwie trzecie cyklu produkcyjnego odbywają się w ramach zarządzania ekologicznego.

▼ **M7**

Podmioty gospodarcze przechowują dokumenty potwierdzające zgodę właściwego organu na zastosowanie powyższych odstępstw. Państwa członkowskie informują się nawzajem i Komisję o odstępstwach, na które udzieliły zgody na mocy akapitu pierwszego lit. c) i e).

▼ **B***ROZDZIAŁ 7***Baza danych nasion***Artykuł 48***Baza danych**

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby została utworzona komputerowa baza danych w celu sporządzenia wykazu odmian, których nasiona lub sadzeniaki ziemniaków uzyskiwane zgodnie z metodami produkcji ekologicznej są dostępne na terytorium tego państwa.
2. Bazą danych administruje bądź właściwy organ państwa członkowskiego, bądź organ lub jednostka wyznaczona do tego celu przez państwo członkowskie, zwana dalej „administratorem bazy danych”. Państwa członkowskie mogą również wskazać organ lub prywatną jednostkę w innym kraju.
3. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o organie lub prywatnej jednostce wyznaczonej do administrowania bazą danych.

*Artykuł 49***Rejestracja**

1. Dostępne odmiany, których nasiona lub sadzeniaki ziemniaków są wyprodukowane zgodnie z metodami produkcji ekologicznej, rejestruje się na wniosek dostawcy w bazie danych, o której mowa w art. 48.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1).

▼B

2. Każdą odmianę niezarejestrowaną w bazie danych uznaje się za niedostępną z punktu widzenia art. 45 ust. 5.

3. Każde państwo członkowskie wybiera okres w ciągu roku, w którym baza danych jest regularnie uaktualniana w odniesieniu do każdego gatunku lub grupy gatunków uprawianych na jego terytorium. Baza danych zawiera informacje na ►**C1** temat tego okresu. ◀

*Artykuł 50***Warunki rejestracji**

1. Aby dokonać rejestracji, dostawca jest zobowiązany:

- a) udowodnić, że on lub ostatni podmiot, w przypadkach gdy dostawca jedynie sprzedaje paczkowane nasiona lub sadzeniaki ziemniaków, został poddany systemowi kontroli określönemu w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
- b) udowodnić, że nasiona lub sadzeniaki ziemniaków, które mają być wprowadzone do obrotu, spełniają ogólne wymagania stosowane do nasion i sadzoniaków ziemniaka;
- c) udostępnić wszystkie informacje wymagane na mocy art. 51 niniejszego rozporządzenia oraz uaktualniać te informacje na żądanie administratora bazy danych lub w każdym przypadku, gdy taka aktualizacja jest niezbędna do zagwarantowania wiarygodności informacji.

2. Administrator bazy danych może, po uzyskaniu zgody właściwego organu państwa członkowskiego, odrzucić wniosek dostawcy o rejestrację lub usunąć uprzednio zatwierdzone zarejestrowane informacje, jeżeli dostawca nie spełnia wymagań określonych w ust. 1.

*Artykuł 51***Rejestrowane informacje**

1. W odniesieniu do każdej zarejestrowanej odmiany i każdego dostawcy baza danych, o której mowa w art. 48, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) nazwa botaniczna gatunku i określenie odmiany;
- b) nazwa i dane teleadresowe dostawcy lub jego przedstawiciela;
- c) obszar, na który nasiona lub sadzeniaki ziemniaka mogą zostać dostarczone w zwykłym terminie dostawy;
- d) kraj lub region, w którym odmiana jest badana i zatwierdzana do celów sporządzenia wspólnego katalogu odmian gatunków roślin uprawnych i warzyw, określönego w dyrektywach Rady 2002/53/WE w sprawie wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych ⁽¹⁾ oraz 2002/55/WE w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw ⁽²⁾;
- e) data, od kiedy będą dostępne nasiona i sadzeniaki ziemniaka;
- f) nazwa lub numer ►**C1** identyfikacyjny ◀ organu ►**C1** kontrolnego ◀ lub jednostki ►**C1** certyfikującej ◀ sprawującej nadzór nad podmiotem gospodarczym, zgodnie z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

⁽¹⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 33.

▼B

2. Jeżeli zarejestrowana odmiana nie jest już dłużej dostępna, dostawca niezwłocznie informuje administratora bazy danych. Zmiany są zapisywane w bazie danych.

3. Poza informacjami określonymi w ust. 1 baza danych zawiera wykaz gatunków wymienionych w załączniku X.

*Artykuł 52***Dostęp do informacji**

1. Informacje zawarte w bazie danych, o której mowa w art. 48, udostępniane są odbiorcom nasion i sadzeńców ziemniaka oraz opinii publicznej bezpłatnie za pośrednictwem Internetu. Państwa członkowskie mogą postanowić, aby odbiorcy, którzy zgłosili swoją działalność zgodnie z art. 28 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, mogli na żądanie otrzymywać od administratora bazy danych wyciąg z danymi dotyczącymi jednej lub kilku grup gatunków.

2. Państwa członkowskie są zobowiązane zapewnić, aby wszyscy odbiorcy, o których mowa w ust. 1, przynajmniej raz w roku otrzymywali informacje o systemie i sposobie uzyskiwania danych z bazy.

*Artykuł 53***Oplata rejestracyjna**

Za każdą rejestrację może być pobierana opłata, stanowiąca koszt wprowadzenia i utrzymywania informacji w bazie danych, o której mowa w art. 48. Właściwy organ państwa członkowskiego zatwierdza wysokość opłaty pobieranej przez administratora bazy danych.

*Artykuł 54***Sprawozdanie roczne**

1. Organy lub jednostki wyznaczone do udzielania zezwoleń zgodnie z art. 45 rejestrują wszystkie zezwolenia i udostępniają te informacje w postaci sprawozdania właściwemu organowi państwa członkowskiego oraz administratorowi bazy danych.

Sprawozdanie zawiera, w odniesieniu do każdego gatunku, którego dotyczy zezwolenie zgodnie z art. 45 ust. 5, następujące informacje:

- a) nazwa botaniczna gatunku i określenie odmiany;
- b) uzasadnienie zezwolenia wskazane przez odniesienie do art. 45 ust. 5 lit. a), b), c) lub d);
- c) całkowita liczba zezwoleń;
- d) całkowita ilość nasion i sadzeńców;
- e) obróbka chemiczna przeprowadzona w celach fitosanitarnych, o której mowa w art. 45 ust. 2.

2. W odniesieniu do zezwoleń udzielanych zgodnie z art. 45 ust. 8 sprawozdanie zawiera informacje określone w lit. a) akapitu drugiego ust. 1 niniejszego artykułu oraz okres przez jaki zezwolenia obowiązywały.

▼ B*Artykuł 55***Zbiorcze sprawozdanie**

Corocznie, przed 31 marca, właściwy organ państwa członkowskiego gromadzi sprawozdania i przesyła Komisji oraz pozostałym państwom członkowskim zbiorcze sprawozdanie obejmujące wszystkie zezwolenia jakich udzielono w danym państwie członkowskim w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdanie obejmuje informacje określone w art. 54. Informacje są publikowane w bazie danych, o której mowa w art. 48. Właściwy organ może powierzyć zadanie gromadzenia sprawozdań administratorowi bazy danych.

*Artykuł 56***Dostęp do informacji na żądanie**

Na żądanie państwa członkowskiego lub Komisji szczegółowe informacje dotyczące zezwoleń przyznanych w indywidualnych przypadkach są udostępniane pozostałym państwom członkowskim lub Komisji.

TYTUŁ III

ZNAKOWANIE

ROZDZIAŁ I

▼ M3***Unijne logo produkcji ekologicznej****Artykuł 57***Unijne logo produkcji ekologicznej**

Zgodnie z art. 25 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 logo produkcji ekologicznej Unii Europejskiej (zwane dalej „unijnym logo produkcji ekologicznej”) jest zgodne ze wzorem zawartym w części A załącznika XI do niniejszego rozporządzenia.

▼ M4

Unijne logo produkcji ekologicznej stosuje się do celów oznakowania jedynie wtedy, gdy dany produkt został wyprodukowany zgodnie z wymogami rozporządzenia (WE) nr 834/2007, rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008 ⁽¹⁾, jak również z wymogami niniejszego rozporządzenia, przez podmioty gospodarcze, które spełniają wymogi systemu kontroli, o którym mowa w art. 27, 28, 29, 32 i 33 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

▼ B*Artykuł 58***Warunki użycia numeru ►C1 identyfikacyjnego ◄ oraz miejsca pochodzenia**

1. Wskazanie numeru ►C1 identyfikacyjnego ◄ organu ►C1 kontrolnego ◄ lub jednostki certyfikującej, o którym mowa w art. 24 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) 834/2007,

a) rozpoczyna się od akronimu określającego państwo członkowskie lub kraj trzeci zgodnie z międzynarodową normą dwuliterowych kodów państw ISO 3166 (*Kody nazw państw i ich jednostek podziału administracyjnego*);

⁽¹⁾ Dz.U. L 334 z 12.12.2008, s. 25.

▼ M3

- b) zawiera termin stanowiący odniesienie do zastosowanych metod produkcji ekologicznej, o których mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, zgodnie z pkt 2 część B załącznika XI do niniejszego rozporządzenia;
- c) zawiera numer referencyjny nadany przez Komisję lub właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z pkt 3 część B załącznika XI do niniejszego rozporządzenia; oraz
- d) jest umieszczane w tym samym polu widzenia co unijne logo produkcji ekologicznej, w przypadku gdy unijne logo produkcji ekologicznej jest zamieszczone na etykiecie.

▼ B

2. Wskazanie miejsca, w którym wyprodukowano surowce rolnicze, z których składają się produkty, zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 jest umieszczone bezpośrednio poniżej numeru ► **C1** identyfikacyjnego ◀ określonego w ust. 1.

*ROZDZIAŁ 2**Szczegółowe wymogi w zakresie znakowania paszy***▼ M8***Artykuł 59***Zakres, użycie znaków towarowych oraz opisów handlowych**

Niniejszego rozdziału nie stosuje się do pokarmu dla zwierząt domowych i paszy dla zwierząt futerkowych.

Znaki towarowe i opisy handlowe noszące oznaczenia określone w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 mogą być stosowane tylko wtedy, jeżeli wszystkie składniki pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego pochodzą z ekologicznej metody produkcji i jeżeli stanowią one co najmniej 95 % suchej masy produktu.

*Artykuł 60***Oznaczenia przetworzonej paszy**

1. Terminy, o których mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, mogą być stosowane w odniesieniu do przetworzonej paszy, pod warunkiem że spełnione są następujące wymogi:

- a) przetworzona pasza jest zgodna z przepisami rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w szczególności jego art. 14 ust. 1 lit. d) ppkt (iv) oraz (v) w odniesieniu do zwierząt gospodarskich lub art. 15 ust. 1 lit. d) w odniesieniu do zwierząt akwakultury oraz art. 18;
- b) przetworzona pasza jest zgodna z przepisami niniejszego rozporządzenia, w szczególności z jego art. 22 i 26;
- c) wszystkie składniki pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, z których składa się przetworzona pasza, pochodzą z ekologicznej metody produkcji;
- d) co najmniej 95 % suchej masy produktu stanowią ekologiczne produkty rolne.

▼M8

2. Z zastrzeżeniem wymagań określonych w ust. 1 lit. a) i lit. b), następująca informacja jest dozwolona w przypadku, gdy produkt zawiera zmienne ilości materiałów paszowych z ekologicznej metody produkcji lub materiałów paszowych z produktów będących w czasie konwersji na rolnictwo ekologiczne lub produktów, o których mowa w art. 22 niniejszego rozporządzenia:

„może być użyty w produkcji ekologicznej zgodnie z przepisami rozporządzeń (WE) nr 834/2007 i (WE) nr 889/2008”.

▼B*Artykuł 61***Warunki stosowania oznaczeń przetworzonej paszy**

1. Oznaczenie określone w art. 60:
 - a) jest oddzielone od sformułowań określonych w art. 5 dyrektywy Rady 79/373/EWG ⁽¹⁾ lub w art. 5 ust. 1 dyrektywy Rady 96/25/WE ⁽²⁾;
 - b) jest przedstawione w kolorze, formacie lub rodzaju czcionki, ►C1niezwracającym bardziej uwagi ◄ niż opis lub nazwa paszy zwierzęcej, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 79/373/EWG lub w art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy 96/25/WE;
 - c) jest zamieszczane obok umieszczonego w tym samym polu widzenia oznakowania wagi suchej masy, które określa:
 - (i) odsetek materiałów paszowych z ekologicznej metody produkcji;
 - (ii) odsetek materiałów paszowych z produktów w trakcie konwersji na rolnictwo ekologiczne;
 - (iii) odsetek materiałów paszowych nieujętych w ppkt (i) i (ii);
 - (iv) całkowity procent paszy dla zwierząt pochodzenia rolniczego;
 - d) jest opatrzone wykazem nazw materiałów paszowych z ekologicznej metody produkcji;
 - e) jest opatrzone wykazem nazw materiałów paszowych z produktów przechodzących konwersję na produkcję ekologiczną.
2. Oznakowaniu określonemu w art. 60 może również towarzyszyć odniesienie do wymogu stosowania pasz zgodnie z art. 21 i 22.

⁽¹⁾ Dz.U. L 86 z 6.4.1979, s. 30.

⁽²⁾ Dz.U. L 125 z 23.5.1996, s. 35.

▼B*ROZDZIAŁ 3**Inne szczegółowe wymagania w zakresie znakowania**Artykuł 62***Produkty pochodzenia roślinnego w okresie konwersji**

Produkty pochodzenia roślinnego w okresie konwersji mogą być opatrzone oznaczeniem: „produkt w trakcie konwersji na rolnictwo ekologiczne”, z zastrzeżeniem że:

- a) przestrzegany jest okres konwersji co najmniej dwunastu miesięcy przed zbiorem plonów;
- b) oznaczenie posiada kolor, wielkość i styl czcionki, które nie są bardziej widoczne niż opis handlowy produktu i całe oznaczenie składa się z liter tej samej wielkości;
- c) produkt zawiera tylko jeden składnik pochodzenia rolniczego;
- d) oznaczenie stanowi odniesienie do numeru ►**C1** identyfikacyjnego ◄ jednostki certyfikującej lub organu ►**C1** kontrolnego, ◄ o których mowa w art. 27 ust. 10 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

TYTUŁ IV

KONTROLA*ROZDZIAŁ 1**Minimalne wymagania ►**C1** kontrolne ◄**Artykuł 63***Zasady kontroli i zobowiązania podmiotów gospodarczych**

1. Kiedy zasady kontroli są wprowadzane w życie po raz pierwszy, odpowiedzialny podmiot gospodarczy sporządza oraz przechowuje:

- a) pełny opis jednostki lub obiektów lub działalności;
- b) opis wszystkich praktycznych środków, które mają zostać podjęte na poziomie jednostki lub obiektów lub działań, w celu zapewnienia zgodności z zasadami produkcji ekologicznej;
- c) środki ostrożności podejmowane w celu ograniczenia zagrożenia zanieczyszczenia niezatwierdzonymi substancjami lub produktami oraz środki podjęte w celu zachowania czystości w miejscach składowania oraz podczas całego cyklu produkcyjnego podmiotu gospodarczego;

▼M6

- d) opis szczególnych cech metody produkcji, jeżeli podmiot gospodarczy zamierza wnioskować o wydanie certyfikatu zgodnie z art. 68 ust. 2.

▼B

W stosownych przypadkach opis i środki, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą być częścią systemu jakości sporządzanego przez podmiot gospodarczy.

▼B

2. Opis oraz środki określone w ust. 1 muszą być zawarte w deklaracji podpisywanej przez odpowiedzialny podmiot gospodarczy. Ponadto deklaracja ta zawiera zobowiązanie podmiotu gospodarczego:

- a) do wykonywania czynności zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej;
- b) do zaakceptowania, w przypadku naruszenia lub nieprawidłowości, wprowadzenia środków przewidzianych na podstawie zasad produkcji ekologicznej;
- c) do podjęcia obowiązku pisemnego powiadomienia kupujących produkt w celu zapewnienia usunięcia oznakowania odnoszącego się do metody produkcji ekologicznej;

▼M9

- d) do zaakceptowania, w przypadkach gdy podmiot gospodarczy lub jego podwykonawcy są kontrolowani przez różne organy kontrolne lub jednostki certyfikujące zgodnie z systemem kontroli utworzonym przez zainteresowane państwo członkowskie, wymiany informacji między tymi organami lub jednostkami;
- e) do zaakceptowania, w przypadkach gdy podmiot gospodarczy lub jego podwykonawcy zmieniają organ kontrolny lub jednostkę certyfikującą, faktu przekazania dokumentacji dotyczącej kontroli do nowego organu kontrolnego lub jednostki certyfikującej;
- f) do zaakceptowania, w przypadkach gdy podmiot gospodarczy wycofuje się z systemu kontroli, obowiązku bezzwłocznego poinformowania o tym odpowiedniego organu i organu kontrolnego lub jednostki certyfikującej;
- g) do zaakceptowania, w przypadkach gdy podmiot gospodarczy wycofuje się z systemu kontroli, iż dokumentację dotyczącą kontroli przechowuje się przez okres co najmniej pięciu lat;
- h) do zaakceptowania zobowiązania do niezwłocznego poinformowania odpowiedniego organu kontroli/odpowiednich organów kontroli lub jednostki certyfikującej/jednostek certyfikujących o wszelkich nieprawidłowościach lub naruszeniach mających wpływ na ekologiczny status ich produktu lub produktów ekologicznych otrzymanych od innych podmiotów gospodarczych lub podwykonawców.

▼B

Deklaracja, o której mowa w akapicie pierwszym, jest weryfikowana przez jednostkę certyfikującą lub organ ►C1 kontrolny ◄ wydający sprawozdanie stwierdzające ewentualne braki i niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej. Podmiot gospodarczy jest zobowiązany kontrasygnować to sprawozdanie oraz podjąć niezbędne środki naprawcze.

3. Do celów zastosowania art. 28 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 podmiot gospodarczy zgłasza właściwemu organowi następujące informacje:

- a) nazwa i adres podmiotu gospodarczego;
- b) położenie zabudowań oraz, gdzie stosowne, działek (dane z ewidencji gruntów), gdzie działania są przeprowadzane;
- c) charakter działań i produktów;
- d) zobowiązanie się podmiotu gospodarczego do wykonania czynności zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 oraz w niniejszym rozporządzeniu;
- e) w przypadku gospodarstw rolnych termin, od którego producent zaprzestał stosowania produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej na danych działkach;
- f) nazwa uprawnionego organu, któremu podmiot gospodarczy powierzył kontrolę swojego przedsiębiorstwa, jeśli państwo członkowskie wprowadziło system kontroli zatwierdzając takie organy.

▼B*Artykuł 64***Zmiana zasad kontroli**

Odpowiedzialny podmiot gospodarczy jest zobowiązany w odpowiednim terminie zawiadomić jednostkę certyfikującą lub organ ►C1 kontrolny ◄ o wszelkich zmianach opisu lub środków określonych w art. 63 oraz wymogów kontroli wstępnej określonych w art. 70, 74, 80, 82, 86 i 88.

*Artykuł 65***Wizyty kontrolne**

1. Organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca przeprowadza fizyczną kontrolę wszystkich podmiotów gospodarczych przynajmniej raz w roku.

▼M9

2. Organ kontrolny lub jednostka certyfikująca pobiera i poddaje analizie próbki celem wykrycia produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej, sprawdzenia technik produkcji niezgodnych z zasadami produkcji ekologicznej lub celem wykrycia ewentualnego skażenia produktami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej. Liczba próbek, jaką dany organ kontrolny lub jednostka certyfikująca pobiera i poddaje analizie co roku, odpowiada co najmniej 5 % liczby podmiotów gospodarczych objętych jego/jej kontrolą. Wybór podmiotów gospodarczych, od których należy pobrać próbki, opiera się na ogólnej ocenie ryzyka niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej. Ta ogólna ocena obejmuje wszystkie etapy produkcji, przygotowania i dystrybucji.

Organ kontrolny lub jednostka certyfikująca pobiera i poddaje analizie próbki w każdym przypadku, w którym podejrzewa stosowanie produktów lub technik niedozwolonych w produkcji ekologicznej. W takich przypadkach nie ma zastosowania minimalna liczba próbek do pobrania i poddania analizie.

Organ kontrolny lub jednostka certyfikująca może pobierać i poddać analizie próbki również w innych przypadkach celem wykrycia produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej, sprawdzenia technik produkcji niezgodnych z zasadami produkcji ekologicznej lub celem wykrycia ewentualnego skażenia produktami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.

▼B

3. Po każdej wizycie kontrolnej sporządzane jest sprawozdanie z kontroli, które jest kontrasygnowane przez osobę odpowiedzialną za daną jednostkę lub jej przedstawiciela.

4. Ponadto organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca przeprowadzają z reguły niezapowiedziane wyrywkowe wizyty kontrolne w oparciu o ogólną ocenę ryzyka niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej, z uwzględnieniem przynajmniej wyników poprzednich kontroli, ilości produktów objętych kontrolą oraz ryzyka zamiany produktów.

*Artykuł 66***Dokumentacja księgowa**

1. Ewidencja towarowa i dokumentacja finansowa musi być przechowywana w jednostce produkcyjnej lub w ►C1 obiektach produkcyjnych ◄ i musi umożliwiać podmiotowi gospodarczemu oraz organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej sprawdzenie:

a) dostawcy i sprzedawcy lub eksportera produktów, o ile są oni różni od dostawcy;

▼ B

- b) rodzaju i ilości produktów ekologicznych dostarczonych do jednostki produkcyjnej i w stosownych przypadkach wszystkich zakupionych materiałów oraz sposobu użycia tych materiałów, a także w stosownych przypadkach składu mieszanki paszowej;
- c) rodzaju i ilości produktów ekologicznych składowanych w obiektach;
- d) rodzaju, ilości i odbiorców oraz, o ile są oni różni, nabywców – z wyjątkiem końcowych odbiorców – wszystkich produktów, które opuściły jednostkę produkcyjną lub obiekty czy obiekty do składowania pierwszego odbiorcy;
- e) w przypadku podmiotów gospodarczych, które nie składują produktów ekologicznych i nie mają bezpośrednio do czynienia z takimi produktami, rodzaju i ilości kupowanych i sprzedawanych produktów ekologicznych, a także dostawców, oraz gdy są oni różni, sprzedających lub eksporterów i kupujących, oraz gdy są oni różni, odbiorców.

2. W dokumentacji księgowej należy również zawrzeć wyniki kontroli przy odbiorze produktów ekologicznych oraz wszelkie inne informacje wymagane przez organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostkę ►C1 certyfikującą ◄ do celów należytej kontroli. Dane księgowe muszą być udokumentowane odpowiednimi dokumentami uzasadniającymi. ►C3 Księgowość musi wykazywać bilans pomiędzy produktami wchodzącymi i wychodzącymi. ◄

3. Jeżeli podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych na tym samym terenie, jednostki przeznaczone na produkcję produktów nieekologicznych, łącznie z obiektami składowania środków produkcji, również podlegają minimalnym wymogom kontroli.

*Artykuł 67***Dostęp do obiektów**

1. Podmiot gospodarczy:
 - a) zapewnia, do celów kontrolnych, organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej dostęp do wszystkich części jednostki produkcyjnej i wszystkich obiektów, jak również do dokumentacji księgowej i odnośnych dokumentów źródłowych;
 - b) dostarcza organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej wszelkie informacje uznane za niezbędne do celów kontroli;
 - c) przedstawia na żądanie organu ►C1 kontrolnego ◄ lub jednostki certyfikującej wyniki własnych programów zapewnienia jakości.
2. Oprócz spełnienia wymogów określonych w ust. 1, importerzy i pierwsi odbiorcy przedkładają informacje dotyczące przywożonych przesyłek określone w art. 84.

▼ M6*Artykuł 68***Certyfikaty**

1. Do celów stosowania art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 organy kontrolne i jednostki certyfikujące stosują wzór certyfikatu określony w załączniku XII do niniejszego rozporządzenia.

▼ M9

W przypadku certyfikatu elektronicznego, o którym mowa w art. 29 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, nie jest wymagane złożenie podpisu w polu 8 certyfikatu, jeżeli autentyczność certyfikatu wykazuje się inaczej przy pomocy metody elektronicznej uniemożliwiającej ingerowanie w jego treść.

▼M6

2. Jeżeli podmiot gospodarczy podlegający kontrolom przeprowadzonym przez organy kontrolne i jednostki certyfikujące, o których mowa w ust. 1, złoży stosowny wniosek w terminie wskazanym przez odnośne organy kontrolne i jednostki certyfikujące, organy kontrolne i jednostki certyfikujące wystawiają certyfikat uzupełniający potwierdzający szczególne cechy stosowanej metody produkcji na podstawie wzoru określonego w załączniku XIIa.

Wnioski o certyfikaty uzupełniające zawierają w polu 2 wzoru określonego w załączniku XIIa odpowiedni wpis wymieniony w załączniku XIIb.

▼B*Artykuł 69***Oświadczenie sprzedawcy**

Do celów stosowania art. 9 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oświadczenie sprzedawcy mówiące, że dostarczone produkty nie zostały wytworzone z organizmu genetycznie zmodyfikowanego (GMO) lub przy pomocy GMO, może być sporządzane według wzoru określonego w załączniku XIII do niniejszego rozporządzenia.

*ROZDZIAŁ 2****Szczegółowe wymagania ►C1 kontrolne ◄ w odniesieniu do roślin i produktów z roślin uprawnych lub dziko rosnących****Artykuł 70***Zasady kontroli**

1. Pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a):
 - a) jest sporządzany, nawet gdy podmiot gospodarczy ogranicza swoją działalność do zbierania roślin dziko rosnących;
 - b) wskazuje obiekty składowania i produkcji oraz grunty rolne lub obszary zbierania, a także, w stosownych przypadkach, obiekty, w których mają miejsce niektóre czynności przetwórstwa lub pakowania; oraz
 - c) określa datę ostatniego stosowania produktów, których użycie jest niezgodne z zasadami produkcji ekologicznej, na gruntach rolnych lub obszarach zbierania.
2. W przypadku zbierania roślin dziko rosnących praktyczne środki określone w art. 63 ust. 1 lit. b) obejmują gwarancję strony trzeciej, którą podmiot gospodarczy może przedstawić, aby zapewnić, że zostały spełnione przepisy art. 12 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

*Artykuł 71***Powiadamianie**

Każdego roku przed datą wskazaną przez organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostkę certyfikującą podmiot gospodarczy powiadamia organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostkę certyfikującą o harmonogramie produkcji produktów upraw, w rozbiciu na działki.

▼ **B***Artykuł 72***Ewidencja produktów roślinnych**

Ewidencję produkcji roślin należy prowadzić w formie rejestrów i przechowywać w siedzibie gospodarstwa rolnego, tak aby była przez cały czas dostępna dla organów ► **C1** kontrolnych ◀ lub jednostek certyfikujących. Oprócz spełniania wymogów art. 71 ewidencja ta zawiera przynajmniej następujące informacje:

- a) w zakresie użycia nawozów: datę użycia, rodzaj oraz ilość nawozu, działki rolne poddane nawożeniu;
- b) w zakresie użycia środków ochrony roślin: przyczynę i datę zastosowania, rodzaj środka i zastosowaną metodę;
- c) w zakresie zakupu środków produkcji: datę, rodzaj oraz ilość zakupionego produktu;
- d) w zakresie zbiorów: datę, rodzaj i wielkość produkcji ekologicznej lub w czasie konwersji.

*Artykuł 73***Kilka jednostek produkcyjnych prowadzonych przez ten sam podmiot gospodarczy**

W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych na tym samym obszarze, jednostki produkujące nieekologiczne rośliny uprawne, wraz z obiektami do składowania środków produkcji, muszą również podlegać ogólnym i szczegółowym wymogom kontroli określonym w rozdziale 1 i w niniejszym rozdziale niniejszego tytułu.

▼ **M2***ROZDZIAŁ 2a****Szczególne wymogi kontroli w odniesieniu do wodorostów morskich****Artykuł 73a***Zasady kontroli w odniesieniu do wodorostów morskich**

W przypadku gdy po raz pierwszy zostaje wprowadzony w życie system kontroli ściśle w odniesieniu do wodorostów morskich, pełny opis miejsca uprawy określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- a) pełen opis urządzeń na lądzie i w morzu;
- b) ocenę środowiskową jak opisano w art. 6b ust. 3, jeżeli stosowne;
- c) plan zrównoważonego zarządzania jak opisano w art. 6b ust. 4, jeżeli stosowne;
- d) w odniesieniu do wodorostów dziko rosnących należy sporządzić pełen opis i mapę przybrzeżnych i morskich obszarów zbierania oraz obszarów lądowych gdzie prowadzi się czynności po zebraniu wodorostów.

*Artykuł 73b***Ewidencja produkcji wodorostów morskich**

1. Ewidencję produkcji wodorostów morskich prowadzi podmiot gospodarczy w formie rejestrów i przechowuje w siedzibie gospodarstwa, tak aby była przez cały czas dostępna dla organów kontrolnych lub jednostek certyfikujących. Zawiera ona co najmniej następujące informacje:

- a) wykaz gatunków, datę zbioru i zebrane ilości;

▼ M2

- b) datę użycia, rodzaj oraz ilość użytego nawozu.
2. W odniesieniu do zbioru wodorostów morskich dziko rosnących rejestr zawiera również:
- a) historię zbiorów dla każdego gatunku w określonych miejscach;
 - b) szacunkowe zbiory w sezonie (ilość);
 - c) źródła możliwych zanieczyszczeń w miejscach zbioru;
 - d) roczne zrównoważone zbiory z każdego miejsca.

▼ B*ROZDZIAŁ 3*

Wymagania ►C1 kontrolne ◄ w odniesieniu do zwierząt gospodarskich i produktów pochodzenia zwierzęcego wytwarzanych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta

*Artykuł 74***Zasady kontroli****▼ C1**

1. W przypadku gdy po raz pierwszy zostaje wprowadzony w życie system kontroli w zakresie produkcji zwierząt gospodarskich, pełny opis jednostki produkcyjnej określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:
- a) pełny opis budynków dla zwierząt gospodarskich, pastwisk, obszarów na wolnym powietrzu itp. i w stosownych przypadkach, obiektów do składowania, pakowania i przetwarzania zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, surowców i środków produkcji;

▼ B

- b) pełny opis instalacji do składowania obornika zwierzęcego.
2. Praktyczne środki określone w art. 63 ust. 1 lit. a) zawierają:

▼ C2

- a) plan stosowania nawozu naturalnego, uzgodniony z jednostką certyfikującą lub organem kontrolnym, łącznie z pełnym opisem obszarów przekazanych pod produkcję roślinną;
- b) w stosownych przypadkach, w odniesieniu do stosowania nawozu naturalnego, pisemne umowy z innymi gospodarstwami rolnymi, o których mowa w art. 3 ust. 3, spełniającymi zasady produkcji ekologicznej;

▼ B

- c) plan zarządzania jednostką ekologicznej produkcji zwierzęcej.

*Artykuł 75***Identyfikacja zwierząt ►C1 gospodarskich ◄**

Zwierzęta gospodarskie należy oznakować w sposób trwały, stosując metody odpowiednie dla danego gatunku, w przypadku dużych zwierząt indywidualnie, a w przypadku drobiu i małych zwierząt indywidualnie lub grupowo.

▼B*Artykuł 76***Ewidencja zwierząt gospodarskich**

Ewidencję zwierząt gospodarskich należy prowadzić w formie rejestrów i przechowywać w siedzibie gospodarstwa rolnego, tak aby była przez cały czas dostępna dla organów ►C1 kontrolnych ◄ lub jednostek certyfikujących. Rejestry te zawierają pełny opis systemu gospodarowania stadem zawierający przynajmniej następujące informacje:

- a) w zakresie zwierząt przybywających do gospodarstwa rolnego: pochodzenie i data przybycia, okres konwersji, oznakowanie identyfikacyjne i dokumentacja weterynaryjna;
- b) w zakresie zwierząt opuszczających gospodarstwo rolne: wiek, liczebność, waga w przypadku uboju, znak identyfikacyjny i przeznaczenie;
- c) szczegółowe dane zwierząt padłych wraz z przyczynami padnięcia;

▼C1

- d) w zakresie pasz: rodzaj, łącznie z dodatkami paszowymi, proporcje poszczególnych składników w porcjach karmy i okresy dostępu do obszaru na wolnej przestrzeni, okresy sezonowego wypasu w razie obowiązywania ograniczeń;

▼B

- e) w zakresie leczenia chorób i zapobiegania im oraz opieki weterynaryjnej: data leczenia, szczegółowa diagnoza, dawkowanie, rodzaj środka leczniczego, wskazanie zastosowanych aktywnych substancji farmakologicznych, metoda leczenia i zalecenia lekarskie dla opieki weterynaryjnej z uzasadnieniem i okresem karencji, obowiązującym zanim produkty ►C1 pochodzenia zwierzęcego ◄ mogą zostać oznakowane jako ekologiczne.

*Artykuł 77***Środki kontrolne dotyczące weterynaryjnych produktów leczniczych dla zwierząt gospodarskich**

Zawsze w przypadku użycia weterynaryjnych produktów leczniczych, informacje określone w art. 76 lit. e) należy podać organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej przed wprowadzeniem do obrotu zwierząt gospodarskich lub produktów zwierzęcych jako wyprodukowanych metodami ekologicznymi. Leczone zwierzęta gospodarskie należy dokładnie oznakować, w przypadku dużych zwierząt indywidualnie, a w przypadku ►C1 drobiu, małych zwierząt i rodzin pszczoł – indywidualnie, partiami lub ulami. ◄

*Artykuł 78***Szczególne środki kontroli w pszczelarstwie**

1. Pszczelarz dostarcza organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej mapę w odpowiedniej skali pokazującą lokalizację uli. W przypadku gdy nie przeprowadza się identyfikacji obszarów zgodnie z art. 13 ust. 2, pszczelarz dostarcza organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej stosowną dokumentację wraz z dowodami, w razie konieczności także odpowiednie analizy, że obszary dostępne dla jego rodziny pszczelej spełniają warunki wymagane w niniejszym rozporządzeniu.

2. Do rejestru pasieki, w odniesieniu do dokarmiania, należy wprowadzać następujące informacje: rodzaj produktu, daty, ilości i ule, w których zostało ono zastosowane.

▼B

3. W każdym przypadku, gdy stosuje się weterynaryjne produkty lecznicze, należy dokładnie zarejestrować rodzaj produktu, ze wskazaniem aktywnych substancji farmakologicznych wraz ze szczegółową diagnozą, dawkowaniem, metodą podawania, czasem trwania kuracji i obowiązującym okresem karencji i przekazać te informacje organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej przed wprowadzeniem produktów do obrotu jako wyprodukowanych metodami ekologicznymi.
4. Należy zarejestrować strefę lokalizacji pasieki wraz z identyfikacją uli. Należy informować organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostkę certyfikującą o przeniesieniu pasiek w nieprzekraczalnym terminie z nimi uzgodnionym.
5. Należy zachować szczególną dbałość, by zapewnić odpowiednie pozyskanie, przetwarzanie i przechowywanie produktów ►C1 pszczoł. ◄ Należy rejestrować wszystkie środki podjęte w celu spełnienia tego wymogu.
6. Czynności usuwania nadstawek i ►C1 pozyskiwanie miodu ◄ należy zapisywać w rejestrze pasieki.

*Artykuł 79***Kilka jednostek produkcyjnych prowadzonych przez ten sam podmiot gospodarczy**

Jeżeli podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych, jak to określono w art. 17 ust. 1 oraz w art. 40 i 41, jednostki produkujące nieekologiczne zwierzęta lub nieekologiczne produkty pochodzenia zwierzęcego również podlegają systemowi kontroli określonego w rozdziale 1 niniejszego tytułu oraz w niniejszym rozdziale.

▼M2*ROZDZIAŁ 3a****Szczególne wymogi kontroli w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury****Artykuł 79a***Zasady kontroli w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury**

W przypadku gdy po raz pierwszy zostaje wprowadzony w życie system kontroli ściśle w odniesieniu do produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury, pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- a) pełen opis urządzeń na lądzie i w morzu;
- b) ocenę środowiskową jak opisano w art. 6b ust. 3, jeżeli stosowne;
- c) plan zrównoważonego zarządzania jak opisano w art. 6b ust. 4, jeżeli stosowne;
- d) w przypadku mięczaków streszczenie specjalnego rozdziału planu zrównoważonego zarządzania zgodnie z wymogiem art. 25q ust. 2.

*Artykuł 79b***Ewidencja produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury**

Podmiot gospodarczy dostarcza w formie rejestru, który przechowuje w siedzibie gospodarstwa i udostępnia w każdej chwili organom kontrolnym lub jednostkom certyfikującym następujące informacje:

▼ M2

- a) pochodzenie, datę przybycia i okres konwersji zwierząt przybyłych do gospodarstwa;
- b) numery partii, wiek, masę i przeznaczenie zwierząt opuszczających gospodarstwo;
- c) rejestr ucieczek ryb;
- d) w odniesieniu do ryb rodzaj i ilość paszy a w przypadku karpia i gatunków pokrewnych dokumentację potwierdzającą stosowanie dodatkowej paszy;
- e) leczenie weterynaryjne, w tym szczegóły na temat jego celu, daty jego zastosowania, metody jego zastosowania, rodzaju użytego produktu i okresu karencji;
- f) środki zapobiegania chorobom, w tym szczegóły na temat odłogowania, czyszczenia i oczyszczania wody.

*Artykuł 79c***Szczególne wizyty kontrolne w odniesieniu do małży**

W odniesieniu do produkcji małży wizyty kontrolne powinny mieć miejsce przed i w trakcie największej produkcji biomasy.

*Artykuł 79d***Kilka jednostek produkcyjnych prowadzonych przez ten sam podmiot gospodarczy**

W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych, jak stanowią art. 25c, jednostki produkujące nieekologiczne zwierzęta akwakultury również podlegają systemowi kontroli określone w rozdziale 1 i w niniejszym rozdziale.

▼ B*ROZDZIAŁ 4*

► M2 Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek przetwórstwa produktów roślinnych, z wodorostów morskich, pochodzenia zwierzęcego i pochodzących ze zwierząt akwakultury oraz składających się z nich środków spożywczych ◄

*Artykuł 80***Zasady kontroli**

W przypadku jednostki produkcyjnej zajmującej się przetwórstwem na własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej, w tym w szczególności jednostek zajmujących się pakowaniem lub przepakowywaniem takich produktów lub jednostek zajmujących się znakowaniem lub ponownym znakowaniem takich produktów, pełny opis jednostki, o którym mowa w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera wyszczególnienie obiektów używanych do przyjmowania, przetwarzania, pakowania, znakowania i składowania produktów rolnych przed i po działaniach ich dotyczących, jak również procedury dotyczące transportu produktów.

▼ B

ROZDZIAŁ 5

► **M2** *Wymagania kontroli w odniesieniu do przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich* ◄

Artykuł 81

Zakres

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do każdego podmiotu gospodarczego, zarówno importera, jak i/lub pierwszego odbiorcy, zajmującego się przywozem lub odbiorem produktów ekologicznych na własny rachunek lub na rachunek innego podmiotu gospodarczego.

Artykuł 82

Zasady kontroli

1. W przypadku importera, pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a) obejmuje siedzibę importera i jego działalność przywózową, wskazując punkty wejścia produktów na terytorium Wspólnoty oraz wszelkie inne obiekty, których importer zamierza użyć do składowania przywożonych produktów do czasu ich dostawy do pierwszego odbiorcy.

Ponadto deklaracja określona w art. 63 ust. 2 zawiera zobowiązanie importera do zapewnienia, aby wszelkie obiekty, których importer zamierza użyć do składowania produktów, zostały poddane kontroli, która zostanie przeprowadzona przez jednostkę ► **C1** certyfikującą ◄ lub organ ► **C1** kontrolny ◄ albo, w przypadku gdy te obiekty składowania znajdują się w innym państwie członkowskim lub w innym regionie, przez jednostkę certyfikującą lub organ ► **C1** kontrolny ◄ zatwierdzony do ► **C1** przeprowadzania kontroli ◄ w tym państwie członkowskim lub regionie.

2. W przypadku pierwszego odbiorcy pełny opis jednostki produkcyjnej określony w art. 63 ust. 1 lit. a) wskazuje obiekty używane do przyjmowania i składowania.

3. Jeżeli importer i pierwszy odbiorca to ta sama osoba prawna działająca w jednej jednostce produkcyjnej, sprawozdania określone w art. 63 ust. 2 akapit drugi mogą być zawarte w jednym sprawozdaniu.

Artykuł 83

Dokumentacja księgowa

Importer i pierwszy odbiorca przechowują osobną ewidencję towarową i dokumentację finansową, chyba że prowadzą działalność w jednej jednostce produkcyjnej.

Na żądanie organu ► **C1** kontrolnego ◄ lub jednostki certyfikującej należy określić szczegóły dotyczące organizacji transportu od eksportera w kraju trzecim do pierwszego odbiorcy oraz z siedziby lub miejsc składowania pierwszego odbiorcy do odbiorców w obrębie Wspólnoty.

Artykuł 84

Informacje w sprawie przywożonych przesyłek

Importer informuje w stosownym terminie jednostkę certyfikującą lub organ ► **C1** kontrolny ◄ o każdej przesyłce przewidzianej do przywozu do Wspólnoty, podając:

a) nazwę i adres pierwszego odbiorcy;

▼B

b) wszelkie szczegóły, których ta jednostka certyfikująca lub organ ►**C1** kontrolny ◄ mogą zażądać w rozsądnym zakresie,

(i) w przypadku produktów przywożonych zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, certyfikaty określone w tym artykule;

(ii) w przypadku produktów przywożonych zgodnie z art. 33 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, kopię świadectwa kontroli określonego w tym artykule.

Na żądanie jednostki certyfikującej lub organu ►**C1** kontrolnego ◄ importera, importer przekazuje jednostce certyfikującej lub organowi ►**C1** kontrolnemu ◄ pierwszego odbiorcy informacje określone w akapicie pierwszym.

▼M17

Importer przekazuje informacje, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, z zastosowaniem zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (TRACES) ustanowionego decyzją Komisji 2003/24/WE ⁽¹⁾.

▼B*Artykuł 85***Wizyty kontrolne**

Organ ►**C1** kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca dokonują kontroli dokumentacji księgowej określonej w art. 83 niniejszego rozporządzenia oraz świadectwa określonego w art. 33 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 lub certyfikatu określonego w art. 32 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

Jeżeli importer wykonuje działania przywózowe w różnych jednostkach lub obiektach, udostępnia on na żądanie sprawozdania przewidziane w art. 63 ust. 2 akapit drugi niniejszego rozporządzenia dla każdego z tych obiektów.

ROZDZIAŁ 6

Wymagania ►**C1** kontrolne ◄ w odniesieniu do jednostek zajmujących się produkcją, przetwórstwem lub przywozem produktów ekologicznych i zlecających stronom trzecim część lub całość realizowanych działań

*Artykuł 86***Zasady kontroli**

W odniesieniu do działań zleconych stronom trzecim pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- wykaz podwykonawców z opisem ich działalności oraz wskazaniem jednostek ►**C1** certyfikujących ◄ lub organów ►**C1** kontrolnych, ◄ którym podlegają;
- pisemną umowę z podwykonawcami, na podstawie której ich przedsiębiorstwo będzie podlegało systemowi kontroli określonemu w tytule V rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
- wszystkie środki praktyczne, włączając między innymi odpowiedni system dokumentacji księgowej, podejmowane na poziomie jednostki celem zapewnienia, aby produkty, które podmiot gospodarczy wprowadza do obrotu, były w każdym przypadku identyfikowalne stosownie do sytuacji, do ich dostawców, sprzedawców, odbiorców i nabywców.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2003/24/WE z dnia 30 grudnia 2002 r. dotycząca opracowania zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (Dz.U. L 8 z 14.1.2003, s. 44).

▼B*ROZDZIAŁ 7****Wymagania dotyczące kontroli jednostek przetwórstwa paszy****Artykuł 87***Zakres**

Niniejszy rozdział dotyczy wszystkich jednostek zajmujących się przetwórstwem produktów, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, na własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej.

*Artykuł 88***Zasady kontroli**

1. Pełny opis jednostki, o którym mowa w art. 63 ust. 1 lit. a), zawiera:
 - a) obiekty wykorzystywane do przyjmowania, przetwarzania i składowania produktów przeznaczonych na paszę dla zwierząt przed i po działaniach ich dotyczących;
 - b) obiekty wykorzystywane do składowania innych produktów używanych do przygotowania pasz;
 - c) obiekty wykorzystywane do składowania produktów do czyszczenia i dezynfekcji;
 - d) w miarę potrzeby, opis mieszanki paszowej, którą podmiot gospodarczy zamierza produkować, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 79/373/EWG, i gatunki lub rodzaj inwentarza żywego, dla którego przeznaczona jest mieszanka paszowa;
 - e) w miarę potrzeby, nazwę materiałów paszowych, które podmiot gospodarczy zamierza przetworzyć.

▼C1

2. Środki określone w art. 63 ust. 1 lit. b), które podmioty gospodarcze podejmują w celu zapewnienia zgodności z zasadami produkcji ekologicznej, muszą obejmować wskazanie środków określonych w art. 26.

▼B

3. Organ ►**C1** kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca stosują te środki do dokonania ogólnej oceny zagrożeń towarzyszących każdej jednostce przetwórczej i do sporządzenia planu kontroli. Ten plan kontroli określa minimalną ilość próbek losowych w zależności od potencjalnych zagrożeń.

*Artykuł 89***Dokumentacja księgowa**

Do celów prawidłowej kontroli działań dokumentacja księgowa określona w art. 66 obejmuje informacje o pochodzeniu, charakterze i ilościach materiałów paszowych, dodatkach, sprzedaży i wyrobach gotowych.

*Artykuł 90***Wizyty kontrolne**

Wizyta kontrolna, o której mowa w art. 65, obejmuje pełną kontrolę fizyczną obiektów. Dodatkowo organ ►**C1** kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca przeprowadzają wizyty ukierunkowane, oparte na ogólnej ocenie potencjalnych zagrożeń niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej.

▼B

Jednostka ►C1 certyfikująca ◄ lub organ ►C1 kontrolny ◄ przykładają szczególną wagę do krytycznych punktów kontroli wskazanych podmiotowi gospodarczemu, w celu ustalenia czy działania nadzoru i sprawdzania są wykonywane prawidłowo.

Wszystkie obiekty używane przez dany podmiot gospodarczy do prowadzenia jego działalności mogą być kontrolowane tak często, jak wymagają tego istniejące zagrożenia.

*ROZDZIAŁ 8**Naruszenia prawa i wymiana informacji**Artykuł 91***Środki stosowane w przypadku podejrzenia naruszeń prawa i nieprawidłowości**

1. Jeśli podmiot gospodarczy uważa lub podejrzewa, że produkt, który wyprodukował, przetworzył, wwiózł lub który został mu dostarczony przez inny podmiot gospodarczy, nie jest zgodny z zasadami rolnictwa ekologicznego, uruchamia on procedury albo usunięcia z tego produktu wszelkich odniesień do ekologicznej metody produkcji albo oddzielenia i oznaczenia produktu. Podmiot gospodarczy może wprowadzić taki produkt do przetwórstwa, pakowania lub do obrotu tylko po wyeliminowaniu tych wątpliwości, chyba że wprowadzi go do obrotu bez odniesienia do ekologicznej metody produkcji. W przypadku pojawienia się takiej wątpliwości podmiot gospodarczy niezwłocznie powiadamia jednostkę certyfikującą lub organ ►C1 kontrolny. ◄ Organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca może wymagać, aby produkt nie był umieszczany na rynku z oznaczeniami dotyczącymi ekologicznej metody produkcji do czasu uzyskania od podmiotu gospodarczego lub z innych źródeł zadowalającej informacji o wyeliminowaniu wątpliwości.

2. Jeżeli organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca posiada uzasadnione podejrzenia, że dany podmiot gospodarczy zamierza wprowadzić do obrotu produkt niezgodny z zasadami produkcji ekologicznej, ale oznaczony odniesieniem do ekologicznej metody produkcji, ten organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca mogą wymagać, aby podmiot gospodarczy tymczasowo nie wprowadzał do obrotu produktu z takim odniesieniem w okresie wyznaczonym przez ten organ ►C1 kontrolny ◄ lub tę jednostkę certyfikującą. Przed podjęciem odnośnej decyzji organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka ►C1 certyfikująca ◄ dają podmiotowi gospodarczemu możliwość zgłoszenia uwag. Decyzję tę uzupełnia się obowiązkiem usunięcia z tego produktu wszelkich odniesień do ekologicznych metod produkcji, o ile organ ►C1 kontrolny ◄ lub jednostka certyfikująca jest pewna, że produkt nie spełnia wymagań produkcji ekologicznej.

Jednakże jeżeli podejrzenie nie potwierdzi się we wspomnianym okresie, decyzja, o której mowa w akapicie pierwszym, jest unieważniana przed upływem tego okresu. Podmiot gospodarczy w pełni współpracuje z jednostką certyfikującą lub organem ►C1 kontrolnym ◄ w celu wyjaśnienia podejrzeń

▼C1

3. Państwa członkowskie podejmują wszelkie środki i sankcje w celu zapobieżenia oszustwom przy stosowaniu oznaczeń, o których mowa w tytule IV rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz w tytule III lub załączniku XI do niniejszego rozporządzenia.

▼ **M9***Artykuł 92***Wymiana informacji pomiędzy organami kontrolnymi, jednostkami certyfikującymi i właściwymi organami**

1. W przypadku gdy podmiot gospodarczy lub jego podwykonawcy są kontrolowani przez różne organy kontrolne lub jednostki certyfikujące, organy kontrolne lub jednostki certyfikujące wymieniają stosowne informacje na temat działań objętych ich kontrolą.

2. W przypadku gdy podmioty gospodarcze lub ich podwykonawcy zmieniają organ kontrolny lub jednostkę certyfikującą, zmiany są bezzwłocznie zgłaszane właściwemu organowi przez zainteresowane organy kontrolne lub jednostki certyfikujące.

Poprzedni organ kontroli lub jednostka certyfikująca przekazuje istotne elementy dokumentacji dotyczącej kontroli przeprowadzonych u danego podmiotu gospodarczego i sprawozdania, o których mowa w art. 63 ust. 2 akapit drugi, kolejnemu organowi kontroli lub jednostce certyfikującej.

Nowy organ kontrolny lub jednostka certyfikująca zapewniają, że niezgodności odnotowane w sprawozdaniu przez poprzedni organ kontrolny lub poprzednią jednostkę certyfikującą zostały usunięte przez podmiot gospodarczy lub są przez niego usuwane.

3. W przypadku gdy podmiot gospodarczy wycofuje się z systemu kontroli, odpowiedni organ kontrolny lub jednostka certyfikująca bezzwłocznie powiadamiają o tym fakcie właściwy organ.

4. Jeżeli organ kontrolny lub jednostka certyfikująca stwierdzają nieprawidłowości lub naruszenia wywierające wpływ na ekologiczny status produktów, zobowiązane są niezwłocznie zawiadomić o tym właściwy organ państwa członkowskiego, przez które zostały wyznaczone lub zatwierdzone zgodnie z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

Wymieniony właściwy organ może z własnej inicjatywy zażądać przedstawienia wszelkich innych informacji dotyczących nieprawidłowości lub naruszeń.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub naruszeń w odniesieniu do produktów podlegających kontroli innych organów kontrolnych lub jednostek certyfikujących powiadamiają one niezwłocznie również te organy lub jednostki.

5. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki i określają udokumentowane procedury w celu umożliwienia wymiany informacji między wszystkimi organami kontrolnymi, które wyznaczyły, lub wszystkimi jednostkami certyfikującymi, które zatwierdziły zgodnie z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w tym procedury wymiany informacji w celu zbadania certyfikatu, o którym mowa w art. 29 ust. 1 wymienionego rozporządzenia.

6. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki i ustanawiają udokumentowane procedury, aby zapewnić, że informacje dotyczące wyników inspekcji i wizyt kontrolnych, o których mowa w art. 65 niniejszego rozporządzenia, są przekazywane agencji płatniczej zgodnie z potrzebami tej agencji, jak przewidziano w art. 33 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 25 z 28.1.2011, s. 8.

▼ **M9***Artykuł 92a***Wymiana informacji pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją**

1. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdza nieprawidłowości lub naruszenia związane ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do produktu pochodzącego z innego państwa członkowskiego i noszącego oznaczenia określone w tytule IV rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz w tytule III lub załączniku XI do niniejszego rozporządzenia, bezzwłocznie powiadamia ono państwo członkowskie, które wyznaczyło organ kontrolny lub zatwierdziło jednostkę certyfikującą, pozostałe państwa członkowskie i Komisję za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdza nieprawidłowości lub naruszenia w zakresie zgodności produktów przywiezionych zgodnie z art. 33 ust. 2 lub 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 z wymogami określonymi w tym rozporządzeniu lub w rozporządzeniu (WE) nr 1235/2008, bezzwłocznie informuje ono o tym pozostałe państwa członkowskie i Komisję za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdza nieprawidłowości lub naruszenia w zakresie zgodności produktów przywiezionych zgodnie z art. 19 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 z wymogami określonymi w tym rozporządzeniu oraz w rozporządzeniu (WE) nr 834/2007, bezzwłocznie powiadamia o tym państwo członkowskie, które wydało zezwolenie, pozostałe państwa członkowskie i Komisję za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. Powiadomienie zostaje przesłane do pozostałych państw członkowskich oraz do Komisji, w przypadku gdy nieprawidłowości lub naruszenia stwierdzono w przypadku produktów, w odniesieniu do których dane państwo członkowskie samo wydało zezwolenie, o którym mowa w art. 19 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008.

4. Państwo członkowskie, które otrzymuje powiadomienie dotyczące produktów niezgodnych z wymogami zgodnie z ust. 1 lub 3, lub państwo członkowskie, które wydało zezwolenie, o którym mowa w art. 19 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, na produkt, w odniesieniu do którego stwierdzono nieprawidłowości lub naruszenia, bada pochodzenie nieprawidłowości lub naruszeń. Podejmuje ono bezzwłocznie odpowiednie działania.

Informuje ono państwo członkowskie, które wysłało powiadomienie, pozostałe państwa członkowskie i Komisję o wynikach dochodzenia i o podjętych działaniach, odpowiadając na pierwotne powiadomienie przez system, o którym mowa w art. 94 ust. 1. Odpowiedź należy przesłać w ciągu 30 dni kalendarzowych od daty pierwotnego powiadomienia.

5. Państwo członkowskie, które przekazało pierwotne powiadomienie, może zwrócić się do odpowiadającego państwa członkowskiego z prośbą o dodatkowe informacje, jeśli zajdzie taka potrzeba. W każdym przypadku po otrzymaniu odpowiedzi lub dodatkowych informacji od powiadomionego państwa członkowskiego państwo członkowskie, które przekazało pierwotne powiadomienie, wprowadza wymagane wpisy i aktualizacje w systemie, o którym mowa w art. 94 ust. 1.

▼ **M9***Artykuł 92b***Publikowanie informacji**

Państwa członkowskie podają w odpowiedni sposób do wiadomości publicznej, łącznie z publikacją w internecie, zaktualizowane wykazy, o których mowa w art. 28 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, zawierające zaktualizowane certyfikaty dotyczące każdego podmiotu gospodarczego, o których mowa w art. 29 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, korzystając ze wzoru określonego w załączniku XII do niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie przestrzegają należycie wymogów dotyczących ochrony danych osobowych ustanowionych w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.

*ROZDZIAŁ 9****Nadzór właściwych organów****Artykuł 92c***Działania nadzorcze w odniesieniu do jednostek certyfikujących**

1. Działania nadzorcze prowadzone przez właściwe organy przekazujące jednostkom certyfikującym zadania związane z kontrolą zgodnie z art. 27 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 koncentrują się na ocenie operacyjnej skuteczności działania tych jednostek certyfikujących, z uwzględnieniem wyników prac krajowej jednostki akredytującej, o której mowa w art. 2 ust. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 ⁽²⁾.

Te działania nadzorcze obejmują ocenę wewnętrznych procedur kontroli jednostek certyfikujących, zarządzanie oraz badanie dokumentacji dotyczącej kontroli w świetle zobowiązań ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 834/2007 oraz weryfikację postępowania w przypadku oraz postępowania w przypadku odwołań i skarg.

2. Właściwe organy wymagają, aby jednostki certyfikujące przedstawiły dokumentację dotyczącą stosowanej przez nie procedury analizy ryzyka.

Procedura analizy ryzyka musi być opracowana w taki sposób, aby:

- a) wynik przeprowadzonej analizy ryzyka stanowił podstawę do określenia intensywności niezapowiedzianych lub zapowiedzianych corocznych inspekcji i wizyt kontrolnych;
- b) przeprowadzano zgodnie z art. 65 ust. 4 dodatkowe wrywkowe wizyty kontrolne u co najmniej 10 % operatorów objętych umową zgodnie z kategorią ryzyka;
- c) co najmniej 10 % wszystkich inspekcji i wizyt kontrolnych przeprowadzanych zgodnie z art. 65 ust. 1 i 4 było niezapowiedzianych;
- d) wyboru podmiotów, które mają zostać poddane niezapowiedzianym inspekcjom i wizytom kontrolnym, dokonywano na podstawie analizy ryzyka oraz aby te wizyty kontrolne planowano w zależności od poziomu ryzyka.

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

▼ **M9**

3. Właściwe organy przekazujące jednostkom certyfikującym zadania związane z kontrolą sprawdzają, czy pracownicy jednostek certyfikujących dysponują wystarczającą wiedzą, łącznie z wiedzą o elementach ryzyka mających wpływ na ekologiczny status produktów, kwalifikacjami, przeszkoleniem i doświadczeniem w zakresie produkcji ekologicznej w ogóle i właściwych przepisów Unii w szczególności, oraz czy stosowane są odpowiednie przepisy dotyczące rotacji inspektorów.

4. Właściwe organy powinny posiadać udokumentowane procedury w zakresie przekazywania zadań jednostkom certyfikującym, zgodnie z art. 27 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, oraz w zakresie nadzoru zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, w odniesieniu do rodzaju informacji, które mają być przekazywane przez jednostki certyfikujące.

*Artykuł 92d***►C4 Katalog ◀ środków w przypadku nieprawidłowości i naruszeń**

Właściwe organy przyjmują i przekazują jednostkom certyfikującym, którym zostały przekazane zadania związane z kontrolą, ►C4 katalog ◀ zawierający co najmniej opis naruszeń i nieprawidłowości wywierających wpływ na ekologiczny status produktów oraz odpowiednich środków, które mają być stosowane przez jednostki certyfikujące w przypadku naruszeń i nieprawidłowości ze strony podmiotów gospodarczych objętych ich kontrolą, które prowadzą produkcję ekologiczną.

Właściwe organy mogą z własnej inicjatywy uwzględnić w ►C4 katalogu ◀ inne istotne informacje.

*Artykuł 92e***Coroczna inspekcja jednostek certyfikujących**

Właściwe organy organizują co roku inspekcję jednostek certyfikujących, którym zostały przekazane zadania związane z kontrolą zgodnie z art. 27 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Do celów corocznej inspekcji właściwy organ bierze pod uwagę wyniki prac krajowej jednostki akredytującej, o której mowa w art. 2 ust. 11 rozporządzenia (WE) nr 765/2008. Podczas corocznej inspekcji właściwy organ weryfikuje w szczególności:

- a) zgodność ze standardową procedurą kontroli przedłożoną przez jednostkę certyfikującą właściwemu organowi zgodnie z art. 27 ust. 6 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
- b) czy jednostka certyfikująca posiada wystarczającą liczbę odpowiednio wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników zgodnie z art. 27 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz czy przeprowadzono szkolenie dotyczące rodzajów ryzyka mających wpływ na ekologiczny status produktów;
- c) czy jednostka certyfikująca posiada i stosuje udokumentowane procedury i wzory w odniesieniu do:
 - (i) rocznej analizy ryzyka, zgodnie z art. 27 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
 - (ii) przygotowania strategii doboru próby na podstawie ryzyka, pobierania próbek i badań laboratoryjnych;

▼ **M9**

- (iii) wymiany informacji z innymi jednostkami certyfikującymi i z właściwym organem;
- (iv) wstępnych i sprawdzających wizyt kontrolnych u podmiotów gospodarczych podlegających ich kontroli;
- (v) stosowania ►C4 katalogu ◄ środków, które mają być stosowane w przypadku naruszeń i nieprawidłowości, i podejmowania działań następczych;
- (vi) przestrzegania wymogów dotyczących ochrony danych osobowych podmiotów znajdujących się pod jego kontrolą, określonych przez państwa członkowskie, w których dany właściwy organ działa, i zgodnie z dyrektywą 95/46/WE.

*Artykuł 92f***Dane dotyczące produkcji ekologicznej w wieloletnich krajowych planach kontroli i w sprawozdaniu rocznym**

Państwa członkowskie zapewniają uwzględnienie w swoich wieloletnich krajowych planach kontroli, o których mowa w art. 41 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, nadzoru nad kontrolą produkcji ekologicznej zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz włączenie danych dotyczących tego nadzoru, zwanych dalej „danymi dotyczącymi produkcji ekologicznej”, do sprawozdania rocznego, o którym mowa w art. 44 rozporządzenia (WE) nr 882/2004. Dane dotyczące produkcji ekologicznej obejmują zagadnienia wymienione w załączniku XIIIb do niniejszego rozporządzenia.

Dane dotyczące produkcji ekologicznej opierają się na informacjach dotyczących kontroli przeprowadzonych przez jednostki certyfikujące lub organy kontrolne oraz audytów przeprowadzanych przez właściwy organ.

Poczynając od roku 2015, w odniesieniu do danych za rok 2014 dane przedstawiane są zgodnie z wzorami określonymi w załączniku XIIIc do niniejszego rozporządzenia.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić dane dotyczące produkcji ekologicznej w formie rozdziału dotyczącego produkcji ekologicznej w swoim krajowym planie kontroli i sprawozdaniu rocznym.

▼ **B**

TYTUŁ V

PRZEKAZYWANIE INFORMACJI KOMISJI, PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*ROZDZIAŁ 1****Przekazywanie informacji Komisji****Artykuł 93***Informacje statystyczne**

1. Do pierwszego lipca każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji za pomocą systemu komputerowego umożliwiającego elektroniczną wymianę dokumentów i informacji udostępnianego przez Komisję (DG Eurostat) roczne informacje statystyczne dotyczące produkcji ekologicznej, o których mowa w art. 36 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007.

▼ B

2. Informacje statystyczne, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności następujące dane:

- a) liczbę producentów, przetwórców, importerów i eksporterów prowadzących działalność zgodną z zasadami ekologicznymi;
- b) wielkość produkcji z upraw ekologicznych oraz powierzchnię upraw podczas konwersji oraz objętych produkcją ekologiczną;
- c) liczbę ekologicznych zwierząt gospodarskich oraz ilość ekologicznych produktów ► **C1** pochodzenia zwierzęcego; ◀
- d) dane dotyczące ekologicznej produkcji przemysłowej według rodzajów działalności;

▼ M2

- e) liczbę jednostek ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury;
- f) wielkość ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury;
- g) opcjonalnie, liczbę jednostek oraz wielkość produkcji ekologicznych wodorostów morskich.

▼ B

3. Do celów przekazywania informacji statystycznych, o których mowa w ust. 1 i 2, państwa członkowskie wykorzystują wspólny punkt wprowadzania danych udostępniany przez Komisję (DG Eurostat).

4. Przepisy dotyczące charakterystyk danych statystycznych i metadanych są określone w kontekście wspólnotowego programu statystycznego na podstawie modeli lub kwestionariuszy dostępnych przez systemy, o których mowa w ust. 1.

*Artykuł 94***Inne informacje**

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji następujące informacje za pomocą systemu komputerowego umożliwiającego elektroniczną wymianę dokumentów i informacji udostępnianego przez Komisję (DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich) na potrzeby informacji innych niż informacje statystyczne:

▼ M17

- a) do dnia 30 czerwca 2017 r. informacje, o których mowa w art. 35 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w tym adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej, a następnie ich ewentualne zmiany;
- b) do dnia 30 czerwca 2017 r. informacje, o których mowa w art. 35 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w tym adres, adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej, a następnie ich ewentualne zmiany;

▼ B

- c) do dnia 1 lipca każdego roku wszelkie inne informacje wymagane lub potrzebne na podstawie niniejszego rozporządzenia;

▼ M7

- d) w ciągu 1 miesiąca od ich zatwierdzenia informacje o wyjątkach zastosowanych przez państwa członkowskie na mocy art. 47 akapit pierwszy lit. c) i e);

▼M17

- e) do dnia 30 czerwca 2017 r. nazwę, adres, adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej odpowiednich właściwych organów państwa członkowskiego zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, a następnie ich ewentualne zmiany.

▼B

2. Dane są przekazywane, wprowadzane oraz uaktualniane w systemie określonym w ust. 1 w ramach odpowiedzialności właściwego organu określonego w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, bądź przez sam organ, bądź przez jednostkę, której przekazano tą funkcję.

3. Przepisy dotyczące charakterystyk danych i metadanych są określone na podstawie modeli lub kwestionariuszy dostępnych przez systemy, o których mowa w ust. 1

*ROZDZIAŁ 2**Przepisy przejściowe i końcowe**Artykuł 95***Środki przejściowe**

1. W okresie przejściowym kończącym się dnia 31 grudnia 2010 r. było można trzymać na uwięzi w budynkach istniejących już przed dniem 24 sierpnia 2000 r., pod warunkiem że zwierzęta mają zapewniony regularny ruch, a chów odbywa się zgodnie z wymaganiami dobrostanu zwierząt, na wygodnie wyścielanych stanowiskach, jak również pod indywidualną opieką, i pod warunkiem że właściwy organ dopuszcza tę metodę utrzymania. Właściwe organy mogą nadal zezwalać na ten środek na wniosek indywidualnego podmiotu gospodarczego w sprawie stosowania tego środka w ograniczonym okresie kończącym się przed dniem 31 grudnia 2013, dodatkowo pod warunkiem że co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane będą wizyty kontrolne, o których mowa w art. 65 ust. 1.

2. Właściwy organ może zezwolić w przejściowym okresie kończącym się dnia 31 grudnia 2010 r. na przyznanie gospodarstwom ►C1 produkcji zwierzęcej ◄ odstępstw w odniesieniu do warunków w pomieszczeniach inwentarskich oraz obsady zwierząt na podstawie derogacji określonej w części B pkt 8.5.1 załącznika I rozporządzenia (EWG) nr 2092/91. Podmioty gospodarcze korzystające z tego przedłużenia przedkładają organowi ►C1 kontrolnemu ◄ lub jednostce certyfikującej plan zawierający opis rozwiązań mających na celu zapewnienie zgodności z zasadami produkcji ekologicznej do końca okresu przejściowego. Właściwe organy mogą nadal zezwalać na ten środek na wniosek indywidualnego podmiotu gospodarczego w sprawie stosowania tego środka w ograniczonym okresie kończącym się przed dniem 31 grudnia 2013, dodatkowo pod warunkiem że co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane będą wizyty kontrolne, o których mowa w art. 65 ust. 1.

3. W okresie przejściowym kończącym się dnia 31 grudnia 2010 r. końcowa faza tuczu owiec i świń przeznaczonych na produkcję mięsa, zgodnie z pkt 8.3.4 załącznika I.B do rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 może odbywać się w pomieszczeniu, pod warunkiem że co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane będą wizyty kontrolne, o których mowa w art. 65 ust. 1.

4. Kastracja prosiąt może być przeprowadzana bez stosowania znieczulenia lub analgezji w okresie przejściowym upływającym dnia 31 grudnia 2011 r.

▼B

5. Do czasu wprowadzenia szczegółowych zasad przetwórstwa karmy dla zwierząt domowych stosuje się przepisy krajowe lub, w razie ich braku, własne normy przyjęte lub uznane przez dane państwa członkowskie.

▼M2

6. Do celów art. 12 ust. 1 lit. j) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i do czasu włączenia określonych substancji zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia, można stosować wyłącznie produkty dozwolone przez właściwy organ.

▼C1

7. Zezwolenia na stosowanie składników nieekologicznych pochodzenia rolniczego udzielone przez państwa członkowskie na mocy rozporządzenia (EWG) nr 207/93 można uważać za udzielone na mocy niniejszego rozporządzenia. Jednakże zezwolenia udzielone zgodnie z art. 3 ust. 6 rozporządzenia (EWG) nr 207/93 tracą moc z dniem 31 grudnia 2009 r.

▼B

8. W okresie przejściowym upływającym dnia 1 lipca 2010 r. podmioty gospodarcze mogą nadal stosować etykietowanie zgodne z przepisami rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 w odniesieniu do:

- (i) systemów obliczania procentowej zawartości ekologicznych składników żywności;
- (ii) numeru ►C1 identyfikacyjnego ◄ i/lub nazwy organu ►C1 kontrolnego ◄ lub jednostki certyfikującej.

▼M3

9. Zapasy produktów wytwarzanych, pakowanych i etykietowanych przed dniem 1 lipca 2010 r. zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 lub rozporządzeniem (WE) nr 834/2007 mogą być nadal wprowadzane do obrotu z oznakowaniem zawierającym określenia odnoszące się do produkcji ekologicznej, do wyczerpania zapasów.

10. Opakowania zgodne z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 lub rozporządzeniem (WE) nr 834/2007 mogą być nadal stosowane do produktów wprowadzanych do obrotu z oznakowaniem zawierającym określenia odnoszące się do produkcji ekologicznej do dnia 1 lipca 2012 r., jeżeli produkty te spełniają wymogi rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

▼M7

10a. W odniesieniu do produktów z sektora wina okres przejściowy, o którym mowa w ust. 8, wygasa w dniu 31 lipca 2012 r.

Zapasy wina wyprodukowanego przed dniem 31 lipca 2012 r. zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 lub z rozporządzeniem (WE) nr 834/2007 mogą być nadal wprowadzane do obrotu aż do wyczerpania zapasów oraz pod warunkiem spełnienia następujących wymogów dotyczących etykietowania:

- a) wspólnotowe logo produkcji ekologicznej, o którym mowa w art. 25 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, od dnia 1 lipca 2010 r. określane mianem „unijnego logo produkcji ekologicznej”, można stosować pod warunkiem, że proces produkcji wina jest zgodny z tytułem II rozdział 3a niniejszego rozporządzenia;
- b) podmioty stosujące „unijne logo produkcji ekologicznej” przechowują zarejestrowaną dokumentację przez okres co najmniej 5 lat po wprowadzeniu wina uzyskanego z ekologicznych winogron do obrotu, w tym dowody dotyczące odpowiednich ilości wina w litrach, w podziale na kategorię wina i rok;

▼ M7

- c) w przypadku gdy dowody, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu, nie są dostępne, wino może być etykietowane jako „wino z ekologicznych winogron”, o ile jest zgodne z wymogami niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem wymogów określonych w tytule II rozdział 3a;
- d) wino etykietowane jako „wino z ekologicznych winogron” nie może nosić „unijnego logo produkcji ekologicznej”.

▼ M2

11. W okresie wygasającym z dniem ► **M11** 1 stycznia 2015 r. ◀ właściwy organ może zezwolić jednostkom produkcji zwierząt akwakultury i wodorostów morskich, które powstały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia i prowadziły produkcję zgodnie z krajowymi zasadami produkcji ekologicznej, na zachowanie statusu ekologicznych w okresie dostosowywania się do przepisów niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem, że wody nie są zanieczyszczone substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej. Producenci, którzy chcą skorzystać z tego środka, muszą zgłosić właściwemu organowi przedmiotowe urządzenia, stawy rybne, klatki i miejsca uprawy wodorostów.

▼ B*Artykuł 96***Utrata mocy obowiązującej**

Rozporządzenia (EWG) nr 207/93, (WE) nr 223/2003 i (WE) nr 1452/2003 tracą moc.

Odniesienia do rozporządzeń, które utraciły moc i rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 rozumiane są jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia i są odczytywane zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku XIV.

*Artykuł 97***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2009 r.

Jednakże art. 27 ust. 2 lit. a) oraz art. 58 stosuje się od dnia 1 lipca 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼ B**ZAŁĄCZNIK I****▼ M2**

Nawozy, środki poprawiające właściwości gleby oraz substancje odżywcze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 6d ust. 2

▼ B

Uwagi:

A: dopuszczone na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 i przeniesione poprzez art. 16 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

B: dopuszczone na mocy rozporządzenia (WE) nr 834/2007

▼ M2

Dopuszczenie	Nazwa Produkty złożone lub produkty zawierające jedynie materiały wymienione poniżej	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Obornik	Produkt zawierający mieszaninę odchodów zwierzęcych i materii roślinnej (ściółka dla zwierząt) Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego

▼ B

A	Suchy obornik i odwodniony nawóz od drobiu	Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego
A	Kompostowane odchody zwierzęce, w tym nawóz od drobiu i przekompostowany obornik	Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego
A	Płynne odchody zwierzęce	Używane po kontrolowanej fermentacji lub odpowiednim rozcieńczeniu Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego

▼ M13

B	Przekompostowana lub sfermentowana mieszanina odpadów z gospodarstw domowych	Produkt otrzymywany z segregowanych w gospodarstwach domowych odpadów, poddanych kompostowaniu lub beztlenowej fermentacji do produkcji biogazu Jedynie roślinne i zwierzęce odpady z gospodarstw domowych Jedynie produkowane w zamkniętym i monitorowanym systemie gromadzenia odpadów, zatwierdzonym przez państwo członkowskie Dopuszczalne stężenie w mg/kg suchej substancji: kadm: 0,7; miedź: 70; nikiel: 25; ołów: 45; cynk: 200; rtęć: 0,4; chrom (całkowity): 70; chrom (VI): niewykrywalny
---	--	--

▼ B

A	Torf	Użycie ograniczone do ogrodnictwa (ogrodnictwo towarowe, uprawa roślin ozdobnych, sadownictwo, szkółki)
A	Odpady poprodukcyjne z hodowli grzybów	Początkowy skład podłoża ogranicza się do produktów z niniejszego załącznika
A	Odchody dżdżownic (Wermikompost) i owadów	
A	Guano	

▼ **B**

Dopuszczenie	Nazwa Produkty złożone lub produkty zawierające jedynie materiały wymienione poniżej	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Przekompostowana lub sfermentowana mieszanina resztek substancji roślinnych	Produkt otrzymany z mieszaniny resztek roślinnych poddanych kompostowaniu lub fermentacji beztlenowej do produkcji biogazu

▼ **M13**

B	Produkt pofermentacyjny z produkcji biogazu zawierający produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego poddane fermentacji z materiałami pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego wymienionymi w niniejszym załączniku	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego (w tym produkty uboczne pochodzące od dzikich zwierząt) kategorii 3 oraz treść przewodu pokarmowego kategorii 2 (kategorie 2 i 3 zdefiniowano w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009) ⁽²⁾ nie mogą pochodzić z chowu przemysłowego Procesy muszą być zgodne z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 142/2011 ⁽³⁾ Nie stosować na jadalnych częściach roślin uprawnych
---	--	--

B	Produkty i produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, jak poniżej: mączka z krwi mączka z kopyt mączka rogowa mączka kostna lub mączka kostna odklejona mączka rybna mączka mięsna mączka z piór, włosów i skóry wełna sierść (1) włosy produkty mleczarskie hydrolizat białkowy (2)	(1) Maksymalne stężenie chromu (VI) w mg/kg suchej masy: niewykrywalne (2) Nie stosować na jadalnych częściach roślin uprawnych
---	---	--

▼ **B**

A	Produkty i produkty uboczne pochodzenia roślinnego użyte jako nawozy	Na przykład: wyciąg z nasion roślin oleistych, łuska ziarna kakaowego, sól kukurydzy
A	Wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich	O ile bezpośrednio otrzymane z: (i) procesów fizycznych, włączając dehydratację, zamrażanie i mielenie; (ii) ekstrakcji wodnej lub wodnych roztworów kwasów lub zasad; (iii) fermentacji
A	Trociny i wióry drzewne	Drewno niepoddane chemicznemu przetworzeniu po ścięciu
A	Przekompostowana kora	Drewno niepoddane chemicznemu przetworzeniu po ścięciu
A	Popiół drzewny	Z drewna niepoddanego chemicznemu przetworzeniu po ścięciu

▼B

Dopuszczenie	Nazwa Produkty złożone lub produkty zawierające jedynie materiały wymienione poniżej	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Drobno mielony fosfat	Produkt określony w pkt 7 załącznika IA.2. do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ w sprawie nawozów, 7 Zawartość kadmu mniejsza lub równa 90 mg/kg P ₂ O ₅
A	Fosforan glinowo-wapniowy	Produkt określony w pkt 6 załącznika IA.2 do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Zawartość kadmu mniejsza lub równa 90 mg/kg Użycie ograniczone do podstawowych gleb (pH > 7,5)
A	Podstawowy żużel	Produkty określone w pkt 1 załącznika IA.2 do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Surowa sól potasowa lub kainit	Produkty określone w pkt 1 załącznika IA.3 do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Siarczan potasu możliwie zawierający sól magnezu	Produkt uzyskiwany z surowych soli pota- sowych w drodze procesu fizycznego wydobycia oraz możliwie zawierający także sole magnezu
A	Wywar gorzelniczy i ekstrakt z wywaru gorzelniczego	Z wyjątkiem wywaru gorzelniczego amonowego
A	Węglan wapnia (kreda, margiel, mielony wapń, ameliorant bretoński, (maerl), kreda fosforowa)	Wyłącznie pochodzenia naturalnego
A	Węglan magnezu i wapnia	Wyłącznie pochodzenia naturalnego np. kreda magnezowa, mielony wapń magnezowy, wapień
A	Siarczan magnezowy (kizeryt)	Wyłącznie pochodzenia naturalnego
A	Roztwór chlorku wapnia	Opryskiwanie dolistne jabłoni po stwierdzeniu niedoboru wapnia
A	Siarczan wapnia (gips)	Produkty określone w pkt 1 załącznika ID rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Wyłącznie pochodzenia naturalnego
A	Wapno przemysłowe uzyskiwane w produkcji cukru	Produkt uboczny produkcji cukru z buraków cukrowych
A	Wapno przemysłowe uzyskiwane w produkcji soli próżniowej	Produkt uboczny uzyskiwany w produkcji soli próżniowej z solanki znajdującej w górach
A	Siarka elementarna	Produkty określone w załączniku ID.3 rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Pierwiastki śladowe	Mikroelementy nieorganiczne wymienione w części E załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003

▼B

Dopuszczenie	Nazwa Produkty złożone lub produkty zawierające jedynie materiały wymienione poniżej	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Chlorek sodowy	Wyłącznie sól kopalniana
A	Mączka mineralna (skalna) i glinki	
▼M13	B	Leonardyt (surowy osad organiczny bogaty w kwasy humusowe)
	B	Chityna (polisacharyd uzyskiwany z pancerzy skorupiaków)
	B	Bogaty w substancje organiczne osad denny zbiorników słodkowodnych, powstały w warunkach beztlenowych (np. sapropel)

Jedynie w przypadku, gdy uzyskiwany jest jako produkt uboczny przemysłu wydobywczego

Jedynie w przypadku, gdy uzyskiwana jest w ramach zrównoważonej eksploatacji zgodnie z definicją w art. 3 lit. e) rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 ⁽⁴⁾ lub z akwakultury ekologicznej.

Jedynie osady organiczne, które są produktami ubocznymi gospodarowania zbiornikami słodkowodnymi lub są wydobyte z dawnych terenów słodkowodnych

W stosownych przypadkach wydobywanie należy prowadzić w taki sposób, aby miało ono jak najmniejszy wpływ na system wodny

Jedynie osady pochodzące ze źródeł wolnych od zanieczyszczeń pestycydami, trwałych zanieczyszczeń organicznych i substancji ropopodobnych

Dopuszczalne stężenie w mg/kg suchej masy:
kadm: 0,7; miedź: 70; nikiel: 25; ołów: 45;
cynk: 200; rtęć: 0,4; chrom (całkowity): 70;
chrom (VI): niewykrywalny

▼B

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 21.11.2003, s. 1.

► **M13** ⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy (Dz.U. L 54 z 26.2.2011, s. 1). ◀

► **M13** ⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 358 z 31.12.2012, s. 59). ◀

▼ M16

ZAŁĄCZNIK II

Pestycydy – produkty, o których mowa w art. 5 ust. 1

Wszystkie substancje wymienione w niniejszym załączniku muszą spełniać co najmniej warunki stosowania określone w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 ⁽¹⁾. Bardziej restrykcyjne warunki stosowania w produkcji ekologicznej zostały określone w drugiej kolumnie każdej tabeli.

1. Substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego

Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
Azadyrachtyna uzyskiwana z <i>Azadirachta indica</i> (miodla indyjska)	
Substancje podstawowe	Tylko te substancje podstawowe w rozumieniu art. 23 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 ⁽¹⁾ , które są objęte definicją „środka spożywczego” zawartą w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ oraz są pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego. Substancje, które nie są stosowane jako środki chwastobójcze, lecz tylko do zwalczania szkodników i chorób.
Wosk pszczeli	Wyłącznie jako maść ogrodnicza/chroniąca rany.
Hydrolizat białkowy z wyłączeniem żelatyny	
Laminaryna	Brunatnice pochodzą z ekologicznej uprawy zgodnie z art. 6d lub ze zrównoważonych zbiorów zgodnie z art. 6c.
Feromony	Tylko w pułapkach i dozownikach.
Oleje roślinne	Dozwolone wszystkie zastosowania z wyjątkiem jako środki chwastobójcze.
Pyretryny otrzymywane ze złocienia dalmatyńskiego (<i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>)	
Pyretroidy (wyłącznie deltametryna lub lambda-cyhalotryna)	Tylko w pułapkach zawierających określone środki wabiące; tylko przeciwko <i>Batrocera oleae</i> i <i>Ceratitis capitata</i> Wied.
Gorzknia otrzymana z <i>Quassia amara</i>	Wyłącznie jako środek owadobójczy i odstraszający owady.
Środki odstraszające zapachem, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego/tłuszcz owczy	Stosować jedynie na niejadalnych częściach roślin uprawnych i w miejscach, gdzie uprawy nie są spożywane przez owce lub kozy.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 540/2011 z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 w odniesieniu do wykazu zatwierdzonych substancji czynnych (Dz.U. L 153 z 11.6.2011, s. 1).

▼ **M16****2. Mikroorganizmy lub substancje produkowane przez mikroorganizmy**

Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
Mikroorganizmy	Nie pochodzące z GMO.
Spinosad	

3. Substancje inne niż wymienione w sekcji 1 i 2

Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki lub ograniczenia użycia
Krzemian glinu (kaolin)	
Wodorotlenek wapnia	Jeżeli stosowany jako środek grzybobójczy, to tylko w przypadku drzew owocowych, łącznie ze szkółkami, do zwalczania <i>Nectria galligena</i> (rak drzew owocowych).
Dwutlenek węgla	
Związki miedzi w postaci: wodorotlenku miedzi, tlenochloru miedzi, tlenku miedzi, cieczy bordoskiej i trójsasadowego siarczynu miedzi	Maksymalnie do 6 kg miedzi na hektar rocznie. W odniesieniu do upraw wieloletnich państwa członkowskie mogą na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego dopuścić przekroczenie w danym roku limitu zawartości miedzi wynoszącego 6 kg, pod warunkiem że średnia rzeczywiste zastosowana ilość w okresie 5 lat obejmującym dany rok oraz 4 wcześniejsze lata nie przekracza 6 kg.
Etylen	
Kwasy tłuszczowe	Dozwolone wszystkie zastosowania z wyjątkiem jako środki chwastobójcze.
Ortofosforan żelaza (III)	Preparaty przeznaczone do spryskiwania powierzchni między roślinami uprawnymi.
Diatomit (ziemia okrzemkowa)	
Siarczan wapnia (wielosiarczek wapnia)	
Olej parafinowy	
Wodorowęglan potasu (diwęglan potasu)	
Piasek kwarcowy	
Siarka	

ZAŁĄCZNIK III

Minimalna powierzchnia pomieszczeń i przestrzeni otwartych oraz inne cechy pomieszczeń odpowiednie dla różnych gatunków i rodzajów produkcji, których mowa w art. 10 ust. 4

1. Bydło, koniowate, owce, kozy i świnie

	Powierzchnia pomieszczeń (wewnętrzna netto dostępna dla zwierząt)		Powierzchnia wybiegu, z wyłączeniem pastwisk (zewnątrzna)
	Minimalna waga żywa (kg)	m ² /sztukę	m ² /sztukę
Bydło przeznaczone do rozrodu i opasowe oraz koniowate	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	powyżej 350	5, minimum 1 m ² /100 kg	3,7, minimum 0,75 m ² /100 kg
Krowy mleczne		6	4,5
Buhaje hodowlane		10	30
Owce i kozy		1,5 owca/koza	2,5
		0,35 jagnię/koźlę	0,5
Maciory z prosiętami do 40 dnia życia		7,5 dla maciory	2,5
Tuczniki	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
	powyżej 110 kg	1,5	1,2
Prosięta	powyżej 40 dnia życia i do 30 kg	0,6	0,4
Świnie przeznaczone do rozrodu		2,5/samica	1,9
		6/samiec W przypadku gdy kojce są wykorzy- stywane do natu- ralnego zapłodnienia: 10 m ² /samiec	8,0

▼B**2. Drób**

	Powierzchnia pomieszczeń (wewnętrzna netto dostępna dla zwierząt)			Powierzchnia wybiegu (ilość metrów ² dostępnych rotacyjnie na sztukę)
	Liczba ptaków/m ²	długość grzędy w cm/sztukę	gniazdo	
Kury nioski	6	18	7 niosek na gniazdo lub w przypadku wspólnego gniazda 120 cm/ptaka	4, z zachowaniem limitu 170 kg N/ha/rok
Drób do tuczu (w stacjonarnym kurniku)	10, maksymalnie 21 kg wagi żywej/m ²	20 (tylko dla perliczek)		4 – broilery i perliczki 4,5 – kaczki 10 – indyki 15 – gęsi dla wszystkich tych gatunków z zachowaniem limitu 170 kg N/ha/rok
Drób do tuczu w ruchomych kojcach	16 ⁽¹⁾ w ruchomych kurnikach oraz maksymalnie 30 kg żywej wagi/m ²			2,5 z zachowaniem limitu 170 kg N/ha/rok

⁽¹⁾ Tylko w przypadku ruchomych kurników o powierzchni podłogi nieprzekraczającej 150 m², niezamykanych na noc.

ZAŁĄCZNIK IV

Maksymalna liczba zwierząt na hektar określona w art. 15 ust. 2

Klasa lub gatunek	Maksymalna liczba zwierząt na ha odpowiadająca 170 kg N/ha/rok
Koniowate w wieku powyżej szóstego miesiąca życia	2
Cielęta opasowe	5
Pozostałe zwierzęta zaliczane do bydła w wieku poniżej jednego roku	5
Byki w wieku od jednego roku do dwóch lat	3,3
Jałówki w wieku od jednego roku do dwóch lat	3,3
Byki dwuletnie i starsze	2
Jałówki przeznaczone do rozrodu	2,5
Jałówki na opas	2,5
Krowy mleczne	2
Krowy mleczne wycofane ze stada	2
Pozostałe krowy	2,5
Samice królików hodowlanych	100
Owce maciorki	13,3
Kozy	13,3
Prosięta	74
Maciory	6,5
Tuczniki	14
Pozostałe świnię	14
Brojlery	580
Kury nioski	230

▼ **M8**

ZAŁĄCZNIK V

Materiały paszowe, o których mowa w art. 22 lit. d), art. 24 ust. 2 i art. 25m ust. 1

▼ **M13**

1. MATERIAŁY PASZOWE POCHODZENIA MINERALNEGO

A	Wapienne muszle morskie	
A	Kwaśny węglan wapnia z alg morskich (maerl)	
A	Czerwone wapienne algi	
A	Glukonian wapnia	
A	Węglan wapnia	
A	Odfloorowany fosforan monowapniowy	
A	Odfloorowany fosforan diwapniowy	
A	Tlenek magnezu (magnez bezwodny)	
A	Siarczan magnezu	
A	Chlorek magnezu	
A	Węglan magnezu	
A	Fosforan wapniowo-magnezowy	
A	Fosforan magnezu	
A	Fosforan jednosodowy	
A	Fosforan wapniowo-sodowy	
A	Chlorek sodu	
A	Wodorowęglan sodu	
A	Węglan sodu	
A	Siarczan sodu	
A	Chlorek potasu	

▼ **M8**

2. INNE MATERIAŁY PASZOWE

Produkty (uboczne) fermentacji mikroorganizmów, których komórki inaktywowano lub zabito:

A	<i>Saccharomyces cerevisiae</i>	
A	<i>Saccharomyces carlsbergiensis</i>	

▼ **M16***ZAŁĄCZNIK VI***Dodatki paszowe stosowane w żywieniu zwierząt, o których mowa w art. 22 lit. g), art. 24 ust. 2 i art. 25m ust. 2**

Dodatki paszowe wymienione w niniejszym załączniku muszą być zatwierdzone na mocy rozporządzenia (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.

1. DODATKI TECHNOLOGICZNE**a) *Konserwanty***

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
E 200	Kwas sorbinowy	
E 236	Kwas mrówkowy	
E 237	Mrówczan sodu	
E 260	Kwas octowy	
E 270	Kwas mlekowy	
E 280	Kwas propionowy	
E 330	Kwas cytrynowy	

b) *Przeciwutleniacze*

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
1b306(i)	Ekstrakty tokoferolu z olejów roślinnych	
1b306(ii)	Bogate w tokoferol (w postaci delta) ekstrakty z olejów roślinnych	

c) *Emulgatory, stabilizatory, zagęszczacze i substancje żelujące*

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
E 322	Lecytyny	Wyłącznie pochodzące z surowców ekologicznych. Stosowanie ograniczone do pasz dla zwierząt akwakultury.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt (Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 29).

▼ **M16**d) *Spojwa i środki przeciwbrylające*

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
E 535	Żelazocyjanek sodu	Maksymalna dawka wynosząca 20 mg/kg NaCl obliczona jako anion heksacyjanożelazanu.
E 551b	Krzemionka koloidalna	
E 551c	Diatomit (ziemia okrzemkowa, oczyszczona)	
1m558i	Bentonit	
E 559	Glinki kaolinowe, bez azbestu	
E 560	Naturalne mieszanki stearynów i chlorynu	
E 561	Wermikulit	
E 562	Sepiolit	
E 566	Natrolit-fonolit	
1g568	Klinoptylolit pochodzenia osadowego	
E 599	Perlit	

e) *Dodatki do kiszonki*

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
1k	Enzymy i mikroorganizmy	Stosowanie ograniczone do produkcji kiszonki, gdy warunki pogodowe nie pozwalają na właściwą fermentację.

2. DODATKI SENSORYCZNE

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
2b	Substancje aromatyzujące	Wyłącznie ekstrakty z produktów rolnych.

▼ **M16**

3. DODATKI DIETETYCZNE

a) *Witaminy, pro-witaminy i chemicznie dobrze zdefiniowane substancje o podobnym działaniu*

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
3a	Witaminy i prowitaminy	— Pochodzące z produktów rolnych. — W przypadku zwierząt z żołądkiem jednokomorowym i zwierząt akwakultury stosować można wyłącznie witaminy pochodzenia syntetycznego identyczne z witaminami pozyskanymi z produktów rolnych. — W przypadku przeżuwaczy stosować można wyłącznie syntetyczne witaminy A, D i E identyczne z witaminami pozyskanymi z produktów rolnych, pod warunkiem wcześniejszego dopuszczenia przez państwa członkowskie w oparciu o ocenę możliwości uzyskania przez ekologiczne przeżuwacze niezbędnych ilości wymienionych witamin w dawkach pokarmowych.

b) *Mieszanki pierwiastków śladowych*

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
E1 Żelazo	Tlenek żelaza(III) Węglan żelaza(II) Siarczan żelaza(II), siedmiowodny Siarczan żelaza(II), jednowodny	
3b201	Jodek potasu	
3b202	Jodan wapnia, bezwodny	
3b203	Powlekany, granulowany jodan wapnia, bezwodny	
3b301	Octan kobaltu(II), czterowodny	
3b302	Węglan kobaltu(II)	
3b303	Wodorotlenek węgla (2:3) kobaltu(II), jednowodny	
3b304	Powlekany, granulowany węglan kobaltu(II)	
3b305	Siarczan kobaltu(II), siedmiowodny	

▼ **M16**

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
E4 Miedź 3b409	Zasadowy węglan miedzi, jednowodny Tlenek miedzi Siarczan miedzi, pięciowodny Trihydroksychlorek dimiedzi (TBCC)	
E5 Mangan	Tlenek manganu(II) Siarczan manganu(II), jednowodny Węglan manganu(II)	
E6 Cynk 3b609	Tlenek cynku Siarczan cynku, jednowodny Siarczan cynku, siedmiowodny Hydroksychlorek cynku, jednowodny (TBZC)	
E7 Molibden	Molibdenian sodu	
E8 Selen 3b8.10, 3b8.11, 3b8.12, 3b813 i 3b817	Selenian(IV) sodu Selenian(VI) sodu Drożdże inaktywowane wzbogacone selenem	

4. DODATKI ZOOTECHNICZNE

Numer identyfikacyjny lub grupa funkcjonalna	Substancja	Opis, warunki stosowania
4a, 4b, 4c i 4d	Enzymy i mikroorganizmy w kategorii „dodatki technologiczne”	

▼ **M2***ZAŁĄCZNIK VII***Produkty do czyszczenia i dezynfekowania**

1. Produkty do czyszczenia i dezynfekowania budynków i urządzeń do produkcji zwierzęcej, o których mowa w art. 23 ust. 4:
 - Mydło potasowe i sodowe
 - Woda i para wodna
 - Mleko wapienne
 - Wapno
 - Wapno palone
 - Podchloryn sodu (np. pod postacią wybielacza w płynie)
 - Soda kaustyczna
 - Potaż żrący
 - Nadtlenek wodoru
 - Naturalne wyciągi roślinne
 - Kwasy cytrynowy, nadctowy, mrówkowy, mlekowy, szczawiowy i octowy
 - Alkohol
 - Kwas azotowy (wyposażenie mleczarni)
 - Kwas (orto)fosforowy(V) (wyposażenie mleczarFormaldehdydni)
 - Formaldehyd
 - Środki myjące i dezynfekujące do dojarek i urządzeń mleczarskich
 - Węglan sodu

▼ **M15**

2. Produkty do czyszczenia i dezynfekowania w produkcji zwierząt akwakultury i wodorostów morskich, o których mowa w art. 6e ust. 2, art. 25s ust. 2 i art. 29a.
 - 2.1 Z zastrzeżeniem zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi, o których mowa w art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, a w szczególności z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 ⁽¹⁾, produkty używane do czyszczenia i dezynfekowania sprzętu i urządzeń, jeżeli nie ma w nich zwierząt akwakultury, mogą zawierać następujące substancje czynne:
 - ozon
 - podchloryn sodu
 - podchloryn wapnia
 - wodorotlenek wapnia
 - tlenek wapnia
 - soda kaustyczna
 - alkohol
 - siarczan miedzi: tylko do dnia 31 grudnia 2015 r.
 - nadmanganian potasu
 - ciasto z nasion herbaty z naturalnych nasion *Camellia* (użycie ograniczone do produkcji krewetek)
 - mieszanki nadtlenomonosiarczanu potasu i chlorku sodu do produkcji kwasu podchlorawego.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1).

▼ M15

2.2 Z zastrzeżeniem zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi, o których mowa w art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, a w szczególności z przepisami rozporządzenia (UE) nr 528/2012 oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/82/WE ⁽¹⁾, produkty używane do czyszczenia i dezynfekowania sprzętu i urządzeń, zarówno kiedy nie ma w nich zwierząt akwakultury, jak i kiedy są one obecne, mogą zawierać następujące substancje czynne:

- wapień (węglan wapnia) do kontroli odczynu pH
- dolomit do korygowania odczynu pH (użycie ograniczone do produkcji krewetek)
- chlorek sodu
- nadtlenek wodoru
- nadwęglan sodu
- kwasy organiczne (kwas octowy, kwas mlekowy, kwas cytrynowy)
- kwas humusowy
- kwasy peroksooctowe
- kwasy peroctowy i peroktanowy
- jodofory (jedynie w obecności jaj).

⁽¹⁾ Dyrektywa 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 1).

▼ B

ZAŁĄCZNIK VIII

▼ M1

Niektóre produkty i substancje używane do produkcji przetworzonej żywności ekologicznej, drożdży i produktów drożdżowych określone w art. 27 ust. 1 lit. a) i art. 27a lit. a)

▼ M16▼ B

SEKCJA A – DODATKI DO ŻYWNOSCI, W TYM ICH NOŚNIKI

Do celów obliczeń określonych w art. 23 ust. 4 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 dodatki do żywności wymienione w kolumnie numeru ► C1 identyfikacyjnego ◀ oznaczone gwiazdką należy uwzględniać jako składniki pochodzenia rolniczego.

► <u>M16</u> — ◀	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
► <u>M16</u> — ◀	E 153	Węgiel drzewny		X	Ser kozi z popiołem Ser Morbier
► <u>M16</u> — ◀	E 160b*	Annato, biksyna, norbiksyna		X	Ser Red Leicester Ser Double Gloucester Ser Cheddar Ser Mimolette
► <u>M16</u> — ◀	E 170	Węglan wapnia	X	X	Nie stosować do barwienia lub wzbogacania produktów w wapń
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 220	Dwutlenek siarki	X	X (wyłącznie w odniesieniu do miodu pitnego)	W winach owocowych (*) i miodzie pitnym z cukrem i bez dodatku cukru: 100 mg (**) ◀
	► <u>M16</u> E 224	Pirosiarczyn potasu	X	X (wyłącznie w odniesieniu do miodu pitnego)	W winach owocowych (*) i miodzie pitnym z cukrem i bez dodatku cukru: 100 mg (**) ◀
► <u>M16</u> (*) W tym kontekście „wino owocowe” definiuje się jako wino uzyskane z owoców innych niż winogrona (włączając jabłecznik i wino z gruszek). ◀ ► <u>M16</u> (**) Najwyższe dopuszczalne poziomy bez względu na źródło, wyrażone jako SO₂ w mg/l. ◀					
► <u>M16</u> — ◀	E 223	Disiarczan (IV) sodu		X	Skorupiak (?)

▼ M2

▼ B

► <u>M16</u> — ◀	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
► <u>M16</u> — ◀	E 250 lub E 252	Azotyn sodu Azotan potasu		X X	Dla produktów mięsnych ⁽¹⁾ : dla E 250: indykatorywna ilość wprowadzana wyrażona jako NaNO ₂ : 80 mg/kg dla E 252: indykatorywna ilość wprowadzana wyrażona jako NaNO ₃ : 80 mg/kg dla E 250: Maksymalna ilość pozostałości wyrażona jako NaNO ₂ : 50 mg/kg dla E 252: Maksymalna ilość pozostałości wyrażona jako NaNO ₃ : 50 mg/kg
► <u>M16</u> — ◀	E 270	Kwas mlekowy	X	X	
► <u>M16</u> — ◀	E 290	Dwutlenek węgla	X	X	
► <u>M16</u> — ◀	E 296	Kwas jabłkowy	X		
► <u>M16</u> — ◀	E 300	Kwas askorbinowy	X	X	Produkty mięsne ⁽²⁾
► <u>M16</u> — ◀	E 301	Askorbinian sodu		X	Produkty mięsne ⁽²⁾ w związku z azotynami i azotanami
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 306 (*)	Ekstrakt bogaty w tokoferol	X	X	Przeciwutleniacz ◀
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 322 (*)	Lecytyny	X	X	Przetwory mleczne ⁽²⁾ Wylącznie pochodzące z surowców ekologicznych (**) ◀ ► <u>M16</u> (***) Od dnia 1 stycznia 2019 r. ◀
► <u>M16</u> — ◀	E 325	Mleczan sodu		X	Produkty na bazie mleka i produkty mięsne
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 330	Kwas cytrynowy	X	X ◀	
▼ <u>M2</u>					
► <u>M16</u> — ◀	E 330	Kwas cytrynowy		X	Skorupiaki i mięczaki ⁽²⁾
▼ <u>B</u>					
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 331	Cytrynian sodu	X	X ◀	

▼ **B**

► M16 — ◀	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
► M16 — ◀	E 333	Cytryniany wapnia	X		
► M16 — ◀	► M16 E 334	Kwas winowy (L(+)-)	X	X (wyłącznie w odniesieniu do miodu pitnego) ◀	
► M16 — ◀	E 335	Winiany sodu	X		
► M16 — ◀	E 336	Winiany potasu	X		
► M16 — ◀	E 341 (i)	Fosforan monowapniowy	X		Środek spulchniający w mące z dodatkiem proszku do pieczenia

▼ **M8**

► M16 — ◀	E 392*	Ekstrakty z rozmarynu	X	X	Wyłącznie pochodzące z produkcji ekologicznej
------------------	--------	-----------------------	---	---	---

▼ **B**

► M16 — ◀	E 400	Kwas alginowy	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
► M16 — ◀	E 401	Alginian sodu	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
► M16 — ◀	E 402	Alginian potasu	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
► M16 — ◀	E 406	Agar	X	X	Produkty na bazie mleka i produkty mięsne ⁽²⁾
► M16 — ◀	E 407	Karagen	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
► M16 — ◀	E 410*	Mączka chleba świętojańskiego	X	X	
► M16 — ◀	E 412*	Guma guar	X	X	
► M16 — ◀	E 414*	Guma arabska	X	X	
► M16 — ◀	E 415	Guma ksantanowa	X	X	

▼ **M16**

	E 418	Guma gellan	X	X	Wyłącznie postać o wysokiej zawartości grup acylowych
--	-------	-------------	---	---	---

▼ **B**

► M16 — ◀	► M16 E 422	Gliceryna	X		Pochodzenia roślinnego W odniesieniu do ekstraktów roślinnych i roślinnych środków aromatyzujących ◀
► M16 — ◀	E 440* (i)	Pektyna	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾

▼ B

► <u>M16</u> — ◀	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
► <u>M16</u> — ◀	E 464	Hydroksypropylo-metyloceluloza	X	X	Materiał do kapsułkowania kapsulek
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 500	Węglan sodu	X	X ◀	
► <u>M16</u> — ◀	E 501	Węglany potasu	X		
► <u>M16</u> — ◀	E 503	Węglany amonu	X		
► <u>M16</u> — ◀	E 504	Węglany magnezu	X		
► <u>M16</u> — ◀	E 509	Chlorek wapnia		X	Koagulacja mleka
► <u>M16</u> — ◀	E 516	Siarczan wapnia	X		Nośnik
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 524	Wodorotlenek sodu	X		Obróbka powierzchni „Laugengebäck” i regulacja kwasowości w ekologicznych środkach aromatyzujących ◀
► <u>M16</u> — ◀	► <u>M16</u> E 551	Dwutlenek krzemu w postaci żelu lub zawiesiny koloidalnej	X	X	W odniesieniu do suszonych ziół i przypraw w postaci proszku Środki aromatyzujące i propolis ◀
► <u>M16</u> — ◀	E 553b	Talk	X	X	Środek do powlekania produktów mięsnych

▼ M16

	E 901	Wosk pszczeli	X		Wyłącznie jako substancja glazurowująca w przypadku wyrobów cukierniczych Wosk pszczeli pochodzący z pszczelarstwa ekologicznego
	E 903	Wosk karnauba	X		Wyłącznie jako substancja glazurowująca w przypadku wyrobów cukierniczych Wyłącznie pochodzący z surowców ekologicznych

▼ B

► <u>M16</u> — ◀	E 938	Argon	X	X	
► <u>M16</u> — ◀	E 939	Hel	X	X	

▼ B

► <u>M16</u> — ◀	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
► <u>M16</u> — ◀	E 941	Azot	X	X	
► <u>M16</u> — ◀	E 948	Tlen	X	X	
▼ <u>M16</u>	E 968	Erytrytol	X	X	Wyłącznie pochodzący z produkcji ekologicznej bez wykorzystania technologii wymiany jonowej

▼ B

- (¹) Dodatek ten może być używany wyłącznie po uprzednim wykazaniu przed właściwym organem, że dla tego dodatku nie jest dostępna żadna technologiczna alternatywa, która zapewniałaby te same właściwości produktu lub umożliwiałyby zachowanie jego szczególnych właściwości.
- (²) Ograniczenia dotyczą tylko produktów ► C1 pochodzenia zwierzęcego. ◀

▼ B

SEKCJA B – SUBSTANCJE ► C1 POMOCNICZE W PRZETWÓRSTWIE ◄ I INNE PRODUKTY, KTÓRE MOGĄ BYĆ STOSOWANE W PRZETWARZANIU SKŁADNIKÓW POCHODZENIA ROLNICZEGO Z PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ

▼ M16▼ B

► <u>M16</u> — ◄	Nazwa	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia roślinnego	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego	Szczegółowe warunki
► <u>M16</u> — ◄	Woda	X	X	Woda pitna w rozumieniu dyrektywy Rady 98/82/WE
► <u>M16</u> — ◄	Chlorek wapnia	X		Koagulator
► <u>M16</u> — ◄	Węglan wapnia	X		
	Wodorotlenek wapnia	X		
► <u>M16</u> — ◄	Siarczan wapnia	X		Koagulator
► <u>M16</u> — ◄	Chlorek magnezu (lub nigari)	X		Koagulator
► <u>M16</u> — ◄	Węglan potasu	X		Suszenie winogron
► <u>M16</u> — ◄	► <u>M16</u> Węglan sodu	X	X ◄	
► <u>M16</u> — ◄	Kwas mlekowy		X	Do regulacji pH kąpieli solankowej w produkcji sera ⁽¹⁾
► <u>M16</u> — ◄	► <u>M16</u> Kwas cytrynowy	X	X ◄	
► <u>M16</u> — ◄	► <u>M16</u> Wodorotlenek sodu	X		W odniesieniu do produkcji cukru/cukrów W odniesieniu do produkcji oliwy, z wyłączeniem produkcji oliwy z oliwek ◄
► <u>M16</u> — ◄	Kwas siarkowy	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾ Produkcja cukru/cukrów ⁽²⁾
► <u>M16</u> — ◄	Kwas solny		X	Produkcja żelatyny Do regulacji pH kąpieli solankowej w przetwórstwie serów Gouda, Edam i Maasdammer, Boerenkaas, Friesse i Leidse Nagelkaas
► <u>M16</u> — ◄	Wodorotlenek amonu		X	Produkcja żelatyny
► <u>M16</u> — ◄	Nadtlenek wodoru		X	Produkcja żelatyny

▼ **B**

► M16 — ◀	Nazwa	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia roślinnego	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego	Szczegółowe warunki
► M16 — ◀	Dwutlenek węgla	X	X	
► M16 — ◀	Azot	X	X	
► M16 — ◀	Alkohol etylowy	X	X	Rozpuszczalnik
► M16 — ◀	Kwas garbnikowy	X		Środek wspomagający filtrację
► M16 — ◀				
► M16 — ◀	Białko jaja	X		
► M16 — ◀	Kazeina	X		
► M16 — ◀	Żelatyna	X		
► M16 — ◀	Karuk	X		
► M16 — ◀	► M16 Oleje roślinne	X	X	Środki natłuszczające, przeciwprzyczepne i przeciwpieniące Wyłącznie pochodzące z produkcji ekologicznej ◀
► M16 — ◀	Dwutlenek krzemu w postaci żelu lub zawiesiny koloidalnej	X		
► M16 — ◀	Węgiel aktywowany	X		
► M16 — ◀	Talk	X		Zgodnie ze szczegółowymi kryteriami czystości dodatku do żywności E 553b
► M16 — ◀	► M16 Bentonit	X	X	Środek zwiększający lepkość miodu pitnego ⁽¹⁾ ◀
▼ M16 —				

▼ **B**

► M16 — ◀	Celuloza	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾
► M16 — ◀	Ziemia okrzemkowa	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾
► M16 — ◀	Perlit	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾
► M16 — ◀	Łupiny orzechów laskowych	X		

▼ **B**

► M16 — ◀	Nazwa	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia roślinnego	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego	Szczegółowe warunki
► M16 — ◀	Mączka ryżowa	X		
► M16 — ◀	► M16 Wosk pszczeli	X		Środek przeciwprzyczepny Wosk pszczeli pochodzący z pszczelarstwa ekologicznego ◀
► M16 — ◀	► M16 Wosk karnauba	X		Środek przeciwprzyczepny Wyłącznie pochodzący z surowców ekologicznych ◀
▼ M16	Kwas octowy/ocet		X	Wyłącznie pochodzący z produkcji ekologicznej W odniesieniu do przetwórstwa ryb, wyłącznie ze źródła biotechnologicznego, chyba że wytwarzany przez lub z GMO
	Chlorowodorek tiaminy	X	X	Stosowany wyłącznie do przetwarzania win owocowych, włączając jabłecznik i wino z gruszek, oraz miód pitny
	Fosforan diamonu	X	X	Stosowany wyłącznie do przetwarzania win owocowych, włączając jabłecznik i wino z gruszek, oraz miód pitny
	Włókno drzewne	X	X	Źródło drewna powinno być ograniczone do certyfikowanego drewna pozyskanego w zrównoważony sposób. Stosowane drewno nie może zawierać związków toksycznych (toksyn pochodzących z obróbki po ścięciu, naturalnie występujących lub z mikroorganizmów)

▼ **B**

⁽¹⁾ Ograniczenie dotyczy tylko produktów ► **C1** pochodzenia zwierzęcego. ◀

⁽²⁾ Ograniczenie dotyczy tylko produktów roślinnych.

▼ **M1**

SEKCJA C – SUBSTANCJE POMOCNICZE UŻYWANE W PRODUKCJI DROŻDŻY I PRODUKTÓW DROŻDŻOWYCH

Nazwa	Drożdże	Drożdżowe wyroby cukiernicze, receptury na bazie drożdży	Szczegółowe warunki
Chlorek wapnia	X		
Dwutlenek węgla	X	X	
Kwas cytrynowy	X		Do regulacji pH w produkcji drożdży
Kwas mlekowy	X		Do regulacji pH w produkcji drożdży
Azot	X	X	
Tlen	X	X	
▼ M16 Skrobia ziemniaczana	X	X	Do filtrowania Wyłącznie pochodząca z produkcji ekologicznej
▼ M1 Węglan sodu	X	X	Do regulacji pH
▼ M16 Oleje roślinne	X	X	Środki natłuszczające, przeciwprzyczepne lub przeciwpieniące Wyłącznie pochodzące z produkcji ekologicznej

ZAŁĄCZNIK VIIIa

Produkty i substancje dopuszczone do stosowania lub dodawania w ekologicznych produktach z sektora wina, o których mowa w art. 29c

Rodzaj obróbki zgodnie z załącznikiem I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009	Nazwa produktów lub substancji	Szczegółowe warunki, obostrzenia w granicach limitów i warunków określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 i rozporządzeniu (WE) nr 606/2009
Punkt 1: Napowietrzanie lub dodawanie tlenu	— Powietrze — Tlen gazowy	
Punkt 3: Odwirowywanie i filtracja	— Perlit — Celuloza — Ziemia okrzemkowa	Stosowanie wyłącznie jako obojętny filtrujący środek pomocniczy.
Punkt 4: Stworzenie obojętnej atmosfery oraz obróbka produktu bez dostępu powietrza	— Azot — Dwutlenek węgla — Argon	
Punkty 5, 15 i 21: Stosowanie	— Drożdże ⁽¹⁾	
Punkt 6: Stosowanie	— Fosforan dwuamoniu — Chlorki potasu	
Punkt 7: Stosowanie	— Dwutlenek siarki, — Wodorosiarczyny potasu lub metasiarczyny potasu	a) Maksymalna zawartość dwutlenku siarki nie przekracza 100 mg/l w przypadku wina czerwonego, o którym mowa w części A pkt 1 lit. a) załącznika I B do rozporządzenia (WE) nr 606/2009, o zawartości cukru resztkowego mniejszej niż 2 g/l. b) Maksymalna zawartość dwutlenku siarki nie przekracza 150 mg/l w przypadku wina białego i różowego, o których mowa w części A pkt 1 lit. b) załącznika I B do rozporządzenia (WE) nr 606/2009, o zawartości cukru resztkowego mniejszej niż 2 g/l. c) W przypadku wszystkich innych kategorii wina maksymalną zawartość dwutlenku siarki zastosowaną zgodnie z załącznikiem I B do rozporządzenia (WE) nr 606/2009 w dniu 1 sierpnia 2010 r. pomniejsza się o 30 mg/l.

▼ **M7**

Rodzaj obróbki zgodnie z załącznikiem I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009	Nazwa produktów lub substancji	Szczegółowe warunki, obostrzenia w granicach limitów i warunków określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 i rozporządzeniu (WE) nr 606/2009
Punkt 9: Stosowanie	— Węgiel drzewny do zastosowań enologicznych	
Punkt 10: Oczyszczanie	— Żelatyna jadalna ⁽²⁾ — Substancje białkowe pochodzenia roślinnego uzyskane z pszenicy lub grochu ⁽²⁾ — Karuk ⁽²⁾ — Albumina jaja kurzego ⁽²⁾ — Taniny ⁽²⁾	
	— Kazeina — Kazeiniany potasu — Dwutlenek krzemu — Bentonit — Enzymy pektolityczne	
Punkt 12: Stosowanie do zakwaszania	— Kwas mlekowy — Kwas winowy L(+)	
Punkt 13: Stosowanie do odkwaszania	— Kwas winowy L(+) — Węglan wapnia — Neutralny winian potasu — Wodorowęglan potasu	
Punkt 14: Dodawanie	— Żywica z sosny Aleppo	
Punkt 17: Stosowanie	— Bakterie mlekowe	
Punkt 19: Dodawanie	— Kwas L-askorbinowy	

▼ **M7**

Rodzaj obróbki zgodnie z załącznikiem I A do rozporządzenia (WE) nr 606/2009	Nazwa produktów lub substancji	Szczegółowe warunki, obostrzenia w granicach limitów i warunków określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 i rozporządzeniu (WE) nr 606/2009
Punkt 22: Barbotaż	— Azot	
Punkt 23: Dodawanie	— Dwutlenek węgla	
Punkt 24: Dodawanie w celu stabilizacji wina	— Kwas cytrynowy	
Punkt 25: Dodawanie	— Taniny ⁽²⁾	
Punkt 27: Dodawanie	— Kwas metawinowy	
Punkt 28: Stosowanie	— Guma arabska ⁽²⁾	
Punkt 30: Stosowanie	— Dwuwinian potasu	
Punkt 31: Stosowanie	— Cytrynian miedzi	
Punkt 31: Stosowanie	— Siarczan miedzi	Dopuszczony do dnia 31 lipca 2015 r.
Punkt 38: Stosowanie	— Kawałki drewna dębowego	
Punkt 39: Stosowanie	— Alginian wapnia	
Rodzaj obróbki zgodnie z sekcją A pkt 2 lit. b) załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 606/2009	— Siarczyn wapnia	Wyłącznie w przypadku „vino generoso” lub „vino generoso de licor”

⁽¹⁾ W przypadku poszczególnych szczepów drożdży: uzyskane z surowców ekologicznych, jeżeli są dostępne.

⁽²⁾ Uzyskane z surowców ekologicznych, jeżeli są dostępne.

ZAŁĄCZNIK IX

**Składniki pochodzenia rolniczego nieprodukowane metodami ekologicznymi,
o których mowa w art. 28**

**1. NIEPRZETWORZONE PRODUKTY ROŚLINNE ORAZ PRODUKTY
Z NICH POZYSKANE W WYNIKU PROCESÓW**

1.1. Jadalne owoce, orzechy i nasiona:

— Żołędzie	<i>Quercus</i> spp.
— Orzechy kola	<i>Cola acuminata</i>
— Agrest	<i>Ribes uva-crispa</i>
— Marakuja (owoc męczennicy)	<i>Passiflora edulis</i>
— Maliny (suszone)	<i>Rubus idaeus</i>
— Czerwone porzeczki (suszone)	<i>Ribes rubrum</i>

1.2. Jadalne przyprawy i zioła:

— Pieprz (peruwiański)	<i>Schinus molle</i> L.
— Nasiona chrzanu	<i>Armoracia rusticana</i>
— Galgant mniejszy	<i>Alpinia officinarum</i>
— Krokosz barwierski	<i>Carthamus tinctorius</i>
— Ziele rukwi wodnej	<i>Nasturtium officinale</i>

1.3. Różne:

Głony, włącznie z wodorostami morskimi, dopuszczone w przetwórstwie żywności nieekologicznej

2. PRODUKTY ROŚLINNE

**2.1. Tłuszcze i oleje, rafinowane lub nierafinowane, ale niemodyfikowane
chemicznie, pozyskane z innych roślin niż:**

— Kakao	<i>Theobroma cacao</i>
— Kokos	<i>Cocos nucifera</i>
— Oliwki	<i>Olea europaea</i>
— Słoneczniki	<i>Helianthus annuus</i>
— Palma	<i>Elaeis guineensis</i>
— Rzepak	<i>Brassica napus, rapa</i>
— Krokosz barwierski	<i>Carthamus tinctorius</i>
— Sezam	<i>Sesamum indicum</i>
— Soja	<i>Glycine max</i>

2.2. Następujące cukry, skrobia oraz inne produkty ze zbóż i bulw:

— Fruktaza
— Papier ryżowy
— Bezdrożdżowy papier chlebowy
— Skrobia z ryżu i kukurydzy woskowej, niemodyfikowana chemicznie

▼B**2.3. Różne:**

- Białko grochu *Pisum* spp.
- Rum, uzyskiwany tylko z soku trzciny cukrowej
- Kirsch przygotowany na bazie owoców i przypraw określonych w art. 27 ust. 1 lit. c)

3. PRODUKTY ►C1 POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO: ◄

Organizmy wodne, nie pochodzące z akwakultur i dopuszczone do przygotowywania nieekologicznych środków spożywczych

- Żelatyna
- Serwatka w proszku „herasuola”
- Naturalne jelita

▼B

ZAŁĄCZNIK X

Gatunki, w stosunku do których stwierdzono, że istnieje wystarczająca ilość nasion lub sadzeniaków ziemniaka produkowanych metodami ekologicznymi w znacznej liczbie odmian w każdej części Wspólnoty, o których mowa w art. 45 ust. 3

▼ **M3***ZAŁĄCZNIK XI***A. Unijne logo produkcji ekologicznej, o którym mowa w art. 57**

- 1) Unijne logo produkcji ekologicznej jest zgodne z poniższym wzorem:

- 2) Zastosowany kolor to Pantone w odcieniu zielony Pantone nr 376 oraz zielony [50 % zielono-niebieski + 100 % żółty] w czterokolorowym procesie drukowania.
- 3) Unijne logo produkcji ekologicznej może być również stosowane w kolorze czarno-białym, jak przedstawiono poniżej, jedynie w przypadku gdy zastosowanie wersji kolorowej jest niewykonalne.

- 4) Jeśli tło na opakowaniu lub etykiecie jest w kolorze ciemnym, można zastosować symbole w negatywie, z użyciem koloru tła opakowania lub etykiety.
- 5) W przypadku gdy stosowany jest kolorowy symbol na kolorowym tle, co ogranicza czytelność, można zastosować wokół symbolu kontur dla wzmocnienia kontrastu z kolorami tła.
- 6) W niektórych szczególnych sytuacjach, gdy na opakowaniu znajdują się oznaczenia w tylko jednym kolorze, w unijnym logo produkcji ekologicznej można zastosować ten sam kolor.
- 7) Długość unijnego logo produkcji ekologicznej musi wynosić co najmniej 9 mm, a szerokość co najmniej 13,5 mm, zaś proporcja jego wysokości do szerokości musi być równa 1:1,5. W przypadku bardzo małych opakowań minimalna wielkość logo może zostać wyjątkowo zmniejszona do wysokości 6 mm.
- 8) Wraz z unijnym logo produkcji ekologicznej można stosować elementy graficzne lub tekstowe odnoszące się do rolnictwa ekologicznego, pod warunkiem że nie modyfikują one lub całkowicie nie zmieniają charakteru unijnego logo produkcji ekologicznej ani oznaczeń wymienionych w art. 58. W przypadku stosowania unijnego logo produkcji ekologicznej w połączeniu z logo krajowymi lub prywatnymi w kolorze zielonym o odcieniu innym niż określony w pkt 2, unijne logo produkcji ekologicznej może posiadać ten sam niestandardowy odcień.

▼ **M4**

▼ **M3****B. Numery identyfikacyjne, o których mowa w art. 58**

Format ogólny numerów identyfikacyjnych jest następujący:

AB-CDE-999

gdzie:

- 1) „AB” jest kodem ISO określonym w art. 58 ust. 1 lit. a) i dotyczy państwa, w którym odbywają się kontrole;
- 2) „CDE” jest terminem złożonym z trzech liter nadanych przez Komisję lub każde państwo członkowskie, takim jak „bio”, „eko”, „org” lub „eko”, stanowiącym odniesienie do zastosowanych metod produkcji ekologicznej, zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. b); oraz
- 3) „999” jest numerem referencyjnym, złożonym z maksymalnie trzech cyfr, nadawanym zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) przez:
 - a) właściwy organ każdego państwa członkowskiego organom kontrolnym lub jednostkom certyfikującym, którym przekazał on zadania kontrolne zgodnie z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
 - b) Komisję:
 - (i) organom kontrolnym i jednostkom certyfikującym, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1234/2008 ⁽¹⁾, wymienionym w załączniku I do wspomnianego rozporządzenia;
 - (ii) właściwym organom lub jednostkom certyfikującym państw trzecich, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, wymienionym w załączniku III do wspomnianego rozporządzenia;
 - (iii) organom kontrolnym i jednostkom certyfikującym, o których mowa w art. 10 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1235/2008, wymienionym w załączniku IV do wspomnianego rozporządzenia;
 - c) właściwy organ każdego państwa członkowskiego organowi kontrolnemu lub jednostce certyfikującej posiadającym do dnia 31 grudnia 2012 r. upoważnienie do wystawiania świadectw kontroli zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit czwarty rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 (pozwolenia na przywóz), na wniosek Komisji.

Komisja udostępnia numery identyfikacyjne publicznie za pomocą właściwych środków technicznych, włącznie z publikacją w Internecie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 334 z 12.12.2008, s. 25.

▼ **M2***ZAŁĄCZNIK XII*

Wzór certyfikatu wydawanego podmiotowi gospodarczemu określonego w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, o którym mowa w ►M6 art. 68 ust. 1 ◄ niniejszego rozporządzenia

Certyfikat wydawany podmiotowi gospodarczemu, określony w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007	
1. Numer dokumentu:	
2. Nazwa i adres podmiotu gospodarczego: Główny rodzaj działalności (producent, przetwórca, importer etc.):	3. Nazwa, adres i numer kodowy jednostki certyfikującej/ organu kontrolnego:
4. Grupy produktów/działalność: — Rośliny i produkty roślinne: — Wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich: — Zwierzęta gospodarskie i produkty zwierzęce: — Zwierzęta akwakultury i produkty zwierzęce akwakultury: — Produkty przetworzone:	5. Określone jako: produkcja ekologiczna, produkty w okresie konwersji, a także produkcja nieekologiczna prowadzona równoległe do produkcji/przetwarzania zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 834/2007
6. Termin ważności: Produkty roślinne od do Produkty z wodorostów morskich od do Produkty zwierzęce od do Produkty zwierzęce akwakultury od do Produkty przetworzone od do	7. Data kontroli:
8. Niniejszy dokument został wydany na podstawie art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz rozporządzenia (WE) nr 889/2008. Zadeklarowany podmiot gospodarczy poddał swoją działalność kontroli i spełnia wymagania określone we wspomnianych rozporządzeniach.	
Data, miejsce:	
Podpis w imieniu jednostki certyfikującej/organu kontrolnego wydającego certyfikat:	

▼ **M6***ZAŁĄCZNIK XIIa***Wzór certyfikatu uzupełniającego wydawanego podmiotowi gospodarczemu zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, o którym mowa w art. 68 ust. 2 niniejszego rozporządzenia**

Certyfikat uzupełniający wydawany podmiotowi gospodarczemu zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 1.1. Numer dokumentu: 1.2. Odniesienie do certyfikatu wydanego zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007: ⁽¹⁾
2. Szczególne cechy metody produkcji stosowanej przez podmiot gospodarczy, o których mowa w art. 68 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 889/2008: ⁽²⁾
3. Niniejszy dokument został wydany na podstawie art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz art. 68 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 889/2008. Zadeklarowany podmiot gospodarczy poddał swoją działalność kontroli i spełnia wymagania określone w przedmiotowych rozporządzeniach. Data, miejsce: Podpis i pieczęć w imieniu jednostki certyfikującej / organu kontrolnego wydających certyfikat:
⁽¹⁾ Wstawić numer certyfikatu wystawionego zgodnie z art. 68 ust. 1 oraz załącznikiem XII do niniejszego rozporządzenia. ⁽²⁾ Wstawić odpowiedni wpis określony w załączniku XIIb do niniejszego rozporządzenia.

▼ M6*ZALĄCZNIK XIII*

Wpis, o którym mowa w art. 68 ust. 2 akapit drugi:

- w języku *bułgarskim*: Животински продукти, произведени без използване на антибиотици
- w języku *hiszpańskim*: Productos animales producidos sin utilizar antibióticos
- w języku *czeskim*: Živočišné produkty vyprodukované bez použití antibiotik
- w języku *duńskim*: Animalske produkter, der er produceret uden brug af antibiotika
- w języku *niemieckim*: Ohne Anwendung von Antibiotika erzeugte tierische Erzeugnisse
- w języku *estońskim*: Loomsed tooted, mille tootmisel ei ole kasutatud antibiootikume
- w języku *greckim*: Ζωικά προϊόντα που παράγονται χωρίς τη χρήση αντιβιοτικών
- w języku *angielskim*: Animal products produced without the use of antibiotics
- w języku *francuskim*: produits animaux obtenus sans recourir aux antibiotiques

▼ M10

- w języku *chorwackim*: Proizvodi životinjskog podrijetla dobiveni bez uporabe antibiotika

▼ M6

- w języku *włoskim*: Prodotti animali ottenuti senza l'uso di antibiotici
- w języku *lotewskim*: Dzīvnieku izcelsmes produkti, kuru ražošānā nav izmantotas antibiotikas
- w języku *litewskim*: nenaudojant antibiotikų pagaminti gyvūniniai produktai
- w języku *węgierskim*: Antibiotikumok alkalmazása nélkül előállított állati eredetű termékek
- w języku *maltańskim*: Il-prodotti tal-annimali prodotti mingħajr l-użu tal-antibijotiċi
- w języku *niderlandzkim*: Zonder het gebruik van antibiotica geproduceerde dierlijke producten
- w języku *polskim*: Produkty zwierzęce wytwarzane bez użycia antybiotyków
- w języku *portugalskim*: Produtos de origem animal produzidos sem utilização de antibióticos
- w języku *rumuńskim*: Produse de origine animală obținute a se recurge la antibiotice
- w języku *słowackim*: Výrobky živočíšneho pôvodu vyrobené bez použitia antibiotík
- w języku *słoweńskim*: Živalski proizvodi, proizvedeni brez uporabe antibiotikov
- w języku *fińskim*: Eläintuotteet, joiden tuotannossa ei ole käytetty antibiootteja
- w języku *szwedzkim*: Animaliska produkter som produceras utan antibiotika

ZAŁĄCZNIK XIII

Wzór deklaracji sprzedającego określonej w art. 69

Deklaracja sprzedającego określona w art. 9 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007	
Nazwa, adres sprzedającego:	
Identyfikacja (np. numer partii lub inwentarza):	Nazwa produktu:
Składniki: (Określić wszystkie składniki występujące w produkcie/użyte w procesie produkcji) 	
Oświadczam, że ww. produkt nie został wytworzony z organizmów genetycznie zmodyfikowanych ani przy ich użyciu w rozumieniu definicji określonej w art. 2 i 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007. Nie dysponuję żadnymi informacjami, które mogłyby sugerować, że niniejsze oświadczenie jest nieprawdziwe. Tym samym oświadczam, że ww. produkt jest zgodny z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w zakresie zakazu używania organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Zobowiązuję się poinformować naszego klienta oraz jego organ ►C1 kontrolny ◄/jednostkę ►C1 certyfikującą ◄ niezwłocznie po wycofaniu lub zmianie treści niniejszej deklaracji lub w przypadku pojawienia się informacji mogących naruszyć jej prawdziwość. Upoważniam jednostkę ►C1 certyfikującą ◄ lub organ ►C1 kontrolny ◄ określone w art. 2 art. rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007, które sprawują nadzór nad naszym klientem, do zbadania prawdziwości niniejszej deklaracji oraz w razie konieczności do pobrania próbek do analizy dowodowej. Zgadzam się również, aby zadanie to było realizowane przez niezależną instytucję wyznaczoną na piśmie przez jednostkę ►C1 certyfikującą. ◄ Niżej podpisany ponosi odpowiedzialność za prawdziwość niniejszej deklaracji.	
Kraj, miejsce, data i podpis sprzedającego:	Pieczczę firmowa sprzedającego (o ile ma zastosowanie):

▼ **M2****ZAŁĄCZNIK XIIIa****Sekcja 1**

Ekologiczna produkcja łososiowatych w wodzie słodkiej:

Pstrąg potokowy (*Salmo trutta*) – Pstrąg tęczowy (*Oncorhynchus mykiss*) – Pstrąg źródłany (*Salvelinus fontinalis*) – Łosoś (*Salmo salar*) – Palia alpejska (*Salvelinus alpinus*) – Lipień (*Thymallus thymallus*) – Palia jeziorowa (*Salvelinus namaycush*) – Głowacica (*Hucho hucho*)

System produkcji	Chów musi odbywać się w systemach otwartych. Prędkość przepływu musi zapewniać stadu minimum 60 % nasycenia tlenem, komfort oraz usuwanie ścieków gospodarskich.
Maksymalna gęstość obsady	Gatunki łososiowate niewymienione poniżej – 15 kg/m ³ Łosoś 20 kg/m ³ Pstrąg potokowy i tęczowy 25 kg/m ³ ► M15 Palia wędrowna 25 kg/m ³ ◀

Sekcja 2

Ekologiczna produkcja łososiowatych w wodzie morskiej:

Łosoś (*Salmo salar*) – Pstrąg potokowy (*Salmo trutta*) – Pstrąg tęczowy (*Oncorhynchus mykiss*)

Maksymalna gęstość obsady	10 kg/m ³ w sadzach
---------------------------	--------------------------------

Sekcja 3

Ekologiczna produkcja dorsza (*Gadus morhua*) i innych dorszowatych, labraksa (*Dicentrarchus labrax*), dorady (*Sparus aurata*), kulbina (*Argyrosomus regius*), turbota (*Psetta maxima* [= *Scophthalmus maximus*]), pagrusa różowego (*Pagrus pagrus* [= *Sparus pagrus*]), kulbaka czerwonego (*Sciaenops ocellatus*) i innych prażmowatych, oraz syganów (*Siganus* spp.)

System produkcji	W systemach zamkniętych w otwartych wodach (sadze/ klatki) z minimalną prędkością prądu wody morskiej zapewniającą dobrostan zwierząt lub w otwartych systemach na lądzie.
Maksymalna gęstość obsady	Dla ryb innych niż turbot: 15 kg/m ³ Dla turbot: 25 kg/m ²

Sekcja 4

Ekologiczna produkcja labraksa, dorady, kulbina, mugilowatych (*Liza*, *Mugil*) i węgorza (*Anguilla* spp.) w stawach ziemnych w obszarach pływowych i lagunach przybrzeżnych

System zamknięty	Tradycyjne panwie solne przekształcone w jednostki produkcji akwakultury i podobne stawy ziemne w obszarach pływowych
------------------	---

▼ **M2**

System produkcji	Woda podlega odpowiedniej wymianie, aby zapewnić dobrostan zwierząt danego gatunku Co najmniej 50 % podłoża musi mieć pokrywą roślinną Niezbędne są stawy oczyszczające na terenach podmokłych
Maksymalna gęstość obsady	4 kg/m ³

Sekcja 5

Ekologiczna produkcja jesiotra w wodzie słodkiej

Przedmiotowy gatunek: rodzina jesiotrowatych

System produkcji	Przepływ wody w każdej jednostce chowu zapewnia dobrostan zwierząt Wody wypływające powinny być tej samej jakości co wody wpływające
Maksymalna gęstość obsady	30 kg/m ³

Sekcja 6

Ekologiczna produkcja ryb w wodach lądowych

Przedmiotowe gatunki: karpowate (*Cyprinidae*) i inne gatunki pokrewne w kontekście polikultury, włącznie z okoniem, szczupakiem, sumem, sieją i jesiotrem.

System produkcji	W stawach rybnych okresowo całkowicie opróżnianych z wody oraz w jeziorach. Jeziora muszą być przeznaczone wyłącznie do produkcji ekologicznej, włącznie z uprawami w suchych obszarach. Obszar odłowy ryb musi być wyposażony w dopływ świeżej wody i mieć wymiary zapewniające rybom optymalny komfort. Po odłowieniu ryby należy przechowywać w czystej wodzie. Organiczne i mineralne nawożenie stawów i jezior przeprowadza się zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 889/2008 przy maksymalnym użyciu 20 kg azotu na ha. Zakazuje się stosowania chemikaliów syntetycznych do kontroli roślinności wodnej i szaty roślinnej znajdującej się w wodach służących do produkcji. Należy utrzymać obszary naturalnej roślinności wokół jednostek wód lądowych jako strefę buforową oddzielającą od zewnętrznych obszarów lądowych, na których nie prowadzi się chowu zgodnie z zasadami ekologicznej akwakultury. Na etapie wzrostowym „polikulturę” stosuje się pod warunkiem, że ściśle przestrzega się kryteriów ustanowionych w niniejszej specyfikacji w odniesieniu do innych gatunków ryb jeziornych.
Wydajność	Całkowita produkcja gatunku ograniczona jest do 1 500 kg ryb rocznie z jednego hektara.

▼ **M2****Sekcja 7**

Ekologiczna produkcja krewetek z rodziny *Penaeidae* i krewetek słodkowodnych (*Macrobrachium* sp.)

Założenie jednostki (lub jednostek) produkcji	Lokalizacja w sterylnych obszarach gliny, aby zminimalizować oddziaływanie środowiskowe budowy stawu. Stawy należy budować w miejscach naturalnego występowania gliny. Zabrania się niszczenia namorzyn.
Czas konwersji	Sześć miesięcy na staw, co odpowiada normalnemu okresowi życia krewetki hodowlanej.
Pochodzenie stada rozplodowego	Co najmniej połowa stada rozplodowego jest udomowiona po trzech latach chowu. Pozostałą część stanowi wolne od patogenów stado rozplodowe dziko żyjące pochodzące ze zrównoważonego rybołówstwa. Obowiązkowa selekcja pierwszego i drugiego pokolenia przed wprowadzeniem do gospodarstwa.
Ablacja słupka ocznego	Zakazane
Maksymalna gęstość obsady i limity produkcji	Jaja i/lub larwy: maksimum 22 osobniki w stadium polarwalnym/m ² Maksymalna biomasa chwilowa: 240 g/m ²

▼ **M15****Sekcja 7a**

Produkcja ekologiczna raków

Odnosne gatunki: *Astacus astacus*, *Pacifastacus leniusculus*.

Maksymalna gęstość obsady:	Dla małych raków (< 20 mm): 100 sztuk na m ² . Dla raków średniej wielkości (20–50 mm): 30 sztuk na m ² . Dla dorosłych raków (< 50 mm): 10 sztuk na m ² , pod warunkiem że dostępne są odpowiednie kryjówki.
----------------------------	--

▼ **M2****Sekcja 8**

Mięczaki i szkarłupnie

System produkcji	Sznury haczykowe, tratwy, kultury przydenne, kosze, klatki, tace, nakryvky, drewniane pale (<i>bouchot</i>) i inne systemy zamknięte. W przypadku chowu małży jadalnych na tratwach liczba rzucanych lin nie przekracza jednej na metr kwadratowy obszaru. Maksymalna długość rzucanej liny nie przekracza 20 metrów. Nie przerzedza się lin w trakcie cyklu produkcyjnego, zezwala się jednak na dzielenie rzucanych lin bez zwiększania początkowej gęstości obsady.
------------------	---

▼ M2**Sekcja 9**

Słodkowodne ryby tropikalne: ryba mleczna (*Chanos chanos*), tilapia (*Oreochromis* sp.), sum panga (*Pangasius* sp.)

System produkcji	Stawy i klatki siatkowe
Maksymalna gęstość obsady	<i>Pangasius</i> : 10 kg/m ³ <i>Oreochromis</i> : 20 kg/m ³

Sekcja 10

Inne gatunki zwierząt akwakultury: brak

▼ M9*ZAŁĄCZNIK XIIIb***Zagadnienia, które właściwy organ krajowy powinien uwzględnić w danych dotyczących produkcji ekologicznej, o których mowa w art. 92f**

1. Informacje na temat właściwego organu ds. produkcji ekologicznej:
 - który organ jest właściwym organem,
 - zasoby, jakimi dysponuje właściwy organ,
 - opis audytów przeprowadzanych przez właściwy organ (w jaki sposób, przez kogo),
 - udokumentowana procedura właściwego organu.
2. Opis systemu kontroli w zakresie produkcji ekologicznej:
 - system jednostek certyfikujących lub organów kontrolnych,
 - zarejestrowane podmioty gospodarcze objęte systemem kontroli – minimalna roczna inspekcja,
 - jak zostało zastosowane podejście oparte na analizie ryzyka.
3. Informacje dotyczące jednostek certyfikujących/organów kontrolnych:
 - wykaz jednostek certyfikujących/organów kontrolnych,
 - zadania przekazane jednostkom certyfikującym/przyznane organom kontrolnym,
 - nadzór nad delegowanymi jednostkami certyfikującymi (przez kogo i w jaki sposób),
 - koordynacja działań w przypadku większej liczby jednostek certyfikujących/organów kontrolnych,
 - szkolenie pracowników przeprowadzających kontrole,
 - zapowiedziane i niezapowiedziane inspekcje i wizyty kontrolne.

Wzory formularzy zawierających dane dotyczące produkcji ekologicznej, o których mowa w art. 92f

Sprawozdanie w sprawie kontroli urzędowych w sektorze produkcji ekologicznej

Państwo:

Rok:

1. Informacje dotyczące kontroli u podmiotów gospodarczych:

Numer kodu jednostki certyfikującej lub organu kontrolnego	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych przypadających na jednostkę certyfikującą lub organ kontrolny	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych						Liczba rocznych inspekcji						Liczba dodatkowych wizyt kontrolnych w oparciu o analizę ryzyka						Liczba inspekcji/wizyt kontrolnych ogółem					
		Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-terzy	Eksp-orterzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-terzy	Eksp-orterzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-terzy	Eksp-orterzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-terzy	Eksp-orterzy	Inne podmioty (***)
MS-BIO-01																									
MS-BIO-02																									
MS-BIO-...																									
Ogółem																									

(*) Określenie „producenci rolni” obejmuje wyłącznie producentów rolnych, producentów, którzy są również przetwórcami, producentów, którzy są również importerami, pozostałych producentów nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(**) Określenie „przetwórcy” obejmuje wyłącznie przetwórców, przetwórców, którzy są również importerami, innych przetwórców nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(***) Określenie „inne podmioty” obejmuje handlowców (sprzedawcy hurtowi, sprzedawcy detaliczni), inne podmioty nigdzie indziej niesklasyfikowane.

Numer kodu jednostki certyfikującej lub organu kontrolnego lub nazwa właściwego organu	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych						Liczba zbadanych próbek						Liczba próbek wskazujących na naruszenie rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i (WE) nr 1235/2008					
	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-erzy	Ekspor-terzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-erzy	Ekspor-terzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Import-erzy	Ekspo-terzy	Inne podmioty (***)
MS-BIO-01																		
MS-BIO-02																		
MS-BIO-...																		
Ogółem																		

(*) Określenie „producenci rolni” obejmuje wyłącznie producentów rolnych, producentów, którzy są również przetwórcami, producentów, którzy są również importerami, pozostałych producentów nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(**) Określenie „przetwórcy” obejmuje wyłącznie przetwórców, przetwórców, którzy są również importerami, innych przetwórców nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(***) Określenie „inne podmioty” obejmuje handlowców (sprzedawcy hurtowi, sprzedawcy detaliczni), inne podmioty nigdzie indziej niesklasyfikowane.

Numer kodu jednostki certyfikującej lub organu kontrolnego	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych						Liczba wykrytych nieprawidłowości lub naruszeń ⁽¹⁾						Liczba zastosowanych kar w odniesieniu do partii towarów lub serii produkcyjnej ⁽²⁾						Liczba zastosowanych kar wobec podmiotu gospodarczego ⁽³⁾					
	Produce-nci rolni (*)	Jedno-stki produkcji zwier-ząt akwa-kultury	Przet-wórcy (**)	Impor-terzy	Ekspo-rterzy	Inne podmi-oty (***)	Produce-nci rolni (*)	Jedno-stki produkcji zwier-ząt akwa-kultury	Przet-wórcy (**)	Impor-terzy	Ekspo-rterzy	Inne podmi-oty (***)	Produce-nci rolni (*)	Jedno-stki produkcji zwier-ząt akwa-kultury	Przet-wórcy (**)	Impor-terzy	Ekspo-rterzy	Inne podmi-oty (***)	Produce-nci rolni (*)	Jedno-stki produkcji zwier-ząt akwa-kultury	Przet-wórcy (**)	Impor-terzy	Ekspo-rterzy	Inne podmi-oty (***)
MS-BIO-01																								
MS-BIO-02																								
MS-BIO-...																								
Ogółem																								

(*) Określenie „producenci rolni” obejmuje wyłącznie producentów rolnych, producentów, którzy są również przetwórcami, producentów, którzy są również importerami, pozostałych producentów nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(**) Określenie „przetwórcy” obejmuje wyłącznie przetwórców, przetwórców, którzy są również importerami, innych przetwórców nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(***) Określenie „inne podmioty” obejmuje handlowców (sprzedawcy hurtowi, sprzedawcy detaliczni), inne podmioty nigdzie indziej niesklasyfikowane.

⁽¹⁾ Uwzględnia się jedynie naruszenia i nieprawidłowości wywierające wpływ na ekologiczny status produktów lub które zaszkodziły zastosowaniem środka.

⁽²⁾ W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w odniesieniu do zgodności z wymogami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu organ kontrolny lub jednostka certyfikująca zapewnia, że nie zostaje umieszczone żadne odniesienie do ekologicznej metody produkcji na etykietach i w reklamie całej partii towarów lub serii produkcyjnej, której dotyczy dana nieprawidłowość, jeśli jest to proporcjonalne do znaczenia wymogu, który został naruszony, oraz do charakteru i szczególnych okoliczności towarzyszących nieprawidłowemu postępowaniu (o których mowa w art. 30 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia (WE) nr 834/2007).

⁽³⁾ W razie poważnego naruszenia lub naruszenia o skutku długotrwałym organ kontrolny lub jednostka certyfikująca zakazuje odnośnemu podmiotowi gospodarczemu obrotu produktami z odniesieniami do ekologicznej metody produkcji na etykietach i w reklamach, w terminie uzgodnionym z właściwym organem państwa członkowskiego (o którym mowa w art. 30 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 834/2007).

2) Informacje dotyczące nadzoru i audytów:

Numer kodu jednostki certyfikującej lub organu kontrolnego	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych przypadających na jednostkę certyfikującą lub organ kontrolny	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych						Przegląd dokumentów i audyt biur ⁽¹⁾ (liczba sprawdzonych akt podmiotów)						Liczba audytów przeglądowych ⁽²⁾						Liczba obserwacji ⁽³⁾					
		Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Importerzy	Eksporterzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Importerzy	Eksporterzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Importerzy	Eksporterzy	Inne podmioty (***)	Producenci rolni (*)	Jednostki produkcji zwierząt akwakultury	Przetwórcy (**)	Importerzy	Eksporterzy	Inne podmioty (***)
MS-BIO-01																									
MS-BIO-02																									
MS-BIO-...																									
Ogółem																									

(*) Określenie „producenci rolni” obejmuje wyłącznie producentów rolnych, producentów, którzy są również przetwórcami, producentów, którzy są również importerami, pozostałych producentów nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(**) Określenie „przetwórcy” obejmuje wyłącznie przetwórców, przetwórców, którzy są również importerami, innych przetwórców nigdzie indziej niesklasyfikowanych.

(***) Określenie „inne podmioty” obejmuje handlowców (sprzedawcy hurtowi, sprzedawcy detaliczni), inne podmioty nigdzie indziej niesklasyfikowane.

⁽¹⁾ Przegląd dokumentów to przegląd odpowiednich ogólnych dokumentów opisujących strukturę, funkcjonowanie i zarządzanie jakością jednostki certyfikującej. Audyt biur jednostki certyfikującej, w tym sprawdzanie akt podmiotów i weryfikacja postępowania w przypadku niezgodności i skarg, z uwzględnieniem minimalnej częstotliwości kontroli, stosowania podejścia opartego na ryzyku, niezapowiedzianych i sprawdzających wizyt kontrolnych, polityki w zakresie doboru próby i wymiany informacji z innymi jednostkami certyfikującymi i organami kontrolnymi.

⁽²⁾ Audyt przeglądowy: skontrolowanie podmiotu przez właściwy organ w celu sprawdzenia zgodności z procedurami operacyjnymi jednostki certyfikującej oraz w celu zweryfikowania jej skuteczności.

⁽³⁾ Obserwacja: obserwacja przez właściwy organ kontroli inspekcji przeprowadzanej przez inspektora jednostki certyfikującej.

▼ **M9**

3. Wnioski dotyczące systemu kontroli w zakresie produkcji ekologicznej:

Numer kodu jednostki certyfikującej lub organu kontrolnego	Wycofanie uznania			Działania podjęte w celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania systemu kontroli produkcji ekologicznej (wykonanie)
	Tak/Nie	Od dnia (data)	Do dnia (data)	
MS-BIO-01				
MS-BIO-02				
MS-BIO-...				

Oświadczenie o ogólnej skuteczności systemu kontroli produkcji ekologicznej:

ZAŁĄCZNIK XIV

Tabela korelacji, o której mowa w art. 96

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
—		Artykuł 1
—		Artykuł 2 lit. a)
Artykuł 4 ust. 15		Artykuł 2 lit. b)
Załącznik III, C (tiret pierwsze)		Artykuł 2 lit. c)
Załącznik III, C (tiret drugie)		Artykuł 2 lit. d)
—		Artykuł 2 lit. e)
—		Artykuł 2 lit. f)
—		Artykuł 2 lit. g)
—		Artykuł 2 lit. h)
Artykuł 4 ust. 24		Artykuł 2 lit. i)
—		Artykuł 3 ust. 1
Załącznik I.B, 7.1 i 7.2		Artykuł 3 ust. 2
Załącznik I.B, 7.4		Artykuł 3 ust. 3
Załącznik I.A, 2.4		Artykuł 3 ust. 4
Załącznik I.A, 2.3		Artykuł 3 ust. 5
—		Artykuł 4
Artykuł 6 ust. 1, załącznik I.A, 3		Artykuł 5
Załącznik I.A, 5		Artykuł 6
Załącznik I.B i C (tytuły)		Artykuł 7
Załącznik I.B, 3.1		Artykuł 8 ust. 1
Załącznik I.C, 3.1		Artykuł 8 ust. 2
Załącznik I.B, 3.4, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11		Artykuł 9 ust. 1–4
Załącznik I.C, 3.6		Artykuł 9 ust. 5

▼B

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik I.B, 8.1.1		Artykuł 10 ust. 1
Załącznik I.B, 8.2.1		Artykuł 10 ust. 2
Załącznik I.B, 8.2.2		Artykuł 10 ust. 3
Załącznik I.B, 8.2.3		Artykuł 10 ust. 4
Załącznik I.B, 8.3.5		Artykuł 11 ust. 1
Załącznik I.B, 8.3.6		Artykuł 11 ust. 2
Załącznik I.B, 8.3.7		Artykuł 11 ust. 3
Załącznik I.B, 8.3.8		Artykuł 11 ust. 4, 5
Załącznik I.B, 6.1.9, 8.4.1–8.4.5		Artykuł 12 ust. 1–4
Załącznik I.B, 6.1.9		Artykuł 12 ust. 5
Załącznik I.C, 4, 8.1–8.5		Artykuł 13
Załącznik I.B, 8.1.2		Artykuł 14
Załącznik I.B, 7.1, 7.2		Artykuł 15
Załącznik I.B, 1.2		Artykuł 16
Załącznik I.B, 1.6		Artykuł 17 ust. 1
Załącznik I.B, 1.7		Artykuł 17 ust. 2
Załącznik I.B, 1.8		Artykuł 17 ust. 3
Załącznik I.B, 4.10		Artykuł 17 ust. 4
Załącznik I.B, 6.1.2		Artykuł 18 ust. 1
Załącznik I.B, 6.1.3		Artykuł 18 ust. 2
Załącznik I.C, 7.2		Artykuł 18 ust. 3
Załącznik I.B, 6.2.1		Artykuł 18 ust. 4

▼B

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik I.B, 4.3		Artykuł 19 ust. 1
Załącznik I.C, 5.1, 5.2		Artykuł 19 ust. 2–4
Załącznik I.B, 4.1, 4.5, 4.7 i 4.11		Artykuł 20
Załącznik I.B, 4.4		Artykuł 21
Artykuł 7		Artykuł 22
Załącznik I.B, 3.13, 5.4, 8.2.5 i 8.4.6		Artykuł 23
Załącznik I.B, 5.3, 5.4, 5.7 i 5.8		Artykuł 24
Załącznik I.C, 6		Artykuł 25
Załącznik III, E.3 i B		Artykuł 26
Artykuł 5 ust. 3 i załącznik VI, części A i B		Artykuł 27
Artykuł 5 ust. 3		Artykuł 28
Artykuł 5 ust. 3	(1): Artykuł 3	Artykuł 29
Załącznik III, B.3		Artykuł 30
Załącznik III.7		Artykuł 31
Załącznik III, E.5		Artykuł 32
Załącznik III.7a		Artykuł 33
Załącznik III, C.6		Artykuł 34
Załącznik III.8 i A.2.5		Artykuł 35
Załącznik I.A, 1.1–1.4		Artykuł 36
Załącznik I.B, 2.1.2		Artykuł 37
Załącznik I.B, 2.1.1, 2.2.1, 2.3 i załącznik I.C, 2.1, 2.3		Artykuł 38
Załącznik I.B, 6.1.6		Artykuł 39

▼B

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik III, A1.3 lit. b)		Artykuł 40
Załącznik I.C, 1.3		Artykuł 41
Załącznik I.B, 3.4 tiret pierwsze i 3.6 lit. b)		Artykuł 42
Załącznik I.B, 4.8		Artykuł 43
Załącznik I.C, 8.3		Artykuł 44
Artykuł 6 ust. 3		Artykuł 45
	(3): Artykuł 1 ust. 1, 2	Artykuł 45 ust. 1, 2
	(3): Artykuł 3 lit. a)	Artykuł 45 ust. 1
	(3): Artykuł 4	Artykuł 45 ust. 3
	(3): Artykuł 5 ust. 1	Artykuł 45 ust. 4
	(3): Artykuł 5 ust. 2	Artykuł 45 ust. 5
	(3): Artykuł 5 ust. 3	Artykuł 45 ust. 6
	(3): Artykuł 5 ust. 4	Artykuł 45 ust. 7
	(3): Artykuł 5 ust. 5	Artykuł 45 ust. 8
Załącznik I.B, 8.3.4		Artykuł 46
Załącznik I.B, 3.6 lit. a)		Artykuł 47 ust. 1
Załącznik I.B, 4.9		Artykuł 47 ust. 2
Załącznik I.C, 3.5		Artykuł 47 ust. 3
	(3): Artykuł 6	Artykuł 48
	(3): Artykuł 7	Artykuł 49
	(3): Artykuł 8 ust. 1	Artykuł 50 ust. 1
	(3): Artykuł 8 ust. 2	Artykuł 50 ust. 2
	(3): Artykuł 9 ust. 1	Artykuł 51 ust. 1
	(3): Artykuł 9 ust. 2, 3	Artykuł 51 ust. 2
		Artykuł 51 ust. 3
	(3): Artykuł 10	Artykuł 52

▼B

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
	(3): Artykuł 11	Artykuł 53
	(3): Artykuł 12 ust. 1	Artykuł 54 ust. 1
	(3): Artykuł 12 ust. 2	Artykuł 54 ust. 2
	(3): Artykuł 13	Artykuł 55
	(3): Artykuł 14	Artykuł 56
		Artykuł 57
		Artykuł 58
	(2): Artykuł 1 i Artykuł 5	Artykuł 59
	(2): Artykuł 5 i 3	Artykuł 60
	(2): Artykuł 4	Artykuł 61
Artykuł 5 ust. 5		Artykuł 62
Załącznik III.3		Artykuł 63
Załącznik III.4		Artykuł 64
Załącznik III.5		Artykuł 65
Załącznik III.6		Artykuł 66
Załącznik III.10		Artykuł 67
—		Artykuł 68
—		Artykuł 69
Załącznik III, A.1.		Artykuł 70
Załącznik III, A.1.2.		Artykuł 71
—		Artykuł 72
Załącznik III, A.1.3		Artykuł 73
Załącznik III, A.2.1		Artykuł 74
Załącznik III, A.2.2		Artykuł 75
Załącznik III, A.2.3		Artykuł 76
Załącznik I.B, 5.6		Artykuł 77
Załącznik I.C, 5.5, 6.7, 7.7, 7.8		Artykuł 78

▼B

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik III, A.2.4		Artykuł 79
Załącznik III, B.1		Artykuł 80
Załącznik III, C		Artykuł 81
Załącznik III, C.1		Artykuł 82
Załącznik III, C.2		Artykuł 83
Załącznik III, C.3		Artykuł 84
Załącznik III, C.5		Artykuł 85
Załącznik III, D		Artykuł 86
Załącznik III, E		Artykuł 87
Załącznik III, E.1		Artykuł 88
Załącznik III, E.2		Artykuł 89
Załącznik III, E.4		Artykuł 90
Załącznik III, 9		Artykuł 91
Załącznik III, 11		Artykuł 92
		Artykuł 93
—		Artykuł 94
Załącznik I.B, 6.1.5		Artykuł 95 ust. 1
Załącznik I.B, 8.5.1		Artykuł 95 ust. 2
—		Artykuł 95 ust. 3–8
—		Artykuł 95
—		Artykuł 96
—		Artykuł 97
Załącznik II, część A		Załącznik I
Załącznik II, część B		Załącznik II
Załącznik VIII		Załącznik III

▼B

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik VII		Załącznik IV
Załącznik II, część C		Załącznik V
Załącznik II, część D		Załącznik VI
Załącznik II, część E		Załącznik VII
Załącznik VI, część A i B		Załącznik VIII
Załącznik VI, część C		Załącznik IX
—		Załącznik X
—		Załącznik XI
—		Załącznik XIII
—		Załącznik IX